ΕΤΟΣ Δ' No. 168 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2.50 ΠΕΜΠΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927 ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 200

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

BLACK

ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

FLAG

ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

(ΜΑΥΡΗ ΣΗΜΑΙΑ)

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΟΝ

ΥΓΡΟΝ : καταστρέφει πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ ἔντομα, ζωΰρια ἢ αὐγὰ τούτων καὶ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν ΕΛΟΝΟΣΙΑΝ, ἐξολοθρεῦον τοὺς κώνωπας καὶ τὰς προνύμφας τούτων ἐπὶ στασίμων ὑδάτων δι' ἁπλοῦ ψεκασμοῦ καὶ μὲ τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν οἰκονομίαν ὑγροῦ χάρις εἰς τὸν ψεκαστῆρα

ΜΠΛΑΚ - ΦΛΑΓΚ

ΚΟΝΙΣ : Οἰκονομικώτατον μέσον καταστροφῆς πάντων τῶν ἀπτέρων ἐντόμων ἢ ζωΰφιων (κατσαρίδες, κορέοι) καὶ τῶν παρασίτων τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ φυτῶν (φθεῖρες, ψύλλοι, τσιμπούρια, κάμπιαι, κλπ.) ἐφ' ὧν. ἀπαγορεύεται ὁ ψεκασμὸς ἐντομοκτόνων ὑγρῶν.

ΖΗΤΕΙΤΕ τὸ Σῆμα τῆς ΜΑΥΡΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ἐπὶ τῶν δοχείων, μὴ ΑΜΕΛΗΤΕ νὰ λαμβάνετε δωρεὰν ἐντύπους ὁδηγίας χρήσεως καὶ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ τοὺς ψεκαστῆρας ΜΠΛΑΚ—ΦΛΑΓΚ ποὺ ΔΕΝ ΣΚΩΡΙΑΖΟΥΝ.

Πωλεῖται παντοῦ

(Φαρμακεῖα, Ἐδωδιμοπωλεῖα, Σιδηροπωλεῖα, κλπ.)

ΕΙΣ ΠΟΛΛΑ ΜΕΓΕΘΗ ΔΟΧΕΙΩΝ

Γενικὴ Ἀντιπροσωπεία

ΗΠΕΙΡΟΥ 47—τηλ. 33-04

«ΗΧΩ» Σαδίου 4

ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΤΡΙΧΑ ΠΕΡΙΤΤΗ !

Διὰ νὰ εἶσθε ἀπολύτως ὡραῖες στὸ θέατρο, στὸν χορό, στὶς ἐσπερίδες, πρέπει νὰ ἔχετε τὸ δέρμα καθαρό, χωρὶς τρίχες, χωρὶς χνούδια. Εἶνε λοιπὸν φρόνιμον νὰ μὴ μεταχειρίζεσθε οὔτε ξυράφι διότι ξύνει τὸ δέρμα, καὶ ἀφίνει μικρὰ μαῦρα στίγματα, οὔτε τὰ συνειθισμένα ἀποψιλωτικὰ τὰ πολύπλοκα καὶ δύσοσμα διότι καταστρέφετε τὸ δέρμα σας. Κάμετε ἀπὸ σήμερα μιὰ δοκιμὴ μὲ τὸ Τάκυ, τὴν ἀρωματισμένη αὐτὴν κρέμα ποὺ μεταχειρίζεται ὅπως βγαίνει ἀπὸ τὸ σωληνάριο καὶ ἡ ὁποία σὲ 5 λεπτὰ διαλύει τῆς τρίχες ἕως τῆς ρίζες τους, ἀφίνοντας τὸ μαῦρα στίγματα. Τὸ Τάκυ εἶνε ἀποτελεσματικὸν, ἀνάδυνον καὶ διατηρεῖται πάντοτε ὑγρόν. Ἐὰν ἡ δοκιμὴ αὐτὴ δὲν σᾶς δώσῃ πλήρη ἱκανοποίησιν, τὸ χρῆμα σας, σᾶς ἐπιστρέφεται : μπορεῖτε λοιπὸν νὰ δοκιμάσετε χωρὶς κίνδυνο.

Τὸ Τάκυ, Παρισινὴ κρέμα, πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καταστήματα ἀντὶ δραχ. 40. Εἶνε μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του καὶ ἡ τιμή του, τιμὴ εὐκαιρίας.

Πράκτωρ Ἐν Ἑλλάδι

ΠΕΤΡΟΣ ΝΤΟΥΡΑΤΣΟΣ

ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ—ΑΘΗΝΑΙ

Μεταχειρίζεσθε ὅλοι τὸ ἰδεῶδες ἐντομοκτόνον ΦΛΑΓΟΖΑΝ διὰ νὰ ἀποφύγετε τὰς ἐνοχλήσεις τῶν ἐντόμων καὶ τὸν κίνδυνον ἀσθενειῶν ποὺ μεταδίδουν. ΤΟ ΦΛΑΓΟΖΑΝ σκοτώνει ὅλα τὰ ἔντομα εὐκόλως καὶ ἀσφαλῶς. Ρίχνει κάτω ὅσα φαίνονται καὶ τραβᾶ ἔξω ὅσα εἶνε κρυμμένα καὶ τὰ πνίγει, καταστρέφον συνάμα καὶ τὰ αὐγά των. Δὲν βλάπτει διόλου στὴν ὑγεία, οὔτε λεκιάζει ροῦχα ἢ ἔπιπλα. Καὶ τὸ μικρότερο παιδὶ ἠμπορεῖ κάλλιστα νὰ τὸ μεταχειρισθῇ.

R. A. WHEELER & C°

ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 9 ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

ΠΡΟΤΙΜΗΣΑΤΕ

ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΟΣ

ΕΚΑΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Αἰόλου 122

ΠΡΩΤΥΠΟΝ ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟΝ "Η ΥΓΕΙΑ,,

ΕΝ ΚΗΦΙΣΣΙΑ πρῶην Ξενοδοχεῖον Μελᾶ

(Τελείως ἀνακαινισθὲν)

Δι' ἀναρρωνύοντας καὶ πάσχοντας ἐκ νόσων τῆς θρέψεως (διαβήτου, ἀρθριτιδοῦς, παχυσαρκίας) τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων κλπ. ΔΙΑΙΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑΙ MASSAGE, ἠλεκτροσμοί.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : Χ. Ν. Ἀποστολίδου, Ν. Θ. Ἰσαμπούλα ἰατρῶν—ἐπιμελητῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : Π. Βέλλιου.

Τιμαὶ ἀπὸ 150—300 δρ. διὰ πλήρη PENSION μετὰ ἱστοικῆς περιθάλψεως. Πληροφορίαι ἐν τῷ ἀναρρωτηρίῳ τηλ. 37, ὡς καὶ ἐν Ἀθήναις Εὐριπίδου 7, 3—5 μ.μ. τηλεφ. 174 Νέον καὶ Ζαΐμη 11α 3—5 μ.μ. Ἀνοικτὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

ΣΗΜ.—Πάσχοντες ἐκ πνευμονικῆς φυματιώσεως δὲν γίνονται δεκτοί.

ΚΥΡΙΑΙ,

Ἐξαλείφει τὰ σημεῖα τῆς κοπώσεως καὶ τῶν φροντίδων τὰ ὁποῖα γηράσκουν τὸ πρόσωπόν σας Η ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ καὶ ἀπομακρύνει τὴν ἐμφάνισιν τῶν ρυτίδων.

ΙΑΤΡΟΣ Κ. Ν. ΜΕΛΑΣ

Δερματικὰ—Γυναικολογικὰ—ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ

Ἰδιαίτεραι αἴθουσαι διὰ τὰς Κυρίας. Δέχεται καθημερινῶς ἀπὸ τὰς 8 π.μ.—2 μ.μ. καὶ 4—10 τὸ βράδυ, ἐν τῇ Νέᾳ Κλινικῇ του ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ἀρ. 36, (Ὁμόνοια).—Ἀθῆναι. Τηλέφωνον (Νέον 11-17)

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

OLIVER Nº 5

ΕΠΙΣΕΚΕΥΑΙ-ΜΕΤΑΤΡΟΠΑΙ-ΑΝΤΙΠΡ...

ΤΑΣΣΟΣ ΚΟΥΡΑΣΗΣ

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 13

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ τῆς Ἀν. Μεταξοβιομηχανίας

Δ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ

Τὰ γνήσια ΚΡΕΠ ΝΤΕ ΣΙΝ Ἐργοστασίου μας, πωλοῦνται τὰ καλύτερα Καταστήματα φέρουσι πρὸς διάκρισιν ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος ἰσόβιον χρυσῶν γραμμάτων τὸν τίτλον Ἑταιρείας.

ΝΑ ΒΑΦΕΤΕ μόνον τὰ τῶν μάρκας ΑΡΤΙ

Πωλοῦνται στὰ Ἐμπορ... στὰ Φαρμακεῖα.

Ἀντιπρόσωπος :

Π. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

"ΒΟΤΡΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον

Ἀποθεματικὸν δρχ. 3.000.000

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟ Ἀθῆνας 33

Η ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ

Αἱ ἐξαντλητικαὶ κατασταλαγμοὶ δρῶν, ἡ γεννητικὴ νευραστ... πεύονται ἀσφαλῶς διὰ τὴν φαρμάκου TESTOSAN FORT... σκευαζομένου ἐν Βιέννῃ. ... καὶ ἡ δόσις ἐκανοποιήσ... Κλινικῆς τοῦ διαπρ... τῆς Βιέννης κ. Βόγτερ. Φ... Ν. Ἀρτέμη, ὁδὸς Πεσμ... λέφωνον 1-53.

Ο ΔΙΑΒΗΤΗΣ

Θεραπεύεται διὰ τοῦ εἰδικοῦ «DIABETE MANGANESE» σκευαζομένου ἐν Παρισίοις. ... θεραπείαν οὐδέμια δίαιτα ... εἰς ἐσωτερικὸν κατὰ ἀπαγ... μακεῖον Ν. Ἀρτέμη, ὁδὸς Π... 21. Τηλέφωνον 1-53.

ΑΠΟΛΛΩ

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

Πιάνα 30.000 Δραχμ...

Φωνόγραφα μέχρι ...

Δραχμὰς 5.000

ΚΩΝΣΤ. Α. ΠΟΥΡΝΑΡΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

Νοσήματα Παιδολογικὰ-Γυναικολογικά. Νέα Διεύθυνσις: ... 117. Δέχεται 8—9 π.μ. καὶ ...

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. ΠΟΛΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΣΥΝΟΡΟ

Γραμμένο γιὰ τὸ «Μπουκέτο»

Τὰ τέσσερα πλατάνια στὴ γραμμὴ - χιλιόχρονα φυτεμένα—μὲ τὰ πελώρια τους κλωνιὰ καὶ τὶς δασὲς φυλλωσές τους ἴσκιωναν ὅλη τὴν πλατεῖα πλακοστρωμένη.

Τὰ νερὰ κατέβ ιναν ἀπὸ ψηλὰ στὰ λιθόστρωτα καὶ γαργάριζαν περγώντας μπροὸς ἀπὸ τὰ καθίσματα καὶ τὰ τραπέζια τῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ, ὅπου καθισμένοι γέροι καὶ νέοι, ἄλλοι παίζουν χαρτιὰ καὶ ἄλλοι πετοῦσαν τὸ ζάρια στὸ τάβλι φωνάζοντας ἀράπικα «πεντζουγιέκ, ντουμπές» κιἄλλοι συζητοῦσαν.

Ἡ ζέστη ἤτανε μεγάλη τὴν ἡμέρα κείνη, μὰ οἱ ἴσκιοι τῶν τέσσερων πλάτανων καὶ τὸ γαργάρισμα τῶν νερῶν, ποὺ κατέβαινεν ἀπὸ τὰ καλντερίμια τοῦ χωριοῦ δρόσιζαν.

Νά, ἔφτασε κι' ὁ Γερωγραμμένος, ὁ παληὸς τοῦ χωριοῦ ἄνθρωπος.

— Καλημέρα σας, πῶς τὴν ἔχ-τε, ρώτησε μὲ τὸ συνηθισμένο του χαμόγελο, ποὺ ἄνθισε μονομιᾶς στὸ μοῦτρο του, κιἀκούμησε στὸ ραβδί του τάψηλὰ — ἕνα ραβδὶ ἀγριλιᾶς ὅσο ἡ μισή του ἡλικία.

Πάντα ἀγαποῦσε νὰ ρωτᾶ «πῶς τὴν ἔχετε». Καὶ νοοῦσε βέβαια τὴν ὑγεία σας, ποὺ τὴν ἔβλεπε ὑπέροχαλλη γύρω του στὰ μοῦτρα ὅλων. Μὰ ἡ φράση του ἔτσι κομμένη ἔφερνε γέλοια καὶ χαχανα. Καὶ τὴν ἔλεγε «ἐπὶ τούτῳ» ὅπως ὁ ἴδιος βεβαίωνε.

Σὰν γέλασε τὸ ἀγαθό του γέλοιο ὁ Γερωγραμμένος, ἡ ζωντανὴ αὐτὴ ἱστορία τοῦ χωριοῦ, ποὺ κρεμότανε στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, κάθησε κι' αὐτὸς ἀνάμεσά τους πέρνοντας μιὰ καρέκλα καὶ συμμαζεύοντας τὴ βράκκα του, ποὺ μόνη αὐτὴ καὶ λίγων ἄλλων ἤτανε τ' ἀπομεινάρια τῆς παλιᾶς ντυμασιᾶς τοῦ χωριοῦ. Ἤτανε πανὶ ἀπὸ τὰ χέρια τῆς γυναίκας του, ποὺ ἀπὸ χρόνια τώρα εἶχε πεθάνει, ἀφήνοντας τὰ καλά της παιδιά, νὰ στέλνουν δολλάρια ἀπὸ τὴν Ἀμερική, γιὰ νἄχῃ ὁ Γερωγραμμένος πάντα ἀνθισμένο στὰ χείλια τὸ χαμόγελο.

Τώρα κυττοῦσε στὸ τάβλι ποὖπαιζαν ἕνας συχωριανός του μ' ἕνα ξένο.

— Ἔτσ' νὰ λές! εἶπε στὸν ἕνα, ποὺ πάντα τίναζε τὰ ζάρια του ἀποτυχημένα. Καὶ πάλι χαμογέλασε βραχνὰ καὶ ἔδειξε τὸ μόνο τὸ δόντι ποὺ τοὖχε μείνει στὰ ὀγδόντα του χρόνια μέσα στὸ στόμα.

Τὸ παιγνίδι εἶχε τελειώσει πιά. Τὸ τάβλι εἶχε σφαλίσει κλείνοντας τὸ θησαυρό του, κι' ὁ νικημένος θέλοντας νὰ σκεπάσῃ τὰ πειράγματα ποὺ τοὖδιναν οἱ ἄλλοι γύρισε τὸ λόγο στὸ Γερωγραμμένο.

— Δὲ μᾶς ξηγᾶς κὺρ Γραμμένε τί θὰ πῇ ὁ λόγος σου αὐτὸς «ἔτσ' νὰ λές ;».

— Καὶ γιατὶ ὄχ' μετὰ χαρᾶς νὰ τὸ πῶ.

Κι' ἄρχεψε κυττάζοντας τὸν ξένο πάντα.

«Ἐμεῖς στὸ χωριὸ μας, παιδί μου, ἔχουμε συνήθεια νὰ τρῶμε κρέας ἀρνὰ καὶ πού. Σφάζουμε τὸ χρόνο ὁ καθένας μιὰ φορά. Γι' αὐτὸ καὶ δανειζόμαστε ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὅταν σφάζουν, καὶ τὸ γυρίζουμε σὰν κόψουμε τὸ δικό μας. Κι' αὐτὸ εἶνε μιὰ οἰκονομία. Οἰκονομιόμαστε ἔτσι ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ὁ Θανάσης Ἀχταπόδης μιὰ χρονιὰ ἔφαγε κάμποσο κρέας δανεικό. Πῆρε, ξαναπῆρε δανεικὸ μὰ δὲ λογάριασε ἂν θὰ φτάσῃ τὸ δικό του.

Σὰν ἔσφαξε τὸ δικό του, σφάζοντάς το ἀκόμα κατάλαβε πῶς δὲ θὰ μποροῦσε μήτε κρέας νὰ φάῃ, μήτε νὰ δώσῃ πίσω καὶ τὸ δανεικό. Πάνω στὸ γδάρσιμό του, ποὺ συλλογιζότανε πῶς νὰ φερθῇ νάσου καὶ περνᾷ ὁ κουμπάρος του ἕνας τετραπέρατος χωριάτης καὶ κατσικοκλέφτης.

— Καλῶς τὰ πολεμᾶς ἀδελφέ μου.

— Καλῶς τονε τὸν κουμπάρο. Ἀπὸ τὸ Θεὸ σὲ γύρευα καὶ μπροστά μου σὲ βλέπω. Τὸ καὶ τό. Τὸ κρέας δὲ μοῦ φτάνει νὰ ξοφλήσω τὸ χρέη μου. Τί νὰ κάνω ;

— Δὲ ξέρης ; Νὰ τὸ κρεμάσῃς στὸ παραθύρι σου γιὰ νὰ δοῦν ὅσοι περάσουν πῶς τὸσφαξες. Ὕστερα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα τὸ παίρνεις μέσα καὶ λὲς τὴν ἄλλη μέρα πῶς σοῦ τὸκλεψαν.

— Καλὴ ἰδέα κουμπάρε. Τὸξερα πῶς ἔχεις πολὺ μυαλό. Τὸ λοιπὸν νὰ λέω πῶς μοῦ τὸκλεψαν.

— Ἔτσι νὰ λές !

— Ἔτσι νὰ λέω ;

— Ἔτσι νὰ λές !

Τάπομεσήμερο ὅλο τὸ χωριὸ εἶχε μάθει πῶς ὁ Ἀχταπόδης ἔσφαξε τὸ κατσίκι του καὶ πῶς θὰ τὸ μοιράζε τὴν ἄλλη μέρα.

Μὰ ὁ κουμπάρος τὰ μεσάνυχτα σκαφαλώνοντας στὸ παραθύρι ξεκρέμασε τὸ κατσίκι καὶ τοὖφερε στὸ σπίτι του κλεμένο καὶ γλυκό. Ξένος μεζές, γλυκὸς μεζές.

Τάλλο πρωὶ βλέποντας ὁ Ἀχταπόδης τὸ κατσίκι του νὰ λείπῃ λίγο ἔλειψε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακό του. Μιὰ καὶ δυὸ στὸν κουμπάρο.

— Βρὲ κουμπάρε, τὸ κατσίκι μοῦ τὸκλεψαν, πάει. Πάω κ' ἐγὼ χαμένος, τοὖπεν ἀπελπισμένα.

— Ἔτσι νὰ λές, καλὰ τὸ λές.

— Βρὲ ἄφησε τὰστεῖα. Μοῦ τὸ κλέψαν στὰ σίγουρα σοῦ λέω.

— Ἔτσι νὰ λές, καλὰ τὸ λές !

Νὰ μὴν τὰ πολυλογάμε ἀπὸ τότε ἔμεινε νὰ λέμε, «ἔτσι νὰ λές !»

***

Πάνω ποὺ ὁ Γερωγραμμένος διηγότανε τάνέκδοτά του ἀκούστηκεν ἡ καμπάνα, ἡ μεγάλη καμπάνα τῆς ἐκκλησιᾶς. Βαροῦσε δυνατὰ κιἀπανωτά.

Δυὸ σκαλιὰ χώρισαν τὴν ἐκκλησιὰ ἀπὸ τὴν πλατεῖα. Ὅλοι γύριζαν ρωτώντας.

— Τεῖνε βρὲ παιδιά, τεῖνε;

— Μὰ δὲ μάθατε πού φέρνουν τὴ χάρη της ; Ἔρχεται ἡ Παναγιὰ τῆς Ξενιᾶς βεβαίωσεν ὁ καφετζῆς κιἀπαλοῦ μαζί, ζωσμένος τὴν μπροστέλλα του.

Γυναῖκες, παιδιά, γρηᾶς, κορίτσια, ἀνεβαίνοντας λαχανιαστὲς τὰ καλντερίμια τρέχαν νὰ προφτάσουν μὴν ἔμπῃ ἡ Παναγιὰ στὴν ἐκκλησιά. Πηγαίναν νὰ τὴν δεχτοῦν στὸν αὐλόγυρο, ποὺ γεμάτος πατεῖς με πατῶ σε βγῆκε ἀπὸ τὶς ὁμιλίες κι' ἀπὸ τὰ κωπτινόγυρα.

ματα. Ἡ ἐκκλησιὰ—παλὴ διακοσόχρονη ἐκκλησιὰ—μὲ τὸ θαμπό της φῶς, ἄνοιξε τὶς πόρτες της διάπλατες κατὰ τὴν ἀγορὰ καὶ τὰ πλατάνια. Τὸ φῶς τοῦ μεσημεριοῦ χύθηκε μέσα της κ' ἔλουσε ὡς τὰ βάθεια της τὰ στασίδια καὶ τὸ εἰκονοστάσι. Τὸ τέμπλο —ἕνα τέμπλο σκαλιστὸ καὶ σπάνιας τέχνης φωτίστηκε καὶ σημάτισε μὲ τὸν ἴσκιο, στὰ σκαλίσματα καὶ τὸ φῶς στὴν ἐπιφάνεια τῶν λουλουδιῶν καὶ τῶν πουλιῶν κάτι σπάνιο καὶ ἐξωτικό.

Χαμογέλασε τάχα τὴν Παναγίας, καὶ τοῦ Χριστοῦ ἡ ὄψη ἰλαρώθηκε κιὸ Ἀγιάννης μισοσπανὸς καὶ κοκκαλιάρης ἔδειξε τὴν ἀσκητικιά του μορφή.

Σὲ λίγο ἀκούστηκαν νὰ κατεβαίνουν φωνὲς καὶ ψαλμωδίες ἀνάκατες ὁμιλίες καὶ μελωδίες. Θαρρεῖς κεῖχαν σκολάσει τὰ παιδιὰ τοῦ σκολειοῦ καὶ χύθηκαν στοὺς δρόμους καὶ θαρρεῖς πάλι πῶς τὰ ἴδια παιδιὰ τραγουδοῦσαν κανένα τροπάρι στὴν ἐκκλησιά. Λαὸς πολὺς κατέβαινε σὰν κῦμα μέσα στοὺς στενόδρομους, ποὺ ὅσο πλησίαζε, τόσο μεγάλωνε τὴ βοή του.

— Κύ-ρι-ε λέ-η-σον, Κύ-ρι-ε λέ-η-σον ἄκουγες ρυθμικὰ ἀπὸ λογιῶν λογιῶν φωνές, φωνὲς γυναικεῖες, ἀντρεῖκιες, παιδινὲς φωνές.

Τώρα πιὰ ἔφτανε ξεκάθαρα καὶ μιὰ φωνὴ μιλὴ ρινόφωνη :

«Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε εὐλογημένη Θεοτόκε...»

Μελωδοῦσεν ὁ καλόγερος μπαίνοντας στὴν ἀγορά. Ἤθελε νὰ συγκινήσῃ. Ἕνας κολόγερος κατάκοπος, καταϊδρωμένος καὶ βουτηγμένος μέσα στὸ σκονισμένο του ράσο καὶ τὸ χουσοῦφαντο πετοταχεῖλι του. Τὸ καλυμαῦχι του ζουπηγμένο ὡς τάφτιά ἔκρυβε τὸν πονηρὸ καὶ τὸν ἔδειχνε ἀπὸ κείνους «ποὺ κάνουν νηστεία καὶ στὸ φασοῦλι», (δπως τραγούδησεν ὁ Βηλαρᾶς). Χαμογελοῦσε ὅμως κάτω ἀπὸ τὸ παχὺ ἄταχτο μουστάκι του κιδλο ἔσερνε τὴ ρινόφωνή του μελωδία. Καὶ κύτταξεν ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ τοὺ δρόμου τὶς χριστιανές, ποὺ βγῆκαν στὶς ὀξώπορτες καὶ τοὺς φράχτες νάνικρύσουν μὲ θυμιάματα καὶ κεριὰ ἀναμμένα τὴ Χάρη της καὶ τὶς σταύρωνε μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι.

«Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς...» κ' ἔτρεχεν ὁ ἴδρωτας ἀπὸ τὸ κούτελό του ἀσκούπιστος, ὁ μαρτυρικὸς αὐτὸς ἱδρωτας ἀνάκατος μὲ τὴ σκόνη τοῦ μακροῦ δρόμου.

Καὶ ὅμως ἡ μαρτυρικὴ αὐτὴ πορεία δὲν θὰ τὸν ἔβγαζε ζηλιωμένο. Καὶ λάδι θὰ τοῦφερναν ἡ χριστιανές, καὶ δίσκους κατάγεμους θὰ τζέπωνε ὁ εὐλογημένος πάτερ Ἀβέρκιος τῆς Ξενιᾶς.

Τώρα πιὰ ἡ γοερὴ πομπὴ μπῆκε στὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς ποὺ τὴν πρόσμενε ὀρθάνοιχτη καὶ γιορτερή.

Στὴ μέση τοῦ πλήθους καὶ πίσω ἀπὸ τὸν καλόγερο παπᾶ, ἀκολουθοῦσεν ἡ Παναγία Χρυσοσκεπασμένη μὲ βελούδινα πέπλα καὶ κεντητά, κρατημένη ἀπὸ χέρια ἀμέτρητα κοριτσιῶν, ποὺ κολλημένα τόνα πὰ στάλλο σκονισμένα καὶ ἱδρωμένα, ἄλλα τὴν κρατοῦσαν κ' ἄλλα τὴν ἔψαυαν. Δυὸ ὧρες πορεία μὲ τοῦ ἥλιου τὸ κάμα καὶ τὴ σκιὰ τῆς Παναγίας!

— Κύρι—ε λέη—σον, Κύρι—ε λέ—η—σον, κραύγαζε γοερὰ τἀμέτρητο πλῆθος τῶν παιδιῶν.

Ὅπως ὅταν τὸ κοπάδι τἀρνιὰ τὰ βρίσκει μέσα στὸν κάμπο ἡ μπόρα καὶ σωριάζονται μουσκεμένα τόνα πὰ στάλλο ζητώνας καταφυγὴ μὲ τὰ κεφάλια σκυφτά, ἔτσι καὶ τὰ μεγάλο αὐτὸ κοπάδι τοῦ γυναικόκοσμου χτυπημένο ἀπὸ τὴ θύελλα τῆς πίστης καὶ τῆς δεισιδαιμονίας ρίχτηκε μέσ' στὸν αὐλόγυρο, ἡλιοδαρμένο, διψασμένο, σκονισμένο, τσουρουφλισμένο ἀπὸ τὸν κάματο τῆς ἁμαρτωλιᾶς αὐτῆς πορείας. Ὅμως «ἀλγεινὴ μὲν ἡ πρᾶξις ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος.» Τί ἤτανε μιὰ τέτοια «πορεία» μπροστὰ στὸ ἄγγισμα καὶ τὸ βάσταγμα τῆς εἰκόνος;

Στρυμόχνεται τώρα ἡ πομπὴ στὶς ὀξώθυρες τοῦ νάρθηκα. Ἡ ἀγορὰ ὅλη σείστηκε καὶ σάλεψε στὸ πέρασμα τῆς πομπῆς. Μιὰ βοὴ σὰν ἕνας σεισμὸς ἀπλώθηκε καὶ στὴν ἐκκλησιὰ μέσα κι' ὄξω. Τὸ γυναικολόγι χύθηκε νὰ πιάσει στασίδια, θέση νὰ σταθῇ καὶ σειρὰ νὰ προσευνήσῃ.

Τὸ τριπόδι ποὺ ὁ παπᾶς διαβάζει τὸ μεγάλο βαγγέλιο τῆς Μεγαλο-Πέμπτης δέχτηκε συγκλονισμένο τὴν ἅγια εἰκόνα τὴν θαματουργὴ καὶ τὴν εὐεργέτρα. Τὸ μάτι της χύθηκε σ' ὅλων τὰ πρόσωπα, ὅλους τοὺς κυττᾶ καὶ τοὺς περιλούει μὲ τὴν ἀχειροποίητη ματιά της. Τρέμουν πόδια καὶ λύνονται γόνατα. Φόβος «συνεχει» τὶς ψυχὲς ὅλων. Καὶ ὁ καλόγερος πάντα πλάγι της τὴν παραστέκει καὶ τὴν διαφεντεύει. Ἀστράφτει τὸ μάτι του ὅπως ἀστράφτει τὸ σμαράγδινο δαχτυλίδι ποὺ στέκει καρφωμένο στὰ μαλλιὰ ἀπάνω τῆς Παναγίας.

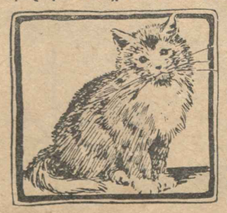

Τάπομεσήμερο θὰ ψαλλότανε τὸ «εὐχέλαιο» καὶ ἡ «παράκληση» καὶ «θὰ περιέλθει ὁ δίσκος ὑπὲρ τῆς θαυματουργοῦ καὶ ἀχειροποιήτου εἰκόνος» ὅπως εἶπεν στὰ πλήθη ὁ καλόγερος μὲ δυνατὴ φωνή, πάντα ἔχοντας στὸ νοῦ πὼς «ὁ ἐν τῷ ναῷ ἐργαζόμενος ἐν τῷ ναῷ τραφήσεται.»

Τώρα ὁ ἅγιος πατέρας στεκάμενος ὄρθιος πλάγι στὸ τριπόδι, ποὺ κρατᾶ τὴν εἰκόνα τρεμάμενο ἀπὸ τὰ σπρωξίματα «διασταυρώνει» τὸ μέτωπο τὰ πλήθεια στὸ πρῶτο προσπέρασμά τους νὰ χωρέσουν τὴν εἰκόνα μισοσκεπασμένη ποὺ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ θολὰ της πολύχρονα χρώματα, δὲν κουράζεται νὰ κυττᾶ ὅλους μὲ τὴν πόρφη της ματιά,—ἁμαρτωλοὺς καὶ δικαίους.

***

Δυὸ μέρες ἡ ἐκκλησία δὲν ἔκλεισε τὶς θύρες της. Τὸ πρωΐ πρόκληση καὶ τἀπόγεμμα εὐχέλαιο. Τἀπόβραδο δέηση κύστερα ἀλονυχτία. Ὁ καλόγηρος πάτερ Ἀβέρκιος μὲ τὰ πονηρὰ μάτια κὶ τὸ καλυμαῦχι ὡς τάφτιά, σὰν «ξύλον πάντι ἄκαρπον στάμπελα τοῦ Κυρίου» ποῦπε κι' ὁ Βηλαρᾶς, συχνὰ ἄδειαζε τὸ δίσκο κεντοντάς τον μέσα στὸ δίπηχο μαντῆλι του—ἕνα καλογερικὸ μαντῆλι ἀπέραντο καὶ κατανθισμένο μὲ ἄνθια καὶ ζοῦδια σταμπατά, ποὺ τὄσερνε μέσ' ἀπὸ τὸν κόρφο του καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἀντερί του, διπλωμένο μπροστὰ στὸ στῆθος.

Τὸ ζουνάρι τῆς μέσης του ἀπὸ βελοῦδο κόκκινο κεντιμένο ἀπὸ κόποιες φιλόθρησκες κεντίδια, κρατοῦσε πάνω στὴν κοιλιά του τὸ βάρος «τῶν εἰσφορῶν».

— Εὐλογημένοι χριστιανοί, καὶ ὀλίγον λάδι ἔχει ἀνάγκην ἡ χάρις της, βροντοφωνοῦσε συχνὰ πυκνὰ στὰ πλήθεια.

Ἔτσι ἡ ἀκαταμάχητη πίστη τῶν χριστιανῶν τοῦ γέμισε κάποια πιθάρι μεγάλο τῆς ἐκκλησιᾶς τοῦ χωριοῦ. Ἡ ἀνάγκες τῆς Παναγίας πλιὰ θὰ κολυμποῦσαν μέσα στὸ λάδι...

***

Μιὰ ἀρμαθιὰ ἀπὸ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, σσστὴ ἀλυσσίδα, φάνταζε γοερὰ καὶ κλαψιάρικα, πηγαίνοντας μπροστὰ στὴν καινούργια λιτανεία, ποὺ κατέβαινε τὸν κατήφορο τὸ καλντερίμι τὴν ὥρα ποῦβγαιναν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, —Κύ—ρι-ε λέ—η—σον, Κύ—ρι—ε— λέ—η—σον.

Ἡ καμπάνες βαρυοχτυποῦσαν ξεπροβοδώνοντας τὴν Παναγία.

Ὁ ἥλιος ἔκαιγε, κἔκαιγε βαριά. Καὶ ὅμως ἔπρεπε μεσημέρι νὰ ξεκινήσῃ ἡ λιτανεία, χρειαζόταν νὰ ἱδροκοπήσει τὸ πλῆθος καὶ νὰ φλογιστῇ, κ' ὁ καλόγερος νὰ χύσῃ τὴ ξυνίλα του ἄφθονη. Ἔτσι μονάχα ἡλιοδαρμένους ἡ χάρη της θὰ τοὺς στεφάνωνε μὲ τὸν στέφανο τῆς ἁγιοσύνης.

Βουτηγμένος τώρα ὁ καλόγερος στὸ ματῆρο λυθμένο ράσο του καὶ φορεμένο τὸ πετραχεῖλι του, κρατοῦσε τὸ σταυρὸ στὸ χέρι πηγαίνοντας. Ἔτσι βγιλμένος θαρρεῖς ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τῆς κολάσεως, μὲ μάτια θολωμένα, προχωροῦσε χαμένος πότε καὶ πότε φανερὸς μέσα στὰ θυμιάματα καὶ τὰ θυμιατήρια καὶ τὶς μυροδιὲς τοὺς καπνούς.

— Κύ—ρι—ε λέ—η—σον...

Πίσω του ἀκολουθοῦσαν ἄθελα κ' οἱ παπάδες τοῦ χωριοῦ φορεμένοι τἀμφιά τους τὰ βαρυὰ μέρα μεσημεριάτικα σὰν ἀνάθεμα τοῦ λαοῦ τὴν ὀργὴ κι' ἀπελπισμένοι σὰν νάβλεγαν μέσα τους : Ὁ θεομπαίχτης ξεζουλιάστε τοὺς χριστιανούς, τί θὰ μείνῃ γιὰ μᾶς;

Ἡ ἀρχὴ τῆς συνοδείας κατέβαινε τὰ καλντερίμια καὶ πήγαινε κάτω στὴ ρεματιὰ κι' ἀκόμα ἡ οὐρὰ τῆς πομπῆς ἄγγιζε τὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησιᾶς.

Μέσα στὸ βουητὸ τῆς πομπῆς χάθηκε καὶ τὸ τραγοῦδι τῶν γερῶν ποὺ κατρακυλοῦσαν κρύα καὶ καθάρια, πάει καὶ τοῦ «ζωγκιοῦ τὸ φώναγμα.

Περιφραγμένη ἀπὸ τὸ λαό, σὰν κάστρο, ἀκολουθοῦσε πάλι σκεπασμένη ἡ Παναγία στηριγμένη σὲ χίλια χέρια, ποὺ τὴ βαστοῦσαν τὴν ἄγγιζαν, τὴν ἔψαυαν καὶ ὠρέγονταν νὰ τὴν ἀγγίξουν, χέρια κορτσιῶν, χέρια ντροπιασμένων νιόνυφων χέρια, χέρια γκαστρωμένων. Τὴν πρόπεμπαν στὸ γειτονικὸ χωριὸ καὶ θαρρεῖς ἤθελε τὸ πλῆθος νὰ τὴ πάρῃ ὅλην τὴ δύναμή της, ὅλη της τὴ χάρη. Κοντοβάδιζε καὶ κοντοστέκοτανε ἡ πομπή.

— Καὶ ὑπὲρ τοῦ ἱλασθῆναι ἡμᾶς... Καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγα βήματα.

— Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι... καὶ πάλι λίγο:

— Καὶ ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι ἡμᾶς...

***

Ἀντίκρυ τώρα φάνηκε τὸ βουναλάκι, ποὺ, ἂν τὸ ἀνηφόρισε καὶ τὸ προσπερνοῦσες, ἔμπαινες πιὰ στὸ σύνορο τοῦ ἄλλου χωριοῦ.

Τὰ ἐλιόδεντρα κρεμασμένα στὴν κατηφοριὰ τῆς βουναλάκης σκέπαζαν μὲ τὶς φυλλωσιές τους τὸ δρομαλάκι —τὸ μονοπάτι, ποὺ σκαρφάλωνε καὶ χανότανε καὶ πάλι φαινότανε καὶ τέλος ἐσβύνε πιὰ πίσω ἀπὸ τὰ βάτα καὶ τὰ βράχια.

Χαμηλὰ τὸ βάραθρο βυθιζόταν ἀπότομα. Μικροπλατάνια ἀλλοῦ καὶ κεῖ ὑψωμένα πρασίνιζαν τὸ ρέμα καὶ σκέπαζαν τὸ μικρὸ γεφύρι, ποὺ ἔδενε τὶς δυὸ ἀκροφεμιατιές. Ἀντίκρυ καὶ κατάσταλα ἕνα σπήλαιο στὸ βράχο, ὅπου τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς τὸ μονοκκλήσι ἀρμοσολουσμένο στάλαζε κάποιο κρύο νερό.

Κι' ἄρχεψε ἡ λιτανεία τὸν κατήφορο. Πάντα ἡ ψαλμωδίες ἔβγαιναν. Ὅσες γρηᾶς κι' ἀνήμπορες στράφηκαν ξοπίσω στὸ χωριό : — Ἀϊ στὸ καλό, Παναγίτσα μου. — Ἡ χάρη σου μαζί μας καὶ σταυροκοπήθηκαν.

Πάντα ἄκουες ρυθμικὰ. Κύ — ρι—ε λέ—η—σον. Ἡ χαρὰ τῶν παιδιῶν, γιομάτων ἔνθεο μένος δὲν ἔδινε καιρὸ νάκουστῇ ἄλλη φωνή.

(Τὸ τέλος στὸ προσεχές).

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Τοῦ HUGH CONWAY

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ λοχαγὸς μ' ὡδήγησε σ' ἕνα εἴδος γραφείου ἀκάθαρτου καὶ σχεδὸν χωρὶς ἔπιπλα, ὅπου μὲ παρακάλεσε νὰ περιμένω τὸν κατάδικο.

Ἀφοῦ πῆρα τὴν ἄδειά του νὰ φύω ἐκεῖ, ἔστειλα τὸ διερμηνέα μου νὰ βρῇ τὸ καλλίτερο κρασὶ καὶ τὸ καλλίτερο φαΐ τῆς πόλεως. Μόλις μοῦ τὰ ἔφερε, ἕνας στρατιώτης ἔμπασε μέσα τὸ Τζένερι.

Τοῦ προσέφερα μιὰ καρέκλα ἀπάνω στὴν ὁποία ἔπεσε ἐξαντλημένος. Τότε διέταξα τὸ διερμηνέα μου νὰ μᾶς ἀφήσει μόνους. Ὁ στρατιώτης, ποὺ εἶχε, φαίνεται, σχετικὲς διαταγές, τὸν ἀκολούθησε. Ἡ πόρτα ξανάκλεισε πίσω τους. Ὁ Τζένερι κ' ἐγὼ μείναμε μόνοι.

Ἀπὸ τὸ ξαφνιασμένο ὕφος του, κατάλαβα ὅτι ἴσως ἔβλεπε στὴν ἀπροσδόκητη ἐκείνη ἄφιξη μου, στὸ κελλί του, μιὰν ἀμυδρὴ ἐλπίδα ὅτι τοῦ ἔφερνα ἴσως τὴν ἐλευθερία. Ἔπρεπε νὰ τὸν βγάλω ἀπὸ τὴν πλάνη του αὐτή.

— Ἔκανα ἕνα μεγάλο, ἕνα πολὺ μεγάλο ταξεῖδι γιὰ νὰ σᾶς βρῶ, τοῦ εἶπα.

— Ἂν ὁ δρόμος σᾶς ἐφάνηκε μεγάλος, τότε πόσο μεγάλος ἔπρεπε νὰ φανῇ σὲ μένα ; Ἔλεῖ, τοὐλάχιστο, μπορεῖτε, ὁπότε θελήσετε νὰ ξαναγυρίσετε πρὸς τὴν εὐτυχία.

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπ' ὅτι θὰ μοῦ πῆτε, τοῦ ἀπάντησα, γιατὶ θὰ καταλαβίνετε ὅτι πολὺ σοβαροὶ λόγοι μ' ἔφεραν τόσο μακρυά.

Μὲ κοίταζε μὲ περιέργεια, ἀλλὰ χωρὶς δυσπιστία. Δὲ μποροῦσα ἄλλωστε νὰ τοῦ κάνω κανένα κακό· γι' αὐτὸν ὁ κόσμος ἤταν σὰ νὰ μὴν ὑπῆρχε. Καὶ γιὰ πενῆντα δολοφονίες ἂν τὸν κατηγοροῦσα, ἡ τύχη του δὲν θὰ χειροτέρευε. Χωρὶς νὰ θέλω, ἔννοιωσα κάποια συμπάθεια γι' αὐτό.

— Ἔχω πολλὰ σπουδαῖα πράγματα νὰ σᾶς πῶ, τοῦ εἶπα, ἀλλὰ ἀφῆσε με πρῶτα νὰ σᾶς προσφέρω νὰ φᾶτε κάτι.

— Εὐχαριστῶ, μοῦ ἀπάντησε ἀτλᾶ.

Ἐνῶ ἔτρωγε τὸ κρέας καὶ τὸ ἄσπρο ψωμί, ἐγὼ τὸν ἐξέταζα. Οἱ συμφορές του τὸν εἶχαν ἀλλάξει τραγικά. Εἶχε γεράσει κατὰ εἴκοσι χρόνια. Φοροῦσε κοσσοῦμι ρώσσου χωρικοῦ καὶ τὰ ροῦχα του ἤταν κουρελλιασμένα. Τὰ παπούτσια του σχισμένα ἄφηναν νὰ φαίνωνται τὰ ξεκάλτσωτα πόδια του.

Ἔπιε καὶ λίγο κρασί. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ φαγητό του, κατάλαβα ἀπὸ τὴν ὄψη του ὅτι ζητοῦσε κἔτι ἀκόμη. Τοῦ προσέφερα τὰ ποῦρα μου καὶ ἀρχισε νὰ καπνίζῃ ἡδονικά.

Δὲν ἐβιάζταγε ἡ καρδιά μου νὰ ταράξω τὴν σύντομη αὐτὴ εὐτυχία τοῦ καταδίκου, μὰ ἡ ὥρα περνοῦσε. Ἔξω ἄκουγα τὸ κανονικὸ βῆμα τοῦ σκοποῦ καὶ δὲν ἤξερα πόσην ὥρα ὁ λοχαγὸς θὰ εἶχε στὴ διάθεσή μου τὸν κατάδικο. Ἔτρεπε νὰ ξεμπερδεύω. Ἀφοῦ τὸν ἄφησα νὰ καπνίσῃ λίγο ἀκόμη, τὸν ἐρώτησα κάπως ἀπότομα :

— Ἀπαντῆστε μου μὲ εἰλικρίνεια: *Τὸ χρῶμα του ἔγινε πελιδνὸ καὶ σωριάστηκε σὲ μιὰ καρέκλα.* Ποιὸς εἶνε ὁ Μακάρι ;

Ὁ Τζένερι πετάχτηκε ὁλόρθος. Λὲς κὶ τὄνομα τοῦ Μακάρι τὸν εἶχε γαλβανίσει. Αἶμα πληκτίσε τὸ χλωμό του πρόσωπο καὶ ἄφριζε ἀπὸ τὴ λύσσα του. Ἡ φωνή του ἤταν ἀπειλητική.

— Εἶν' ἕνας προδότης! "Ενας προδότης μοῦ ἀπάντησε. "Αν δὲν ἤταν αὐτὸς ἐγὼ θὰ γλύτωνα. "Αν ἤτανε στὴ θέση σᾶς, ἐλεύθερος... μ' ὅλον ποὺ εἶμαι ἀδύνατος θὰ εὕρισκα τὴ δύναμη καὶ θὰ τὸν ἔπνιγα!

Ἠσυχᾶτε, δόκτωρ, τοῦ εἶπα. Δὲν ἔχω κιμιὰ σχέση μὲ τὶς συνωμοσίες; κὶ μὲ τὶς προδοσίες τοῦ Μακάρι. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἀληθινό ὄνομά του ;

— Δὲν τὸν ἐγνώρισα ποτὲ μὲ ἄλλο ὄνομα. Ὁ πατέρας του, ἕνας ἀρχηπίπαρις Ἰταλός, τὸν εἶχε στεῖλει νὰ ζήσῃ στὴν Ἀγγλία, φοβούμενος μήτως τὸ πολύτιμο αἷμα του χυθῇ διὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος του. Τὸν συνάντησα ὅταν ἤταν ἀκόμα νέος καὶ τὸν ἔκανα ἕναν ἀπὸ τοὺς «δικούς μας». Μᾶς ἤταν πολὺ χρήσιμος, γιατὶ μιλοῦσε τ' ἀγγλικὰ σὰν Ἐγγλέζος κ' ἐξ ἄλλου χτυπήθηκε μιὰ-δυὸ φορὲς μὲ θάρρος καὶ μὲ τόλμη. Πῶς ἔγινε κατόπι προδότης δὲ μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω.

— Λίγο μ' ἐνδιαφέρει αὐτό· ἐκεῖνο ποὺ μ' ἐνδιαφέρει εἶνε ὅτι βεβαιώνει πὼς εἶνε ἀδελφὸς τῆς Παυλίνας.

Ἡ ἔκφρασις ποὺ πῆρε τὸ πρόσωπο τοῦ Τζένερι, καθὼς ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, ἤταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ διαψεύσῃ τὸν πρῶτο ἀπὸ τοὺς δυὸ ἰσχυρισμοὺς τοῦ Μακάρι.

— Ἀδελφὸς τῆς Παυλίνας! φώναξε. Ἀδελφός της. Μὰ αὐτὴ δὲν ἔχει ἀδελφό. Κανένα μέλος τῆς οἰκογενείας Μάρς δὲν ζῇ πιά. Ποιὸς ἤταν τάχα ὁ σκοπός του καὶ σᾶς εἶπε τὸ ψέμμα αὐτό ;

— Γιὰ νὰ ὑποβάλουμε μαζὶ στὴν Ἰταλικὴ Κυβέρνησι μία αἴτηση ζητῶντας νὰ μᾶς ἀποδώσῃ πίσω ἕνα μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας τῆς Παυλίνας τὴν ὁποία σεῖς ἐσπαταλήσατε γιὸ τὴν ἐλευθερία τῆς Ἰταλίας.

Ὁ Τζένερι χαμογέλασε πικρὰ καὶ εἶπε :

— Τώρα τὰ καταλαβαίνω ὅλα. Ἂν ἐπρόδωσε τὴ μεγάλη συνωμοσία μας ἡ ὁποία θ' ἀπέδιδε τὴν ἐλευθερία σὲ μιὰ καταδυναστευομένη χώρα, τὸ ἔκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὲ ξεφορτωθῇ! Ὁ ἄτιμος!

— Εἶσθε βέβαιος ὅτι σᾶς παρέδωσε ὁ Μακάρι ;

— Βεβαιότατος! "Ενας κατάδικος, ἐγκαθειρκτος σ' ἕνα κελλὶ δίπλα στὸ δικό μου, μὲ πληροφόρησε γι' αὐτὴ τὴν προδοσία χτυπῶντας μου τὸν τοῖχο...

— Δὲν σᾶς καταλαβαίνω.

— Οἱ κατάδικοι μποροῦν νὰ συνεννοοῦνται μεταξύ τους χτυπῶνας τοὺς τοίχους; ποὺ χωρίζουν τὰ κελλιά τους. Κάθε γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἕνα ὡρισμένο ἀριθμὸ χτυπημάτων. Ὁ γείτονάς μου ἤταν ἕνας ἀπὸ τοὺς δικούς μας. Πρὶν ἀκόμη τρελλαθῶ ἀπὸ τὴ φυλάκισή μου, μοῦ μετέδωσε πολλὲς φορὲς μὲ χτυπήματα στὸν τοῖχο αὐτὲς τὶς λέξεις : «Προδοθήκαμε ἀπὸ τὸ Μακάρι». Μὰ σήμερα μόλις καταλαβαίνω τὸ σκοπὸ τῆς προδοσίας του.

— Νά, τοῦ ἀπάντησα, ἕνα πρᾶγμα ποὺ διαφωτίστηκε. Ἔχω ἀκόμη νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν κανένας ἐρωτοτροποῦσε τὴν Παυλίνα πρὸ τοῦ γάμου της.

Ἄνοιξε τὰ μάτια του ξαφνιασμένος καὶ μοῦ ἀπάντησε :

— Δὲ φαντάζομαι νὰ ἤρθατε ὡς ἐδῶ γιὰ νὰ διαλύσετε κάποια ζηλότυπη σκέψη ποὺ σᾶς βασανίζει... Ὡστόσο, ὁ Μακάρι ἰσχυριζόταν πὼς τὴν ἀγαποῦσε καὶ ὁρκιζόταν ὅτι θὰ τὴν ἔκανε γυναῖκα του. Μὰ μπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι δὲν ἀνταποκρίθηκε ποτὲ στὸν ἔρωτά του.

— Οὔτε ἀγάπησε ποτὲ κανέναν ἄλλο ;

— Τοὐλάχιστον ἀτ' ὅτι ξέρω ἐγώ, ὄχι! Τὸ λόγια σας ὅμως εἶνε ἀλλόκοτα, ὡστόσο μπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι ἡ Παυλίνα ἤταν ἐντελῶς ἀξία νὰ γίνῃ σύζυγός σας.

Μὲ κοιτοῦσε στὰ μάτια μὲ ἀγωνία, ὅταν ἐγὼ τοῦ εἶπα ἔξαφνα :

— Μιλῆστε μου γιὰ τὸ νέο ποὺ ἐδολοφονήθη ἀπὸ τὸ Μακάρι στὸ Λονδίνο, μπορεῖ στὴ Παυλίνα. Πέστε μου γιατὶ τὸν ἐσκότωσε ;

Τὸ χρῶμα του ἔγινε πελιδνό. Σωριάστηκε στὴ καρέκλα του σὰν ἕνας ὄγκος ἀδρανείας χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ κινηθῇ, οὔτε γ' ἀποσπάσῃ τὰ μάτια του ἀπὸ μένα.

— Ἀπαντῆστε μου τοῦ ἐξαιφνίου. Εἶστε μάρτυς σ' αὐτὴ τὴ σκηνή. Εἴσαστε τοῦς μέσα στὸ δωμάτιο ἀφοῦς, ὁ Μακάρι καὶ τὸ θῦμα. Στὸ διπλανὸ δωμάτιο ἡ Παυλίνα ἔπαιζε πιάνο καὶ τραγουδοῦσε, μὰ τὸ τραγοῦδι της σταματήσε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ νέος ἔπεσε χτυπημένος ἀπὸ τὸ μαχαῖρι τοῦ Μακάρι. Θυμᾶσθε ;

Ὁ Τζένερι κόντευε νὰ λιποθυμήσῃ. Περίμενα νὰ συνέλθῃ ἡ ἀναπνοή του ἤταν κομμένη καὶ ἀγωνιώδης. Τοῦ ἔδωσα ἕνα ποτήρι κρασί. Τὸ ἔπῆρε στὸ χέρι του ποὺ ἔτρεμε καὶ τὸ ἄδειασε μονορούφι.

— Τὸ ὄνομα τοῦ θύματος! τοῦ εἶπα τότε.

Ἐπὶ τέλους ὁ Τζένερι ξανάβρε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴ φωνή του.

— Γιατὶ μὲ ρωτᾶτε γ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; μοῦ εἶπε. Ἡ Παυλίνα θὰ σᾶς τὸ εἶπε χωρὶς ἄλλο! Ἐπιτοιαύτη περιπτώσει πρέπει νὰ ἔχῃ γίνῃ κιλά, γιατὶ ἀλλιῶς δὲν θὰ τὸ μαθαίνατε...

— Ἡ Παυλίνα δὲν μοῦ εἶπε τίποτε! τὸ ἐπιτίμησα.

— Μὲ κοροϊδεύετε, αὐτὴ πρέπει νὰ σᾶς τὸ εἶπε, γιατὶ κανεὶς ἄλλος δὲν παρευρέθη στὸ ἐγκλημα.

— Ἕνα ἄλλο πρόσωπο ἤτανε παρόν...

— Νοί, πρέπει ἕνα ἄλλο πρόσωπο πιρευρέθη τυχαίως στὸ ἐγκλημα. Κτέβαλα κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ τοῦ σώσω τὴ ζωή...

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΤΟΙΜΑΣΘΗΤΕ, ΟΠΛΙΣΘΗΤΕ, ΛΑΒΕΤΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΑΣ!
ΕΡΧΕΤΑΙ! ΕΡΧΕΤΑΙ! ΕΡΧΕΤΑΙ!
Ο ΜΠΑΛΑΟΟ
(Τὸ νέο μας μυθιστόρημα)
Θὰ σᾶς κατσπλήξῃ, θὰ σᾶς τρομάξῃ, θὰ σᾶς φέρῃ φρικιάσεις, θὰ σᾶς γοητεύσῃ, θὰ σᾶς θυμίσῃ τὸν περίφημο "ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ,,

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

του A. G. HIGGINS

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΟΓΚΕΡ

Στὴν ἀκτὴ τοῦ Γκρήναα ζοῦσε κάποτε μιὰ πριγκηπέσσα, κόρη ἑνὸς μεγάλου βασιληᾶ τῆς Γιούτλαντ. Τὴν ἔλεγαν Οὐτίλντα κ' εἶχε κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ μάτια γαλανὰ σὰν τὰ φιόρδ τοῦ Φίνμαρκ. Τὰ δάση καὶ τὰ λιβάδια τοῦ πατέρα της δὲν εἶχαν καμμιὰ χάρη γιὰ τὴν Οὐτίλντα ποὺ ἔμενε ἀδιάφορη στὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν. Μὰ ὅταν πήγαινε καὶ καθόταν πάνω στὰ βράχια τῆς ἀκρογιαλιᾶς ἡ καρδιά της φτερουκοποῦσε γεμάτη ἐλπίδες, τὰ μάτια της γεμίζαν δάκρυα καὶ τὰ δροσερά της μάγουλα κοκκίνιζαν σὰν κάποιος νὰ τὴν εἶχε φιλήσει.

Ἕνα μαγιάτικο δειλινὸ ποὺ παραδομένη στὰ μπερδεμένα ὄνειρά της κυττοῦσε τὰ κύματα ποὺ ἐσποῦσαν στὰ πόδια της, ἄξαφνα μιὰ βαρκούλα πρόβαλε μπροστά της κ' ἕνας ξένος πετάχτηκε στὴν ἀκρογιαλιά. Τὸ ἐξωτερικό του ἦταν ἀρχοντικό. Τὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπό του ἀστραποβολοῦσε κάτω ἀπ' τὰ πυρρόξανθα μαλλιά του. Φοροῦσε μιὰ ἄλυχη χλαμύδα χρυσοκέντητη καὶ μπροστὰ στὸ λαιμὸ του ἔλαμπε μιὰ διαμαντένια πόρπη.

— Τὰ στολίδια αὐτὰ εἶνε στολίδια βασιληᾶ, σκέφθηκε ἡ πριγκηπέσσα. Κι' ἀναθυμήθηκε τὶς ἱστορίες ποὺ εἶχε ἀκούσει γιὰ τοὺς θεϊκοὺς ἐκείνους ἥρωες ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ὠκεανοῦ γιὰ νὰ κατακτήσουν τὸν ἔρωτα μιᾶς πενταμόρφης θνητῆς. Κι' ὁ λογισμὸς τῆς Οὐτίλντας πῆγε στοὺς θαλασσινοὺς πρίγκηπες τῆς φυλῆς τῶν 'Ὀκεανάαλ !...

Ἄξαφνα ὁ ἄγνωστος εἶδε τὴν Οὐτίλντα κι' ἁπλώνοντας πρὸς αὐτὴν τὰ χέρια ἄρχισε νὰ γελᾶη χαρούμενα καὶ ἔτρεξε κοντά της. Εἴτε θνητός, εἴτε θεὸς κι' ἂν ἦταν, δὲν ἄρχισε νὰ τὴν παρακαλῆ μὰ τὴν ἐσήκωσε στὸν ὦμο του καὶ σφίγγοντάς την στὰ γερὰ του μπράτσα ἔγύρισε στὴ βάρκα του.

Ἡ Οὐτίλντα τἄχε τόσο χαμένα ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἂν καὶ τ' ἀδέρφια της κι' ἄνθρωποι τοῦ πατέρα της ἦταν πολὺ κοντὰ καὶ κυνηγοῦσαν ἐλάφια. Ἔτρεμε σὰ φύλλο.

Ὅταν τέλος συνῆλθε κάπως ἀπ' τὴν ἔκπληξή της καὶ προσπάθησε νὰ ξεφύγῃ, ὦ ! τότε ὁ ἄγνωστος τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του περισσότερο καὶ τὴν ἐκύτταξε κατάματα μ' ἕνα θριαμβευτικὸ χαμόγελο. Κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴ ματιά, τὸ πρόσωπο τῆς Οὐτίλντας ἔγινε κατακόκκινο καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Γιὰ νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά της ἔσκυψε τὸ ὡραῖο της κεφάλι καὶ τὰ σκοτεινὰ μαλλιά της ἔπεσαν στὸ πρόσωπό της κ' ἔκρυψαν τὸ αἰφνίδιο κοκκίνισμά του. Ἀλλὰ ὁ ἄγνωστος μὲ ἁπαλὸ χαϊδευτικὸ χέρι ξεσκέπασε τὸ πρόσωπό της καὶ μ'ἕνα του φιλὶ ἤπιε τὰ δάκρυά της.

Καὶ τότε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς Οὐτίλντας ἐβγῆκε μιὰ εὐχή. Νὰ ἀπομακρυνθοῦν γρήγορα ἀπὸ τὴν ἀκτὴ πρὶν τ' ἀδέρφια της ἤρθαν πολάβουν καὶ τὴν ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὸν κατακτητή της...

***

Οὔτε Θεός, οὔτε θαλασσινὸς πρίγκηπας τῆς Φυλῆς τῶν 'Ὀκεανάαλ ἦταν αὐτὸς ποὺκλεψε τὴν Οὐτίλντα. Ἦταν ὁ Ὄγκερ, ὁ φοβερὸς ὁ πειρατὴς ποὺ ἐζοῦσε στὸν ἀντικρυνὸ Πύργο κ' εἶχε τρομοκρατήσει τοὺς καραβοκύρηδες τῆς Γιούτλαντ καὶ τῆς Κάταγκατ. Ἡ Οὐτίλντα βρισκόταν τώρα καθισμένη πλάϊ σ'ὄν μέλλοντα ἄντρα της, μέσα στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πύργου ὅπου ἐδίδετο ἕνα ἐορτάσιμο συμπόσιο γιὰ τὴν ἀπαγωγή της ! Ὅταν πρωταντίκρυσε τὶς ἄγριες μορφὲς τῶν πειρατῶν ἔννοιωσε μεγάλο τρόμο στὴν ψυχή της. Μὰ ὁ Ὄγκερ τὴς ἔκλισε τὸ χέρι καὶ τὴν ἐκύτταξε κατάματα μὲ τόσον ἔρωτα ποὺ ἡ Οὐτίλντα παρέλυσε. Ὁ Ὄγκερ συλλογιζόταν πίνοντας τὸ ὑδρόμελι ποὺ ἄφριζε μέσα στὴ χρυσῆ του κούπα :

— Δὲν ἔχω δῆ ποτὲ ἄλλη γυναίκα τόσον ὤμορφη! Καὶ πόσο εἶνε νέα !... Θὰ εἶνε ὁ μοναδικός μου ἔρωτας... ὦς ποὺ ἡ τύχη νὰ μοῦ στείλῃ μίαν ἄλλη ἀκόμα πιὸ ὤμορφη.

Καὶ ἐκύτταξε περιφρονητικὰ μιὰ κοκκινόμαλλη γυναίκα ποὺ εἶχε ἄλλοτε κλέψει στὴν Ὀντεσείκ καὶ ποὺ καθόταν ἀνάμεσα στὶς ἄλλες σκλάβες σκυθρωπὴ κι' ἀπελπισμένη. Ἡ λύπη της δὲν ἦταν ποὺ ἔχασε τὴν εὐνοια τοῦ Ὄγκερ οὔτε ἀπὸ ζήλεια γιὰ τὴν Οὐτίλντα μολονότι εἶχε ἕνα παιδὶ ἀπ' τὸν Ὄγκερ : Ἕνα ὡραῖο, γερὸ καὶ περήφανο ἀγόρι. Ἡ λύπη της ἦταν ποὺ δὲν τὴν ἔστελναν στὸν πατέρα της.

— Εἶνε τόσο ἀδιάντροπη ! σκεπτόταν ὁ πειρατής. Κι' ἀφοῦ τὰ φιλιά μου τὴν κάνουν νὰ κλαίῃ τόσο θὰ τὴν ἀφήσω ἥσυχη... Θ' ἀλέθῃ τὸ στάρι σὰν τὶς ἄλλες καὶ θὰ μπορῇ νὰ κλαίῃ ὅσο θέλει μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της.

Σφίγγοντάς τη στὰ γερὰ μπράτσα του τὴν ἔπῆρε μαζί του.

Ἀγκάλιασε τὴν Οὐτίλντα μπροστὰ σ' ὅλες τὴν ἐφίλησε κ' ἐγέλασε μὲ εὐχαρίστηση βλέποντας τὰ μάτια τῆς Ἔλμας καρφωμένα ἀπάνω του γεμᾶτα μῖσος.

Τὸ γλέντι ἔγινε πιὸ θορυβῶδες. Ἡ Οὐτίλντα ἄκουσε συγκεχυμένα μέσα στὸ θόρυβο τὴ φωνὴ ἑνὸς βάρδου ποὺ προσπαθοῦσε νὰ ἐμνήσῃ τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴν ἀνδρεία τοῦ Ὄγκερ.

***

Τὸ καλοκαίρι πέρασε καὶ ὁ Βασιληᾶς Λορκάν, ὁ πατέρας τῆς Οὐτίλντας δὲν ἔκανε τίποτε γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἄρπαγα. «Δίχως ἄλλο σκεπτόταν ὁ : ειρατὴς θὰ τρέμῃ μπροστὰ στὴ φήμη μου καὶ τὴ δύναμή μου». Καὶ γελοῦσε στὴ σκέψη ὅτι μιὰ μέρα ἕνας ἀπὸ τοὺς γυιούς του θὰ μποροῦσε νὰ πάῃ ἀντίκρυ καὶ νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ τοῦ Λορκὰν γιὰ νὰ διεκδικήσῃ τὸ δικαίωμα ποὺ τοῦ ἔδινε τὸ βασιλικό του αἷμα. Μὰ ὅταν γεννήθηκε τὸ παιδὶ τῆς Οὐτίλντας ὁ Ὄγκερ δὲν ἔκρυψε τὴν ὀργή του. Ἦταν κορίτσι ! Κ' ἐνῶ ἡ Οὐτίλντα κυττοῦσε μὲ λαχτάρα τὸ παιδί της, ὁ Ὄγκερ ἐφώναξε τὸ γυιό του, ποὺ εἶχε κάνει μὲ τὴν Ἔλμα, τὸν χάιδεψε καὶ τοῦ πρόσφερε ἕνα κομμάτι ψωμὶ ἀλειμμένο μέλι ποὺ ὡς τότε δὲν τὸ ἔτρωγε ἄλλος ἀπ' τὴν Οὐτίλντα κι' ἀπ' τὸν ἰδιον.

— Φάε χουσέ μου ἀητέ ! τοῦ εἶπε. Αὐτὸ εἶνε τροφὴ γιὰ πρίγκηπες καὶ σὺ εἶσαι ὁ γυιός μου, τὸ καμάρι μου.

Ἀλλὰ ὁ μικρὸς πέταξε μακρυὰ μὲ λύσσα τὸ ψωμί.

— Τὸ ψωμὶ αὐτὸ εἶνε ζυμωμένο μὲ τὰ δάκρυα τῆς μάννας μου... Γιατί κάνεις τὴν μάννα μου καὶ κλαίει μέρα νύχτα ;

Ὁ Ὄγκερ δὲν ἀπάντησε μὰ ἔμεινε πολλὴν ὥρα συλλογισμένος.

Τὸ παιδάκι τῆς Οὐτίλντας πέθανε σὲ λίγο κι' ἀπὸ τότε ὁ Ὄγκερ ἔγινε πόλι καλὸς καὶ τρυφερὸς μαζί της καὶ γρήγορα ἡ Οὐτίλντα ξέχασε τὸν πόνο της μέσα στὴν ἀγκαλιά του...

Ἡ σκλάβα μὲ τὰ κόκκινα μαλλιὰ, ἡ Ἔλμα, εἶχε γίνει μισότρελλη. Ἐφώνιζε ἀδιάκοπα μὲ στριγγιὰ φωνὴ καὶ καταριόταν τὸν Ὄγκερ μὲ φρικτὲς κατάρες. Μιὰ μέρα ὁ πειρατὴς ὀργήσηκε τόσο ποὺ τῆς ἐχτύπησε τὸ στόμα μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Τὸ κεφάλι της χτύπησε στὴν κώχη τοῦ τζακιοῦ κ' ἡ Ἔλμα ἔμεινε νεκρή ! Ὁ γυιός της ἐθρηνοῦσε ἀπελπισμένος κ' ἔφτυνε μὲ λύσσα στὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα του μόλις τὸν πλησίαζε.

Ἡ Οὐτίλντα πῆρε τόση τρομάρα ποὺ ἄρχισε νὰ εὕρεται νὰ γνώσῃ κανένα θαῦμα καὶ νὰ βρισκόταν πάλι στὸ γαλήνιο παλάτι τοῦ καλοῦ της πατέρα...

***

Μιὰ νύχτα ποὺ ὁ Ὄγκερ μὲ τοὺς συντρόφους του εἶχαν γυρίσει εὐφραισμένοι ἀπὸ μιὰν ἐπιδρομή τους, καὶ στὴ μεγάλην αἴθουσα τοῦ Πύργου δοκόταν τὸ ἐπινίκειο συμπόσιο. Κ' ἦταν τόσος ὁ θόρυβος καὶ τέτοιες ἡ πανηγυριὲς φωνές, ποὺ κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ πῶς ἀνοιξε ξάφνου ἡ πόρτα καὶ γιμησαν μέσα οἱ ὡπλισμένοι ἄνθρωποι τοῦ Βασιληᾶ Λορκάν. Πρασανε πάνω στοὺς πειρατὰς κι' ἄλλους ἐσκότωσαν, ἄλλους ἐπλέγωσαν κι' ἄλλους ἐδέσανε. Ὁ Ὄγκερ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά του τὴν Οὐτίλντα καὶ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν σμώσῃ. Σὰ κεραυνὸς ἀπὸ τὴν ἀνοιγμένη πόρτα πρόβαλε ὁ πατέρας τῆς Οὐτίλντας καὶ πίσω του τ' ἀδέρφια της, ὁ Σκόρεν καὶ ὁ Σέθ μὲ τὸν Κιαντάγ, τὸν πρίγκηπα τοῦ Κλαίρ, ποὺ ἦταν ὁ ἄντρας ποὺ θὰ εἶχαν προιορίσει οἱ δικοί της.

— Οὐτίλντα ! Οὐτίλντα ! φώναξε συγκινημένος ὁ πατέρας της.

— Ἀγαπημένη μου, τῆς ψιθύρισε στ' αὐτὶ καὶ ὁ Ὄγκερ.

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα της δὲν βρῆκε στὴν ψυχὴ τῆς Οὐτίλντας καμμιὰν ἀπήχηση. Σφίχτηκε πιὸ πολὺ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ὄγκερ καὶ τοῦ ψιθύρισε κι' αὐτή:

— Μαζὶ θὰ πεθάνουμε, ἠγαπημένε μου. Δὲν ξεχνῶ ποτὲ τὸν ἔρωτα ποὺ μοῦ πρόσφερες.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Ὄγκερ λὲς κ' ἠλεκτρίσθηκε, ἕνα θριαμβευτικὸ χαμόγελο ἔλαμψε στὸ πρόσωπό του καὶ γρήγορα, πριν πρόλαβῃ κανεὶς νὰ τὸν σταματήσῃ, προχώρησε στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο σηκώνοντας στὰ χέρια του τὴν Οὐτίλντα καὶ πέφτοντας μέσ' στὴν ἄβυσσο ἄφησε μιὰ φοβερὴ κραυγή :

— Βασιληᾶ Λορκάν, ἐσὺ τὴ σκότωσες τὴ θυγατέρα σου !

Ἀλλόφρονες, ὁ πατέρας τῆς Οὐτίλντας καὶ τ'ἀδέρφια της ἔσκυψαν ἀπὸ τὸ παράθυρο, μὰ δὲν εἶδαν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὰ ὄμορφα ἀστέρια ποὺ σπιθοβολοῦσαν πάνω στὴ μενεξεδένια θάλασσα...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥ

Ο ΒΥΡΩΝ ΣΤΟΝ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ

Ὁ Ἄγγλος ποιητὴς στὸ Τεπελένι. Ἕνα γράμμα στὴ μητέρα του. Τὰ περίεργα τῆς Ἀληπασσαδικῆς αὐλῆς. Τὸ «Κιόσκι» μὲ τ' ἄγρια θηρία. Τὸ γεῦμα τοῦ νέου Πολυφήμου. Πῶς ἔτρωγε ὁ Ἀλῆς. Ὁ Χὰν τῆς Περσίας στὰ Γιάννενα κ.λ.π.

Ὅταν ὁ Βύρων, περιηγούμενος τὴν Ἑλλάδα, ἔφθασε καὶ στὴν Ἤπειρο, ὁ Ἀλῆ Πασᾶς τοῦ ἔκαμε ἠγεμονικὴ ὑποδοχή. Σὲ μιὰ ἐπιστολὴ στὴ μητέρα του, μὲ χρονολογία 18 Ὀκτωβρίου 1809, ὁ μέγας ποιητὴς περιγράφει μὲ ζωηρὰ χρώματα τὴν ἐντύπωσί του ἀπὸ τὸ ἐν Τεπελένι σεράγι τοῦ Ἀλῆ.

«...Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω, ἀγαπητή μου Μητέρα, τὴν παράδοξη σκηνὴ ποὺ ξετυλίχτηκε μπροστά μας, ὅταν ἐμπήκαμε στὴν αὐλὴ τοῦ Σεραγίου στὶς 5 μ.μ. ἐνῶ ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴ δύσι του. Ἐκτὸς ἀπὸ κάποια διαφορὰ στὶς στολές, τὸ θέαμα τοῦτο ἔφερνε στὴ μνήμη μου ὁλόκληρο τὸ φεουδαρχικὸ σύστημα καὶ τὴν περιγραφὴ τοῦ Οὐάλτερ Σκὸτ στὸ ἄσμα τοῦ «Τελευταίου βάρδου τοῦ Πύργου Μπράντεσομλ.» Οἱ Ἀλβανοὶ ντυμένοι τὴν πολυτελεστάτη στολή τους ἀποτελουμένη ἀπὸ μακρὺ ἄσπρο χιτῶνα, ἀπὸ χρυσοκέντητο γιλέκο, ἀπὸ βελούδινο ἐπανοφόρι καὶ κοντὸ παντελόνι χρώματος βυσσινί, στολισμένα μὲ χρυσὲς οὐγιες καὶ σειρήτια, βαλμένα πολὺ καλλιτεχνικά, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματίζουν διάφορα ἀραβουργήματα καὶ περιεργότερα σχέδια, ἔφεραν τ' ἀσημοκαπλαντισμένα πιστόλια τους καὶ τὰ χαντζάρια τους. Οἱ Τάταροι ἦταν ἐκεῖ παραταγμένοι μὲ τὰ ψηλὰ μυτερὰ κεπέλλα τους. Οἱ Τοῦρκοι μὲ τὶς πλατειὲς γοῦνες τους καὶ τὰ σαρίκια τους. Οἱ σωματοφύλακες καὶ οἱ Ἀράπηδες κρατοῦσαν τ' ἄλογα ἀπὸ τὰ γκέμια, οἱ πρῶτοι πιραταγμένοι σὲ μιὰ τεράστια ἀνοιχτὴ στοὰ ποὺ ἐσχημάτιζε τὴν πρόσοψη τοῦ Σεραγιοῦ, οἱ δεύτεροι συμπυκνωμένοι πειὸ κάτου σ' ἕνα περίφραγμα. Διακόσια ἄλογα ἦταν σελωμένα, ἕτοιμα γιὰ νὰ φύγουν στὸ πρῶτο νεῦμα. Ταχυδρόμοι ἔμπαιναν κ' ἔβγαιναν μὲ ἔγγραφα. Τύμπανα ἐχτυποῦσαν, ἤχοι σαλπίγγων ἔσχιζαν τὸν ἀέρα. Ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν μιναρέδων ἔφηβοι μουεζίνηδες ἀνήγγελαν τὴν ὥρα. Ὅλα αὐτὰ καὶ ἡ ἀλλόκοτη ὄψι τοῦ παλατιοῦ ἔδιναν στὰ μάτια τοῦ ξένου ὡραιότατο καὶ γραφικώτατο σύμπλεγμα...

»Ὅταν μ' ἔμπασαν στὰ ὁμορφοστολισμένα δωμάτια τοῦ σεραγιοῦ ὁ γραμματεὺς τοῦ Πασᾶ ἤρθε νὰ μὲ ρωτήσῃ γιὰ τὴν ὑγεία μου, ὅπως συνηθίζουν οἱ Τοῦρκοι. Ὁ Ἀλῆς μὲ δέχθηκε τὴν ἄλλη μέρα. Φοροῦσα πλήρη στολὴ ἀξιωματικοῦ τῶν Ἐπιτελῶν καὶ λαμπρὸ ξίφος.

»Ἡ αἴθουσα ἦταν μαρμαρόστρωτη, μὲ συντριβάνι στὴ μέση, ὁ δὲ θάλαμος ἦταν στολισμένος μὲ βελουδένιους καναπέδες. Ὁ Βεζύρης μὲ δέχτηκε ὄρθιος, πρᾶγμα ποὺ θεωρεῖται μεγάλη τιμὴ ἐκ μέρους Μουσουλμάνου, καὶ μοῦ ἔδωσε θέσι δεξιὰ του. Εἶχα μαζί μου Ἕλληνα διερμηνέα, ἀλλὰ στὴ συνέντευξη αὐτὴ ἕνας γιατρὸς τοῦ Ἀλῆ ὀνόματι Φεμλάριος (*) ποὺ ἤξερε νὰ μιλῆ Λατινικὰ ἔγεινε διερμηνεὺς μεταξύ μας.

»Ἡ πρώτη ἐρώτησις τοῦ Πασᾶ ἦταν γιατὶ ἔφυγα ἀπὸ τὴν πατρίδα μου τόσο νέος. (Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἔχουν καμμιὰ ἰδέα ταξειδιοῦ ποὺ γίνονται γιὰ διασκέδασι μόνο). Ἔπειτα, ἐπρόσθεσε ὅτι ὁ Ἄγγλος συνταγματάρχης Λήκ τοῦ εἶπε ὅτι ἡ καταγωγή μου ἦταν ἀπὸ μεγάλη οἰκογένεια καὶ μὲ ἐπεφόρτισε νὰ διαβιβάσω τὰ σεβάσματά του στὴ μητέρα μου καὶ σοῦ τὰ στέλνω ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ. Ἐξεδήλωσε ἐπίσης τὴν πεποίθησί του γιὰ τὴν εὐγενῆ καταγωγή μου, ἐπειδὴ παρετήρησε ὅτι εἶχα τ' αὐτιὰ μικρὰ καὶ μαλλιὰ σγουρά, κι τὰ χέρια μικρὰ καὶ ἄσπρα. Δὲν ἀπέκρυψε ὅτι ἡ μορφή μου καὶ ἡ στολή μου τοῦ ἔκαναν ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι. Μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν θεωρῶ ὡς πατέρα μου, ὅσον καιρὸ θὰ ἔμενα στὴν Τουρκία, καὶ διεβεβαίωσε ὅτι θὰ μὲ θεωρῇ ὡς παιδί του. Πράγματι μοῦ φέρθηκε σὰν σὲ παιδάκι, μοῦ ἔστελνε πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα μύγδαλα, φροῦτα καὶ γλυκίσματα.

»Μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ἐπισκέπτωμαι συχνὰ καὶ κατὰ προτίμησι τὸ βράδυ, γιατὶ τότε εἶχε περισσότερη ἄνεσι. Ὅταν πήγαινα στὸ σεράγι μοῦ προσέφεραν καφὲ καὶ τσιμπούκια γιὰ κάπνισμα».

Ὁ Βύρων ὅταν ἐπέστρεψε στὴν Ἀγγλία διηγεῖτο πολλὰ περίεργα πράγματα γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Τυράννου τῆς Ἠπείρου, ποὺ ἐκίνοῦσε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν προσοχὴ ὅλης τῆς Εὐρώπης. Ἰδοὺ μερικὲς ἀπὸ τὶς πληροφορίες αὐτές :

Ὁ Ἀλῆς σχεδὸν κάθε μέρα ἔβγαινε ἀπὸ τὰ παλάτια του, ἐγύριζε τὴν πόλι, σὲ κανέναν ὅμως δὲν ἔλεγε ποὺ ἐσκόπευε νὰ πάῃ καὶ τοῦτο περισσότερο ἀπὸ ἰδιοτροπία παρὰ ἀπὸ φόβο. Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε μεγαλύτερη ἐντύπωσι καὶ στὸν Βύρωνα καὶ στοὺς ἄλλους περιηγητές, ἦταν ἡ ἀφοβία του. Ἐγύριζε τὴν πόλι ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη στὴν ἄλλη ἔφιππος, ἀκολουθοῦμένος ἀπὸ ἕνα μόνον σωματοφύλακα, καὶ ἐπέτρεπε σὲ καθένα νὰ παρουσιάζεται μπροστά του ὁπλισμένος ἢ ὄχι. Αὐτὴ ἡ μεγάλη του ἐμπιστοσύνη φαινόταν ὅτι ὁπλισμένος ἢ ὄχι. Αὐτὴ ἡ λαός εἶχε πιστέψει ὅτι κάποια μαγικὴ δύναμις ἐπροστάτευε τὴ ζωή του, κάποια Μοῖρα...

(*) Πρόκειται βέβαια γιὰ τὸ γιατρὸ Σακελλάριο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου εἶχε ἀντιληφθῆ ἔτσι ὁ Βύρων.

Ὁ λόρδος Βύρων

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Ἀλῆς δὲν ἔτηροῦσε τὴν ἀπαγορευτικὴ διάταξι τοῦ Κορανίου γιὰ τὴν οἰνοποσία. Τὸ κρασάκι τοῦ ἄρεσε καὶ τὸ ἔπινε, ἀδιαφορώντας γιὰ τὶς ἐνέργειες τῶν πιστῶν Μουσουλμάνων ποὺ τὸν ἔβλεπαν ν' ἀδειάζῃ τὸ ποτήρι του γεμάτο ἀπὸ Κεφαλλονίτικη ρομπόλα ἢ ξανθὸ κρασὶ φερμένο ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ἕνας χρυσοστολίστος Γανομίδης ἔστεκε πλάγι του, κρατώντας χρυσῆ φιάλη, ἔργον Ἰταλοῦ τεχνίτη, καὶ τὸν κερνοῦσε. Ἐν τούτοις κανεὶς ποτὲ δὲν εἶδε τὸν Ἀλῆ Πασᾶ μεθυσμένο.

Ὅταν ἔκαμε ἕδρα τῆς Βεζυρείας του τὰ Γιάννενα, ἔχτισε γύρω ἀπὸ τὴν πόλι διάφορες βίλλες ἀνατολικοῦ βέβαια ρυθμοῦ. Ἐπισημότερες ἦταν τὸ Κιόσκι, κοντὰ στὸ σημερινὸ Ἑβραϊκὸ νεκροταφεῖο, καὶ τὸ Σεράγι του στὴ θέσι Πέραμα. Τὸ Κιόσκι ἦταν κρυμμένο μέσα σὲ βαθύσκιοτο δάσος, γεμᾶτο ἀπὸ ἐλάφια καὶ ἄλλα ἀγρίμια. Μέσα σὲ κλουβιὰ ὁ Ἀλῆς ἔτοφερε λύκους, τσακάλια, ἀγριόγατους καὶ ἕνα θαυμάσιον Ἀφρικανικὸν λέοντα. Τοῦ ἄρεσε συχνὰ νὰ πηγαίνῃ κοντὰ στὰ κλουβιὰ καὶ νὰ παρακολουθῇ σιωπηλὸς τ' ἄγρια στριφογυρίσματα τῶν θηρίων του καὶ πρὸ πάντων τοῦ λιονταριοῦ του μέσα στὰ κλουβιά τους. Συχνὰ τὰ θηρία αὐτὰ ἐτρέφοντο μὲ ἀνθρώπινες σάρκες, ἐνώπιον τοῦ Τυράννου.

"Οπως ὅλοι οἱ Μουσουλμάνοι μεγιστάνες, ὁ Ἀλῆς συντηροῦσε πολυάριθμο προσωπικὸ μαγείρων, ἄφθονα δὲ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ μαγειρεῖα τὰ φαγητὰ προωρισμένα γιὰ τὴν ἀκολουθία του καὶ τὶς γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ του. Κάθε μέρα σχεδὸν στὰ σεράγια του καὶ στὰ παραρτήματά του, διετρέφοντο ὡς 1500 πρόσωπα μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ξένοι κάθε προελεύσεως, περιηγηταί, διεθνεῖς ἀλήται, ἀστρολόγοι, γιατροί, κομπογιαννῖτες κ.λ.π. Πλὴν τῶν ἄλλων ὁ Ἀλῆς ἐφιλοξένησε στὴν αὐλή του τῷ 1812 τὸν Χὰν τῆς Περσίας μὲ τὴν πολυάριθμη ἀκολουθία του.

***

Ὁ Ἀλῆς ἔτρωγε καὶ ἔπινε κατὰ κόρον. Ἤταν τρομερὸς φαγᾶς. Ὡς τὸ μεσημέρι δὲν ἔπερνε παρὰ μόνο ἕνα καφφέ. Ἀπὸ τὸ μεσημέρι ὅμως ἐστρώνετο στὸ φαγοπότι. Ἐγευμάτιζε σχεδὸν πάντοτε μόνος καὶ σταυροπόδι, μπροστὰ σὲ χαμηλὸ τραπέζι (σοφρᾶ). Τὰ πιάτα καὶ λοιπὰ σκεύη ἦταν χρυσᾶ ἢ ἀσημένια, πολυτελέστατα.

Πλὴν τοῦ Βύρωνος τὸ ἐθαύμασε καὶ ὁ Ἄγγλος περιηγητὴς Σμάρτ Οὔγκες. Οἱ τραπεζοκόμοι τοῦ ἔφεραν πρῶτα τὸν τσουρβᾶ (σούπα) ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔπαιρνε δυὸ ἢ τρεῖς μόνο κουταλιές. Ἔπειτα τὸ ψητὸ – ὁλόκληρο ἀρνάκι σουβλιστό. Ἔπειτα ἀπάνου του καὶ ἔτρωγε λαίμαργα παίρνοντας κομμάτια μὲ τὰ δυό του χέρια. Μετὰ τοῦτο, τοῦ ἔφεραν ἕνα μπούτι ψημένο σὲ σούβλα, ἀκολούθως μιὰ ψητὴ κότα, ἕνα γαλόπουλο καὶ μιὰ πέρδικα. Πρὸ παντὸς ἀγαποῦσε τὰ ψητά, τὰ γλυκίσματα δὲν τοῦ πολυάρεσαν. Μόνο κατὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος (ποὺ ἐσημειώνετο ἀπαραιτήτως μ' ἕνα παχύτατο πιλάφι) ὁ Ἀλῆς ἔτρωγε ἕνα εἶδος κομποτόπιας ἀπὸ μῆλα καὶ καρύδια. Ἐν τούτοις ἡ κοτόσουπες καὶ τὰ μπουρέκια τοῦ ἄρεσαν πολύ. Μόνο τοὺς χαλβάδες καὶ τοὺς μπαλβάδες δὲν ἔτρωγε.

Συνήθιζε νὰ τρώγῃ κουβεντιάζοντας. Γύρω του ἐστέκοντο πολλοὶ ὡραῖοι ἔφηβοι, μὲ στολή, ἕτοιμοι νὰ τὸν ὑπηρετήσουν. Οἱ γραμματικοί του, οἱ ὑπασπισταί του κ.λ.π. ἐρχόταν καὶ τοῦ μιλοῦσαν γιὰ διάφορες ὑποθέσεις. Ὁ Ἀλῆς τοὺς ἄκουγε καὶ ἐρωτοῦγοτε μπουκωμένος !... Μετὰ τὸ φαγητό, ξαπλωνόταν σ' ἕνα σοφᾶ καὶ κοιμόταν ταχυκὰ μιὰ ὥρα.

Ἀκολουθεῖ τὸ κείμενο τοῦ ἄρθρου

ΣΟΦΑΛΘΓΙΑ

ΙΝΔΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

«Ποιὸ εἶνε τὸ ὡραιότερο πρᾶγμα στὸν κόσμο ;»

— Ἕνα τριαντάφυλλο μισανοιγμένο !

— Μιὰ μητέρα ποὺ θηλάζει τὸ παιδί της !

— Ἕνα χαμόγελο ποὺ φανερώνει δόντια σὰν διπλῆ σειρὰ μαργαριταριῶν !

— Ἕνα καλὸ γεῦμα ὅταν πεινᾶς !...

— Ἕνα καλοστρωμένο κρεββάτι ὅταν τὸ βράδυ γυρνᾶς κουρασμένος !...

— Ἕνα καλοαναμμένο τζάκι ὅταν ἔξω χιονίζει !

— Μιὰ γαλάξια πετάλουδα ποὺ ἀκουμπάει ἐπάνω σ' ἕνα ἄσπρο κρίνο !

— Ἡ γαλήνη ὕστερα ἀπ' τὴν τρικυμία !

— Τὸ χαμόγελο τῆς γυναίκας ποὺ ἀγαπᾶς ὅταν τὸ βράδυ γυρίζεις κουρασμένος στὸ σπίτι σου !

ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τοῦ FRANS HERTING

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΙΣΣΑΣ

Ὁ ἄνεμος ποὺ σφυρίζει ἔξω μὲ κάνει νὰ θυμηθῶ αὐτὴ τὴ στιγμή, μιὰ παλιὰ ἱστορία, ποὺ ἄκουσα νὰ μοῦ διηγοῦνται οἱ χωρικοὶ τῆς Κγεστόχοβα τῆς Πολωνίας.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ εἶχα φιλοξενηθεῖ στὸν μεγάλο πῦργο ἑνὸς φίλου μου, τὴν στιγμὴ ὅμως ποὺ πήγαινα τὸ βράδυ νὰ κοιμηθῶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δωμάτια τοῦ ἐτάνω πατώματος, ὁ φύλακας τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ πύργου, μοῦ φώναξε :

— Μή, κύριε, μὴ πηγαίνετε στὸ μέρος αὐτό. Σκεφθῆτε καλύτερα καὶ ἀκοῦστε κ' ἐμένα τὸν ἀπλοϊκό .. Σᾶς λέω πὼς αὐτὸ ποὺ θέλετε νὰ κάνετε, εἶνε μιὰ τρέλλα !.. Ἀκριβῶς σ' αὐτὸ τὸ μέρος ποὺ θέλετε νὰ πᾶτε, κάθε τέτοια νύχτα παρουσιάζεται ἐκείνη !...

— Ποιά ; ρώτησα τότε μὲ κάποια ἐλαφρὴ ταραχή...

— Ἡ Σάσσα !

— Ἐ ! λοιπὸν τόσο τὸ καλύτερο, τοῦ ἀποκρίθηκα, ἀφοῦ εἶνε κυρία !... ἀρκεῖ μόνο νὰ εἶνε ὡραία !...

Καὶ ἀνέβηκα στὸ δωμάτιο τοῦ δευτέρου πατώματος, στὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ περάσω, κι' ἡ πρώτη νύχτα τῆς διαμονῆς μου στὸν ξένο ἐκεῖνο πῦργο τοῦ φίλου μου...

Στὸ κρεββάτι εἶχα μείνει ἀρκετὴ ὥρα πλαγιασμένος χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος. Τοῦ κάκου στριφογύριζα πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις. Ἕνα σωρὸ θλιβερὲς σκέψεις περνοῦσαν ἀπ' τὸ μυαλό μου καὶ ἡ ζέστη ποὺ μοῦ προξενοῦσαν τὰ βρυὰ σκεπάσματα τοῦ κρεββατιοῦ, ἄρχισε νὰ ἐρεθίζῃ σὲ μεγάλο σημεῖο τὰ νεῦρα μου. Μὴ μπορώντας πιὰ νὰ ὑποφέρω αὐτὴ τὴν ἀφόρητη ἀγωνία, ἑτοιμαζόμουνα, νὰ σηκωθῶ ἀ' τὸ κρεββάτι, ὅταν ἕνας παράξενος γογγυσμὸς μ' ἔκανε νὰ μείνω καρφωμένος στὴ θέση μου... Ἀφουγκράστηκα προσεχτικώτερα, γιὰ νὰ μπορέσω ἔτσι νὰ καταλάβω τί συνέβαινε.

Ὕστερα ὀπὸ μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς ὁ γογγυσμὸς ξανάρχισε δυνατώτερος... Ἦταν, κάτι μεταξὺ παραπόνου καὶ φωνῆς ἀπελπισίας, ἕνας ἦχος μέσα στὸν ὁποῖο διέκρινε κανεὶς καθαρὰ τὸν τόνο μιᾶς πένθιμης ἱκεσίας, ἑνὸς σπαραχτικοῦ θρήνου... Μὴ πιστεύοντας ποτέ μου στὰ πνεύματα ἄρχισα νὰ διερωτῶμαι μήπως ἐκεῖνο ποὺ ἄκουγα ἦταν πλάσμα τῆς φαντασίας μου. Ζαλισμένος καὶ ἐνευρισμένος σ' ἀράντασ τὸ βαθμό, πετάχτηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ ἄναψα ἀμέσως μιὰ μικρὴ λάμπα ποὺ εἶχα στὸ τραπέζι μου. Ὡς τὸ πρωῒ δὲν κοιμήθηκα καθόλου... Ξημέρωσα ἀγουπνος κι' ὅταν κατέβηκα κάτω πῆγα κατ' εὐθεῖαν στὸ φύλακα, στὸν ὁποῖο καὶ διηγήθηκα λεπτομερῶς ὅλα τὰ διατρέξαντα, χωρὶς ἔννοεῖται νὰ παραλείψω νὰ προσθέσω καὶ μερικὲς κορωϊδίες, γιὰ τοὺς φόβους του...

— Μὴ κοροϊδεύετε ! μοῦ εἶπε τότε ἐκεῖνος, μὲ τόνο ἐπιπλήξεως. Ἂν ξέρατε, κύριε, τὸ μαρτύριο τῆς δυστυχισμένης ἐκείνης κόρης...

Καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσω, ἄρχισε μόνος του νὰ μοῦ διηγεῖται τὴν ἑξῆς ἱστορία :

Κατὰ τὸ 1250, ἕνας ἀπὸ τοὺς παληοὺς ἄρχοντάς μας, ὁ κόμης Ζαμόβσκυ, ἀφοῦ ἔχτισε αὐτὸν τὸν πῦργο, θελησε ὕστερα νὰ τὸν περιστοιχίσῃ μὲ ἕνα ὑψηλὸ τοῖχο, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια. Ἀρχίσανε λοιπὸν ἀμέσως νὰ οἰκοδομοῦν τὸν τοῖχο αὐτό, μὲ πολὺ μεγάλη προσοχὴ καὶ μὲ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ ἰδίου τοῦ κόμητος. Δυσευχῶς; δίως συνέβη ἐξάφνα κάτι τὸ ἀλλόκοτο. Ὅταν ὁ τοῖχος ἔφτασε σὲ ὕψος ἑνὸς μέτρου, οἱ ἐργάτες δὲν μποροῦσαν νὰ συνεχίσουν τὸ χτίσιμο. Ὅτι χτίζανε τὸ πρωῒ χγρεμιζότανε τὴν νύχτα, μ' ἕνα ἐντελῶς μυστηριώδη τρόπο .. Ὅλοι εἶχαν μείνει κατάπληκτοι, ὁ δὲ κόμης μανιώδης γιὰ τὴν ἀργοπορία αὐτὴ καὶ μὴ μπορώντας νὰ δώσῃ καμιμιὰ ἐξήγηση τοῦ περιέργου αὐτοῦ φαινομένου, ἔβγαλε μιὰ διαταγή, μὲ τὴν ὁποία ἀπειλοῦσε μὲ θάνατο ὅλους τοὺς ἐργάτες του, ἂν δὲν ἐτελείωναν τὸ χτίσιμο τοῦ τοίχου μέσα σὲ δυὸ μῆνες.

Ἡ κατάσταση ὅμως δὲν πήγαινε χειροτέρευε καὶ ἡ ἀπελπισία τῶν ἐργατῶν εἶχε φθάσει στὸ κατακόρυφο. Μόλις ἔκτιζαν κάτι τὸ πρωῒ τὸ ἔβρισκαν γκρεμισμένο...

Ἀπελπισμένος τότε ὁ Ἰβάν, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐργατῶν, συνεβούλευσε τοὺς συντρόφους του νὰ πάνε νὰ ρωτήσουν τὴ μάγισσα τοῦ χωριοῦ, τὴν περίφημη Μίλζα, ἡ ὁποία ἦταν ἡ μόνη ποὺ μποροῦσε νὰ τοὺς πῇ τί ἔπρεπε νὰ κάνουν...

Πραγματικῶς τὸ ἴδιο βράδυ ποὺ ἦτανε καὶ παραμονὴ Χριστουγέννων ἡ μάγισσα Μίλζα, ἔκαμε τὰ μάγια της καὶ εἶπε στὸν Ἰβάν:

— Τὸ χτίσιμο τοῦ τοίχου αὐτοῦ δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ, ἂν δὲν χτισθῇ ζωνανὴ στὴ μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερες γωνιές του, ἡ πρώτη γυναῖκα ποὺ θὰ ἔρθῃ νὰ σᾶς εὐχηθῇ αὔριο τὸ πρωῒ, τὰ «Καλὰ Χριστούγεννα !»

Οἱ χτίστες, μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τῆς μάγισσας, ἀλληλοκυτταχτήκανε, ἐνῶ ἕνας παράξενος φόβος τοὺς; ἔσφιξε τὴν καρδιά. Ἐν τούτοις, ἀπὸ ὅλους; τοὺς ἐργάτες, μόνο ὁ Ἰβάν ἦταν ἥσυχος. Ἡ μνηστή του κατοικοῦσε τόσο μακρυά, ποὺ ἦτανε ἀδύνατο νὰ φθάσῃ πρώτη στὸν πῦργο...

***

Τὸ ἄλλο πρωῒ, ὅταν ξημέρωσε, ὅλοι οἱ ἐργάτες εἶχον μαζευθεῖ πάνω στὸ μισοτελειωμένο τοῖχο τοῦ πύργου καὶ κυττοῦσαν ταραγμένοι πρὸς τὸ βάθος τοῦ μεγάλου δρόμου, ὁ ὁποῖος ἀνοιγόταν μπροστά τους καὶ ἔφερνε ὁλόϊσα ἀπὸ τὸν πῦργο στὸ χωριὸ Νειοτσάκ.

Ἔξαφνα ἕνα ρίγος πέρασε τὸ κορμὶ ὅλων τῶν ἐργατῶν. Πρὸς τὸ βάθος τοῦ δρόμου ἕνα μελανὸ σημεῖο διεγράφη. Ἦταν ἀσφαλὸς κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὸν πῦργο. Θεέ μου ! Τί χτυποκάρδι ! Τί ἀγωνία ! Μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια οἱ ἐργάτες προσπαθοῦσαν ν' ἀναγνωρίσουν ἐκεῖνον ποὺ ἐρχόταν. Ἀχ ! νὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν εἰδοποίησῃ νὰ γυρίσῃ πίσω !...

Μὰ πῶς, ὅμως ; Νά, ἔρχεται, προχωρεῖ, φτάνει... Ποιός νὰ εἶνε; Νά! Νά !... Τώρα φαίνεται καθαρά. Εἶνε γυναίκα ! Εἶνε μιὰ κοπέλλα !...

Τόση εἶνε ἡ βία της, νὰ προφθάσῃ νὰ εὐχηθῇ ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶ, ὥστε νομίζεις πὼς ἔρχεται γιὰ νἀνταμώσῃ τὸν ἔρωτα, ἐνῶ ἡ δυστυχισμένη προχωρεῖ πρὸς τὸν θάνατο !... Τώρα πιὰ δὲν ἀπέχει πολύ... Μόλις μερικὰ μέτρα τὴ χωρίζουν ἀπὸ τὸν πῦργο. Κάτω ἀπὸ τὴ χωματιστὴ γάζι ἡ ὁποία τῆς σκεπάζει τὸ πρόσωπο καὶ τὴν ὁτοία ὁ ἄνεμος σηκώνει γιὰ μιὰ στιγμή, οἱ ἐργάτες διακρίνουν τὴ ρόδινη μορφὴ τῆς Σάσσας, τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς τοῦ Ἰβάν, τοῦ ἀρχηγοῦ τους... Τὴν εἶδε κι' αὐτός κ' ἡ γροθιές του σφίγγονται, τὰ δόντια του τρίζουν, ἡ μορφή του ἔχει πάρει τὸχρῶμα τοῦ θανάτου...Ὤ! ἂν ἦταν δυνατὸ νὰ τῆς φωνάξῃ κανεὶς νὰ σταματήσῃ ἐκεῖ, νὰ μὴ πλησιάσῃ...

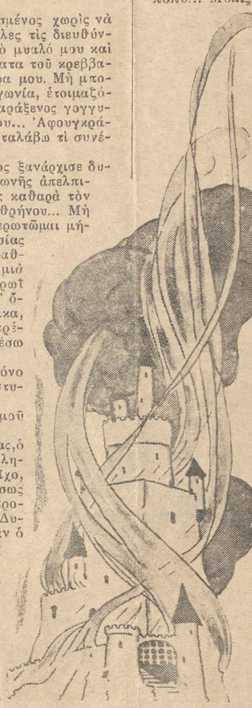

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀτελπιτίας ὁ Ἰβὰν προχώρησε δυὸ βήματα καὶ εἶπε δυνατά :

— Φύγε, Σάσσα μου, φῦγε ! Γύρισε πίσω σκύλα Σάσσα ! Φῦγε γιατὶ ἐδῶ μόνο ὁ θάνατος σὲ περιμένει.

Μὰ ἡ Σάσσα οὔτε ἄκουσε, οὔτε καταλάβε. Εἶχε πιὰ ἄλλωστε πλησιάσει. Νά ! εἶνε πιὰ κοντά τους. Ἀνέβηκε κι' ὅλας τὶς πρῶτες σκάλες τῆς ἐξώπορτας τοῦ πύργου...

***

— Ὤ ! Ἰβάν ! τοῦ λέει, πῶς ἔτρεχα γιὰ νὰ φθάσω πρώτη καὶ νὰ σοῦ εὐχηθῶ «καλὰ Χριστουγεννα»! Ἔρυγα ἀπὸ τὸ σπίτι ὅταν τ' ἀστέρια ἔλαμπαν στὸ στερέωμα. Μὰ τί ἔχεις ; Γιατί δὲν μοῦ γελᾷς ; Γιατί δὲν μὲ φιλᾷς ; Δὲν εἶσαι εὐτυχὴς ποὺ μὲ βλέπεις ;

— Ὤ ! τί ἰδέα, Σάσσα μου ! Τί ἰδέα ; Σ' ἐπερίμενα... σὲ λαχταροῦσα... Μά... Ἀ ! Ναί, ναί ! ἄκουσέ με. Σήμερα ποὺ εἶν' ἑορτὴ θέλεις νὰ παίξουμε ἕνα παιχνίδι ;

— Καὶ μ' ἐρωτᾷς ; Βέβαια θέλω ! Δὲν ξέρεις, ὅτι ὅλες ἡ ἐπιθυμίες σου εἶνε καὶ δικές μου ἐπιθυμίες ;

Ἀμέσως τότε ὁ ἀρχιμάστορας ὑπακούοντας σὲ αὐστηρὰ βλέμματα τῶν ἐργατῶν ποὺ κυττοῦσαν, νὰ ἰδοῦν τί θὰ κόνῃ ἄρπαξε τὴν κοπέλλα, ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὴν ἔφερε στὴ δεξιὰ γωνιὰ τοῦ τοίχου. Μ' ἕνα γοήγορο σύνθημα ποὺ ἔκανε τότε στοὺς τέσσερους ἐργάτες ποὺ περίμεναν γύρω του, ἕνα σωρὸ χῶμα, λάσπη, λιθάρια, ἀσβέστης, ἔπεσαν στὴ στιγμὴ ἀπάνω στὸ σῶμα τῆς δυστυχισμένης Σάσσας ! Ἡ κόρη τρόμαξε. Ἔσκουξε ἄγρια. Θέλησε νὰ ξεφύγῃ. Μὰ γοήγορα τὴν σκέπασαν ὡς τὸ λαιμό !...

— Ἰβάν, σὲ ἱκετεύω ! Ἔσκουξε σπαρακτικά. Ἰβὰν γλύτωσέ με, τί σοῦκαμα ; Πέρσε σε παρακαλῶ, τὸ σκληρὸ αὐτὸ παιχνίδι. Τὸ χῶμα μὲ πνίγει, ἡ πνοή μου σβύνεται... Ἰβάν ! Ἰβάν ! πεθαίνω !...

Ἀκόμη μιὰ σειρὰ λιθαριῶν λείπει. Τὴν βάζουν κι' αὐτή, γιὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ μαντεία τῆς μάγισσας. Ἡ κόρη δὲν φαίνεται πιά. Οἱ ἐργάτες εἶνε κουρασμένοι, τρομαγμένοι, ἀνήσυχοι. Κυττάζουν τὸν ἀρχιμάστορα, τὸ ὁποῖον τὰ μάτια ἦσαν κατακόκκινα, πετοῦν φωτιές. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ φωνὴ τοῦ κόμητος ἀκουσθηκε νὰ λέῃ :

— Ἰβάν ! Γιατί δουλεύετε σήμερα τὰ Χριστούγεννα ; Πηγαίνετε στὸ χωριό σας. Σᾶς δίνω τὴν ἄδεια νὰ διασκεδάσετε.

Ὁ ἀρχιμάστορας, ὑπακούοντας στὸν κόμητα, ἄρχισε νὰ κατεβαίνῃ τὴν σκάλα τοῦ πύργου, ἀκολουθούμενος κι' ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐργάτες. Μὰ δὲν εἶχε κάνει τρία βήματα, ὅταν πίσω του, μιὰ πνιγμένη φωνὴ ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὸν τοῖχο :

— Ἰβάν, Ἰβάν ! Ὁ τοῖχος μὲ πνίγει. Πεθαίνω !..

Ζαλισμένος τότε ὁ ἀρχεργάτης ταλαντεύθηκε στὸ κενὸ καὶ σωριάστηκε ἀμέσως νεκρὸς στὰ πόδια τοῦ κόμητος, ποὺ στέκονταν μπροστά του.

Τὸν μετέφεραν σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ πύργου καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἔθαψαν τὴν ἄλλη ἡμέρα στὸ Νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ.

Ἦταν πολὺ ἄτυχος ὁ καϋμένος ὁ Ἰβὰν καὶ καλὰ ποὺ τὸν λα-

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Λ. Σ.

Πρώτης γραμμῆς ρακέττα, καταταγμένη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ πυρός, μὲ δείγματα ἐπιτυχίας λίαν καπαφανῆ. Φυσιογνωμία ποὺ θὰ ἦτο εὔμορφη ἂν δὲν τῆς εἶχε ἐπιβληθεῖ ὑπερβολικὰ σκληρὸ ὕφος, σὲ σημεῖον νὰ τραβιοῦνται τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ νὰ καταλήγουν σὲ μύτες. Πολὺ σβέλτη σιλουέττα, πάντοτε ἁπλούστατα ντυμένη. Ἐπιφυλακτικωτάτη σὲ συζήτησι καὶ ὁμιλία κατὰ τὰς ὀλίγας καὶ ἐκλεκτὸς δεξιώσεις ποὺ παρευρίσκεται. Ταξειδεύει συχνά, ἀποφεύγει τὰ κοσμικὰ κέντρα, τοῦτος καὶ ὑπογραμμὸς «σμάρτ». Λίδει ἐντύπωση ὅτι ζῇ, ἀναπνέει, ὑφίσταται μόνον ὅταν εἶνε εἰς τὸν κύκλον της.

Ἡ Μονταὶν

*

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐκπάκτως πολυσόριθμοι συναθροίσεις στὸ Παβιγιὸν Ρὸζ τὸ παρελθὸν Σάββατον. Βεράντες καὶ χῶρος ποὺ εἶνε γύρω ἀπὸ τὸ χορευτικὸν τεροαὶν ἐν πλήρει ἀπαρτίᾳ.

— Μερικαὶ νέαι φυσιογνωμίαι προσελκύουν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχήν. Λίαν διακοσμητικὴ ἡ ἐμφάνισις τῆς Δος Λουζζίδη ἐξ Ἀλεξανδρείας, πραγματικὰ χαριτωμένη καὶ νόστιμη μὲ τουαλέττα σιφφὸν σαρτρὲζ καὶ καστόριν καπέλλο στὴν αὐτὴν ἀπόχρωσιν. Θαῦμα ἰδέσθαι μία Πολωνὶς νεωτάτη μὲ ἐκφραστικὸ πρόσωπο καὶ μαγευτικὰ μάτια, ἡ τουαλέττα της σὲ καλλιτεχνικὴ φόρμα ἀπὸ μαύρη δαντέλλα καὶ πολύτιμον γασνίρισμα, κοσμήματα ὑπέροχα ποὺ τὰ διέκριναν καὶ ἡ τελευταία λέξις τῆς μόδας, περιδέραιον, κοσφίτσα, ἀγκράφ, δακτυλίδια, ἀπὸ διαμάντια, τυρκουὰζ καὶ σάπφειρους.

— Στὸ χορευτικὸν «Τεροαὶν» σιλουέττες αἰθέριες φαν ἄζουν σὰν πελώριες πολύχρωμες πεταλοῦδες.

— Στὴν βεράντα ἡ περισσότερες κυρίες φοροῦν τουαλέττες βραδυνὲς καὶ κύριοι μὲ σμόκιν. Συντροφιὲς ἀπὸ ξένους, γέλοια ζωηρά, ἀστραῖν μεγάλο μέχρι προϊῶν ὡρῶν.

— Παρατηροῦνται καὶ μερικὲς συντροφιὲς ποὺ ἔρχωνται ἀπὸ τὴν Κηφισσιὰ καὶ συμπεριλαμβάνουν γνωστότατες Ἀθηναῖες.

— Κυρίως ὁ κόσμος ἔρχεται μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἀκριβῶς ὅταν ἄλλοτε φεύγει γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν χορόν του στὸ Τροκαντερό, αὐτὴ ἡ λεπτομέρεια ἰσχεῖ γιὰ νὰ παραμείνῃ τὸ Σάββατον ὡς «σουαρὲ-φὶὲ» καὶ τοῦ ἀνωτέρω ντάνσιγκ.

— Μεταξὺ τῶν παρευρεθεισῶν ὡραιότερες ἐμφανίσεις κ. Πετρίδη τουαλέττα ζωρζὲτ μαύρη καὶ μπὲζ δαντέλλα, μπὲζ καστόριον χαριτωμένο καπέλλο, Δις Ρόστοβιτς μπλὲ-σιὲλ σιφφὸν ἰδιόρυθμα διασκευασμένο μὲ μουσσελίνα σὲ βαθύτερους τόνους, κ. Διαμάντογλου ὡραιότατον σύνολον ἀπὸ μπὲζ ζωρζὲτ μὲ μπροντεριὰ ἀγκλαὶζ διοιόχρωμον σὲ φόντο ρόζ, καπέλλο θαυμάσιο μπὲζ ψάθα μὲ ρόζ καστόρι, Δις Ἀσπασ. Καπιτσίκη μπλὶ-σιὲλ-κρὲπ-ρομαὶν ἐν συνδυασμῷ ρόζ καὶ παναρᾶ καπέλλο μπὲζ.

— Ὡραιότατον γκάρντεν πάρτυ εἰς τὴν Ἰταλικὴν πρεσβείαν. Τοὺς κεκλημένους ἐδέχετο ὁ κ. Ἀρλόττα καὶ ἡ κ. Ἀρλόττα μὲ θαυμασίαν τουαλέττα γκρί, εἰς τὸ κομψὸν μέγαρον καὶ μετὰ οἱ κεκλημένοι κατήρχοντο εἰς τὸν κῆπον ὅπου τὸ θέαμα ἦτο θαυμάσιον.

— Οἱ οἰκοδεσπόται ἐκτάκτως φιλόφρονες πρὸς ὅλους, ἡ Δις Ἀρλόττα πολὺ χαριτωμένη μὲ μουσσελίνα ρεμπινιὰ μὲ μπλὲ μαρὲν λουλούδια καὶ παναμᾶ μπὲζ.

— Παρευρείσκοντο ἐπίσης ἡ εὐγενὴς μητέρα καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς κ. Ἀρλόττα, οἱ ὁποῖοι συντελοῦσαν σὲ εὐχάριστη ἔκπληξιν, διότι ὁμιλοῦν ἀψόγως τὴν ἑλληνικήν, διότι πράγματι εἶνε ἑλληνικῆς καταγωγῆς.

— Παρευρέθησαν ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν καὶ κ. Μαζαράκη, κ. Α. Μιχαλακοπούλου γκρὶ—μπλὲ ὡραῖον σύνολον, πρέσβυς Γαλλίας καὶ κ. Κλεμὰν Σιμόν, πρέσβυς Ρουμανίας καὶ κ. Ρασκάνο, πρέσβυς Νορβηγίας καὶ κ. Ἴρχενς,

πήθηκε ὁ θεὸς καὶ τὸν πῆρε κοντά του.

. . . . . .

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ φύλακας τελείωσε τὴν ἱστορία του καὶ ἀφοῦ σκούπισε τὸν λίγο ἱδρῶτα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὸ μέτωπό του, στήλωσε τὰ μάτια του ἐπάνω μου, σὰν νἄθελε νὰ μὲ ρωτήσῃ τὴ γνώμη μου γιὰ τὴν παράδοσι αὐτή, τὴν τόσο φριχτὴ καὶ τόσο παράδοξη.

Ἐγὼ ὅμως δὲν μπόρεσα ν' ἀπαντήσω τίποτα. Ἡ διήγηση αὐτὴ τοῦ φύλακος καθώς καὶ τὸ κλάμμα ἐκεῖνο ποὺ εἶχα ἀκούσει στὸ ἔρημο δωμάτιο τὴν περασμένη βραδυά, ἄρχισαν νὰ μὲ πείθουν πὼς πολλὲς φορὲς ὑπάρχει κάποια ἀλήθεια στὶς λαϊκὲς παραδόσεις...

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΔΙΚΗ

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἀπέθανε στὴν Νέα Ὑόρκη ἡ πλουσιωτάτη χήρα Ἔμμα Ντοὺνδ εἰς ἡλικίαν ὀγδοήντα τριῶν ἐτῶν. Ἡ διαθήκη ποὺ ἀνοίχθηκε στὸ δικαστήριο λίγες ἡμέρες μετὰ τὸν θάνατό της, περιεῖχε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἑξῆς πρωτότυπη ἐντολή : «Ἀφήνω εἰς τὸν ἀφοσιωμένον μου ἰατρὸν κ. G. ὡς ὁμοιβὴν τῶν τόσων πολυτίμων ἐπιστημονικῶν συμβουλῶν καὶ φροντίδων του, εἰς τὸς ὁποίας καὶ μόνον ὀφείλω τὴν μακροβιότητά μου, πᾶν ὅ,τι θὰ εὑρεθῇ μέσα στὸ μικρὸ κιβώτιο ποὺ εἶνε τοποθετημένο στὸ τραπεζάκι τῆς κρεββατοκάμαρῆς μου».

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κιβώτιο, τὸ ὁποῖο παρεδόθηκε καὶ ἀνοίχτηκε ἀπὸ τὸ γιατρό, περιεῖχε... εἴκοσι ὅλα τὰ ψόμακα τὰ ὁποῖα ὁ γιατρὸς G. εἶχε παραγγείλει στὴν πελάτιδά του, μέσα στὸ διάστημα τῶν τελευταίων δέκα ἐτῶν, καὶ τὰ ὁποῖα ἡ ἐξυπνη γρηὰ δὲν εἶχε χρησιμοποιήσει !...

πρέσβυς Πολωνίας καὶ κ. Γιούγοεβιτς καὶ οἱ πρέσβεις Γερμανίας, Ἀμερικῆς, Ὁλλανδίας, Σουηδίας, Τσεχοσλοβακίας.

— Ἐπίσης παρέστησαν Ντὸν Πρόσπερο ντὲ Παγλιάνο, πρίγκηψ Κολόννα ντὶ Στωλιάνο, κ. καὶ Λις Ροζένιη, Γ. Σπινέλλη, ναυτικὸς ἀχόλουθος κ. Κοϊάτζιο, κ. ντὶ Στέφανο, κ. καὶ κ. Ἴμμελεν, κ. Λιπλοντέλ, κ. Σερβίνσκη, κ. Λαγουδάκη, κ. Βοτρῆ, κ. καὶ κ. Βαφειαδάκη, κ. καὶ κ. Μ. Μεταξᾶ, κ. καὶ κ. Λοπρέστη, κ. Λ. Καυτανζόγλου, κ. Σισιλιάνος, κ. καὶ κ. Μασσὸν κομψοτάτη σιλουέττα μὲ τουαλλέττα μαύρη καὶ ἄσπρη, κ. καὶ κ. ντὲ λὰ Σέτα, κ. Ζαρίφης, κ. καὶ κ. Γ. Παυᾶ, κ. Ἀτόλεῦ, κ. Κάρτελη. Δις Βούρου, κ. Εὐγενίδης, κ. Φερλάτσο, κ. καὶ Δες Φραντῖῃ, Δις Μπένση.

— Ἀπὸ τὶς πλέον ἀρεστὲς Δις Τσιμκαλιώτη μὲ ρόζ, Δις Ἀλ. Θεογάρη λευκά, κ. Ἴμμελεν κατάλευκα, Κόμησσα ντὲ Κομὲντζ λευκά, Δις Σκουζὲ κίτρινη καὶ ρόζ τουαλέττα.

— Τὴν παρεθλοῦσαν Τρίτην δεξίωσις μπρὶτζ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Δ. Χαρισιάδη. Ἡ εὐρύχωρη ταράτσα διοικευασμένη μὲ πολὺ γοῦστο, σπάνια φυτά, ντιβάνια μὲ ζωηρόχρωμα μεταξωτὰ ἰδιότυπα ψάθινα καθίσματα, φωτισμὸς εὐχάριστος, κυλικεῖον θαυμάσιον.

— Παρευρέθησαν κ. καὶ κ. Ἀποστολίδη τουαλέττα μπὲζ ρόζ καπέλλο δμοιόχρωμον, Δις Βόγλη κομψοτάτη ἐμφάνισις μὲ γκρὶ καὶ ρόζ ὡραιότατον σύνολον, Δις Διαμαντοπούλου μπλὲ μαρὶν ζωρζὲτ ἐν συνδυασμῷ λευκῆς, κ. Ντεμπλὰι αἰθέριον λευκὸν σύνολον, Δις Μαργαρίτη —ὡραιοτάτη—ρόζ ζωρζὲτ καὶ λευκὰ «πικὸ» καπελὶν ρόζ, Δις Κωνσταντινίδη μπλὲ-σιὲλ κρὲπ ρουαίν, Δις Κοσμετάτου πολὺ χαρίεσσα μὲ ἰδιότυπο φόρμα κόκκινη ζωρζὲτ μὲ πάντες ἀπὸ λευκὴ χάνδρα.

— Καὶ οἱ κ. κ. Ἀποστολίδης, Φερεντίνος, Καρυδιᾶς, Δ. Νικολαΐδης, Γ. Δωρεντσάτος, Φωκᾶς, Ντεμπλὰι κ. ἄ.

Ἡ Μονταὶν

*

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

"ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ,,

Εἰς τὸ θέατρον «Διονύσιο» ὁ θίασος τοῦ κ. Ἀγγέλου Ἀμηρᾶ θ' ἀναβιβάσῃ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος «Τὸ τραγούδι τῆς καρδιάς», νέον ἔργον τοῦ κ. Στεφάνου Δάφνη, τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας. Εἶνε τρίπρακτον δρᾶμα, μὲ ὑπόθεσιν παρμένην ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν ζωήν, γεγονὸς εἰς τὴν δράσιν του καὶ εὐφυΐαν εἰς τὴν ὅλην του σύνθεσιν. Στὸ «Τραγούδι τῆς καρδιάς» παίζουν οἱ κυρίαι Ἀλκαίου, Παπαδάκη καὶ οἱ κ. κ. Λούης, Παπαγεωργίου, Πλούτης, Χρυσομάλλης, Γιανίδης, Βλαχόπουλος. Τὸ ἔργον θὰ παιχθῇ μὲ νέα σκηνικὰ καὶ γενικῶς μὲ πλοῦτον ἐμφανίσεως. Οἱ παρακολουθοῦντες τὸς δοκιμὰς ἐκφράζονται ἐνδουσιωδῶς; προβλέποντες ἐπιτυχίαν. Προμηνύεται συγκέντρωσις τοῦ κόσμου τῶν πρώτων.

*

"Ο ΑΡΜΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ,,

Ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ἱστοριοδίφου καὶ λογίου κ. Τίτου Κανδηλώρου ἐξεδόθη εἰς πολυτελῆ τόμον ἐνδιαφέρουσα μελέτη ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἀρματολισμὸς τῆς Πελοποννήσου 1500-1821». Ἀπὸ τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Κανδηλώρου περνοῦν ὅλοι οἱ ἀγῶνες τοῦ θυσιαστικοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τοὺς τετρακόσιους ὀπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεώς του, οἱ βίοι καὶ ἡ ἠρωϊκὴ δράσις τῶν ἀρματωλῶν, ἀτοκουμέντα καὶ πληροφορίαι ἱστορικαὶ ἄγνωστοι, κατοπτρίζεται τέλος ἐν αὐτῷ ἡ ζωὴ τοῦ ἔθνους ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ὁ κ. Κανδηλώρος εἶνε ἄξιος ἀτομῶν συγχαρητηρίων διὰ τὸ ἀποῦσαῖον ἱστορικὸν ἔργον του, τὸ ὁποῖον ἀόκνως καὶ φιλοπόνως συνέγραψε.

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΥ ΤΗΝ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ,,
ΠΟΥ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΜΕ ΕΚΛΕΚΤΗΝ ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ
Μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν περιεχομένων εἶνε καὶ τὰ ἑξῆς : «Ἡ κρητικὴ μοῖρα τῶν Ἀψβούργων», «Μιὰ δυνάστεια ὀνείρων», «Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ Ἐδγαρ Πόε», «Οἱ ἑπτὰ ἰδεοδεῖς τύποι συζύγων», «Ἡ μόδα πρὸ ἑκατὸν τριάντα ἐτῶν», «Ἡ γυναῖκα τοῦ Ἔζεκιὲλ», «Ὁ θηριώδης δολοφόνος Πενιέρ», «Ἡ μηχανὴ ποὺ ἀποκαλύπτει τὴν ἀλήθεια», «Ὁ ἀπελπισμένος». Ἐπίσης ἀπὸ τὸ ἴδιο φύλλο τὸ νέο συναρπαστικὸ μυθιστόρημα, «ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ» τοῦ κ. Διον. Κοκκίνου.

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΙΑΤΡΩΝ

Γιατροὶ ἐνταφιαζόμενοι ζωντανοί !... Πῶς ξεφορτώθηκε ὁ Σίλβα τὶς γυναῖκες. Οἱ πελάτες τοῦ Χιρὰκ. Ὁ θάνατός του. Ὁλουδοβίκος ΙΔ' καὶ ὁ ἀββᾶς Μπρουέ. Τὸ μυστηριῶδες βιβλίο τοῦ Μπερχάβε. Ἡ... σφαγὲς τοῦ Φρειδερίκου τῆς Πρωσσίας.

Οἱ γιατροί, τὸν παλιὸ καιρό, δὲν τά... καλοπερνοῦσαν ὅπως σήμερα... Ὁ θάνατος τῶν πελατῶν τους ἐσήμαινε πολλὲς φορὲς καὶ τὸν δικό τους θάνατο. Τέτοια παραδείγματα ἡ ἱστορία ἀναφέρει πολλά. Τὸ πιὸ γνωστὸ εἶνε καὶ τῶν γιατρῶν τῆς Ὠστρογίλδης, τῆς συζύγου τοῦ Γοντράν, βασιλέως τῆς Βουργουνδίας ἡ ὁποία, λίγες στιγμὲς πρὶν πεθάνει, ἀπέσπασε ἀπὸ τὸν ἄνδρα της ἕνα διάταγμα ποὺ ὥριζεν ὅτι μετὰ τὸ θάνατό της θὰ ἐθάβοντο μαζί της καὶ... οἱ δυό τους γιατροί, ὅπερ καὶ ἐγένετο !...

***

Ὁ διάσημος γιατρὸς Σίλβα εἶχε πάει κάποτε, χάριν ἀναψυχῆς, στὸ Μπορντώ. Μολις ὅμως ἐκυκλοφόρησε ἡ εἴδησις τῆς ἀφίξεώς του, το ξενοδοχεῖο του ἐπολιορκήθηκεν ἀπὸ ὅλες τὶς κυρίες τῆς πόλεως, ποὺ εὐεώρησαν καθῆκον τους νὰ ὑποβληθοῦν σὲ ἐξέταση ἀπο τον νευρολογο τῆς μοδας. Ὁ Σίλβα δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ... Ἐνῶ εἶχε παει στὸ Μπορντὼ γιὰ ν' ἀναπαυθῇ, προέβλεπε ὅτι μὲ τὴν μανια που εἶχε πιάσει τὶς κοσμικες κυρίες δὲν θὰ τοῦ ἔμενε καιρος οὔτε νὰ φάῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ ! Ἐσκέφθηκε τότε τὸ ἑξῆς τέχνασμα. Ἐβγῆκε στον προθάλαμο καὶ ἐδήλωσε ὅτι θὰ ἐξήταζε πρῶτα δσες κυρίες ἔπασχαν ἀπο... ἐπιληψία. Ἡ ἐνθουσιώδεις πελάτιδές του δὲν περίμεναν νὰ τους τὸ ἐπαναλάβῃ αὐτὸ δυὸ φορές. Ὁ φόβος μὴ διαοουθῇ στὴν πόλη πως ὑπέφεραν ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀσθενεια τὶς ἔκανε νὰ... τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγήν ! Κι' ἔτσι ὁ ἑξωπνος καθηγητὴς ἔμεινε ὅσο ἤθελε στὸ Μπορντὼ χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ ἀπο κανενα.

***

Ρωτοῦσαν κάποτε τὸν διάσημο καθηγητὴ Χιράκ :

— Πῶς ἀναστήθηκε ὁ Λάζαρος ;

— Καὶ πῶς θελετε νὰ το ξέρω αὐτό, ἀπήντησεν ὁ Χιρακ. Μηπως ἦταν πελατης μου ὁ Λάζαρος ; Οἱ δικοι μου πελατες... δὲν ἀνασταινονται ποτε !

***

Ἰδοὺ κι' ἕνα ἄλλο ἀνεκδοτο τοῦ ἴδιου διασήμου γιατροῦ.

Ὁ Χιρὰκ προσεβλήθη κάποτε ἀπὸ ἀποπληξία. Ἔσπευσαν ἀμεσως νὰ τον περιποιηοοῦν διαφοροι συνασελφοί του, οἱ ὁποῖοι ἀπεφανησαν ὅτι ἔπρεπε νὰ τοῦ γίνῃ φλεβοτομία. Τοῦ ἔγινε, πράγματι, ἡ χειρουργικη αὐτη ἐπεμβασις, καὶ το αἷμα ἐρρευσεν ἄφυνο. Ὁ Χιρακ, που εἶχε χάσει τὶς αἰσθησεις του, συνῆλθε κπνως σὲ λιγο καὶ ἀρχισε νὰ παραλληρῇ. Ἐνομιζε ὅτι εἶχε κληθῇ ὁ ἴδιος σὲ καποιον ἀρρωστο... Μηχανικά, τοιε, με το δεξὶ του χερι ἔπιασε τον σφυγμο τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ, τον ἐξήτασε καὶ κατοπιν φώναξε :

— Με φωνάξατε πολυ ἀργά. Κανατε φλεβοτομια στὸν ἀσυνεῆ κι' ἀφήσατε νὰ τρεξῇ πολυ αἷμα. Τον πήρατε στὸ λαιμό σας ! Θὰ πεθανῃ...

Καὶ ὁ Χιρὰκ ἐξέπνευσε.

***

Ὁ Δουδοβίκος 14ος συμπαθοῦσε ἐξαιρετικὰ τὸν ἀββᾶ Μπρουὲ γιὰ την ἐξαιρετικη ἐσοιμοτητα τοῦ πνευματός του. Μια μερα τον συνήντησε στο παρκο τῶν Βερσαλλιων. Ὁ ἀββᾶς ἐβαδιζε προσεκτικα, γιατὶ ἔπασχαν τα ματια του καὶ δὲν ἔβλεπε καλα.

— Ἐ, πῶς πανε τα ματια σας ; τον ρωτησε ὁ βασιλεύς.

— Ὁ ανεψ.ός μου ὁ γιατρος λεει πῶς βλεπω τωρα καλλίτερα, ἀπήντησεν ὁ ἀββᾶς.

— Τοτε γιατὶ σύβεστε ἔτσι ;

— Γιατί... δεν βλεπω διολου Μεγαλειότατε !

***

Ὅταν πέθανε ὁ διάσημος ἰατροφιλόσοφος Μπερχάβε, μεταξὺ τῶν διαφόρων πραγμάτων του βρεθηκε κι' ἕνα βιβλιο σφραγισμένο, το ὁποῖον, καθως σημειωνε ὁ ἴδιος ὁ Μπερχάβε, περιειχε ὅλα τα μυστικὰ τῆς τέχνης του. Τὸ βιβλιο αὐτὸ ἔτεθη εἰς δημοπρασίαν, ἀγοράσθηκε δὲ αντὶ μυθώδους ποσοῦ. Ὁ ἀγοραστής, μόλις το πηρε, ἔσπευσε νὰ τ' ἀνοίξῃ. Ποια ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξις του ὅταν εἶδε ὅτι ὅλες του οἱ σελίδες ἦσαν λευκες, ἄγραφες, καὶ ὅτι μόνον στην πρώτη σελιδα ὁ ἰατροφιλόσοφος εἶχε σημειώσει τὴν ἑξῆς συνταγή : *Διατηρεῖτε τὸ κεφάλι ψυχρό, ἀφήνετε τὴν κοιλιὰ ἐλεύθερη, κρατεῖτε τὰ πόδια θερμὰ καὶ... στεῖλτε τοὺς γιατροὺς στὸ διάβολο !*

***

Ὁ διάσημος παρισινὸς ἰατρὸς καὶ ἀκαδημαϊκὸς Μαλουὲν εἶχε γίνει ὁ γιατρὸς τῆς μοδας. Ἐπιζητοῦσαν κυρίως τὶς ἰατρικές του συμβουλὲς οἱ διάφοροι σοφοὶ καὶ λόγιοι τῆς ἐποχῆς του. Ὁ Μαλουὲν ὅμως ἦταν πολὺ ἰδιότροπος καὶ δὲν ἐπιδεχόταν τὴν παραμικρὴ συζήτηση ἐπάνω στὸν τρόπο τῆς θεραπειας ποὺ ὑπέβαλε. Ἐννοοῦσε οἱ ἀσθενεῖς του νὰ τοῦ ἔχουν ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη καὶ νὰ τρέφουν ἄπειρο σέβας πρὸς τὴν ἐπιστήμη του. Ὅποιος παρέβαινε τοὺς δυὸ αὐτοὺς ὅρους γινόταν θανάσιμος ἐχθρὸς του

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

«Νενικήκαμεν !...»

Κατὰ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1809, ὅταν ὁ στρατάρχης Λάν, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ πολύνεχη μάχη ἐνυρίευσε τὴν Ρατισμπόν, ἕνας ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου, σοβαρὸ τραυματισμένος, τρέχει δρομαίος ἔφιππος σ' ἕνα ὕψωμα, ὅπου ὁ Ναπολέων — τραυματισμένος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ πιωΐ, στὴ φτέρνα — στεκότανε περικυκλωμένος ἀπὸ τὸ Ἐπιτελεῖο του. Ὁ ἀγγελιαφόρος κατεβαίνει ἀπὸ τ' ἄλογο καὶ μόλις χρατούμενος στὰ πόδια του, κατάχλωμος καὶ κλονιζόμενος, μὲ τὴ στολὴ σκεπασμένη ἀπὸ αἷμα καὶ κουρνιαχτό, φωνάζει ἐξάλλος :

— Μεγαλειότατε, νικήσαμε ! Ἡ Ρατισμπὸν εἶνε δική μας ! Κυττάχτε τὶς σημαῖες μας ποὺ κυματίζουν ἐπάνω στὰ τεῖχη τῆς πόλεως ! Μεγαλειότατε, κυττάχτε τοὺς ἀετούς σας !...

— Μὰ ἐσὺ εἶσαι πληγωμένος ; λέγει μὲ συγκίνηση ὁ Ναπολέων.

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, εἶμαι σκοτωμένος ! ἀπαντῆ ὁ ἥρως.

Καὶ πέφτει μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ αὐτοκράτορος.

***

Ἡ Ἰωσηφίνα καὶ τὸ ἐλάφι

Ὅταν ὁ Αὐτοκράτως ἤθελε νὰ κυνηγήσῃ ἐλάφι ἢ ἀγριόχοιρο, ἔβγαινε ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορα κατὰ τὰ χαράματα, συνοδευόμενος ἀπὸ ὅλη τὴν κυνηγετικὴ του ἀκολουθία. Ἡ Ἰωσηφίνα καὶ ἡ κυρία τῆς τιμῆς παρακολουθοῦσαν τὸ κυνήγι, ἐφιππες, μὲ βαθυπράσινο φόρεμα ἁμαζόνος καὶ καπελλάκι μὲ μικρὸ φτερὸ ἄσπρο ἢ μαῦρο. Σ'ἕνα μεγάλο κυνήγι στὸ Φοντενεμπλώ, ἕνα ἐλάφι κυνηγημένο ἔντρομο, πληγωμένο ἐφθασε στὸ μερος ποὺ ἦταν ἡ Αὐτοκράτειρα. Τὸ εἶχαν λαβώσει στὰ πόδια. Ἡ Ἰωσηφίνα συγκινημένη εἶπε στὸν Αὐτοκράτορα.

— Ναπολέων, σοῦ ζητῶ, ἔλεος γιὰ τὸ ζῶο αὐτό ! Εἶνε τόσο ὡραῖο ! Μὴ τὸ σκοτώσῃς !

Ὁ Αὐτοκράτωρ διέταξε νὰ περιποιηθοῦν τὸ πληγωμένο ἐλάφι καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα ἔβγαλε ἀπὸ τὸ λαιμό της μιὰ χρυσῆ ἁλυσσίδα καὶ τὴν ἐπέρασε στὸ λαιμὸ τοῦ ὡραίου ἀγριμιοῦ. Οἱ κυνηγοὶ ἔβλεσαν τὶς πληγές του, τὸ ἐπῆραν στὰ Ἀνάκτορα καὶ τὸ ἄφησαν μέσα στὸ μεγάλο Ἀνακτορικὸν κῆπο. Σὲ λίγον καιρὸ τὸ ἐλάφι, γιατρεμένο, ἡμερωμένο, στολισμένο πάντοτε μὲ τὴ χρυσῆ ἁλυσσίδα, ἔπερνε πίσω ἀπὸ τὴν Ἰωσηφίνα καὶ ἔπερνε ψωμὶ ἀπὸ τὰ χέρια της.

Κάποτε, ἕνας φίλος του μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε τσακωθῆ κατὰ τοὺς λογους αὐτοὺς ἔπεσε ἄρρωστος. Ὁ Μαλουεν τὸν ἐπεσκέφθη καὶ τοῦ εἶπε ψυχρά :

— Σὲ μισῶ, θὰ σὲ γιατρεύσω, καὶ δὲν θὰ σὲ ξαναϊδῶ ποτὲ πιά...

Ἔτσι καὶ συνέβη...

Κάποτε ἄλλοτε πάλι, ἕνας διάσημος φιλόσοφος πῆγε καὶ τὸν βρῆκε ὅπως τόν εὐχαριστήσῃ γιατὶ ὕστερα ἀπὸ τέσσερα χρόνια, εἶχε γιατρευθεῖ ἐντελῶς χρησιμοποιῶν κάποιο φάρμακο, ποὺ τοῦ εἶχεν ὑποδείξει. Ὁ Μαλουὲν τὸν ἐκοίταξε μὲ θαυμασμὸ καὶ τοῦ εἶπε :

Ἀγκαλιάστε με ! Πρώτη φορὰ βλέπω ἕναν ἄνθρωπο ποὺ... ἀξίζει νὰ εἶνε ἀσθενής !

***

Ἡ οἰκειότης ποὺ ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ Φρειδερίκου Β' τῆς Πρωσσίας καὶ τῶν αὐλικῶν του ἔχει μείνει παροιμιώδης.

Μιὰ μέρα, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν μάχη τοῦ Ρόσμπαχ ὁ Φρειδερίκος ἔλεγε στὸν στρατηγό του Κίντο Ἰτσίλιο πῶς ἂν ἔχανε τὴν μάχη αὐτὴ θὰ ἀποσυρόταν στὴ Βενετία ὅπου θὰ ζοῦσε ἐξασκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γιατροῦ.

— Ὥστε ἐννοεῖτε νὰ ἐξακολουθήσετε τὶς σφαγές, Μεγαλειότατε ; τὸν ἠρώτησε ὁ στρατηγὸς χαμογελῶντας.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

"Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,,

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΡΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Οἱ βλεφαρίδες τοῦ Γουλιέλμου χαμήλωσαν καὶ ἕνα δάκρυ φάνηκε στὰ μάτια του. Ὡστόσο τῆς εἶπε πάλι :

— Δὲν σὲ πιστεύω ! Δὲν σὲ πιστεύω !...

Ἐκείνη τότε τοῦ ἀπάντησε :

— Σκότωσέ με, ἀλλὰ μάθε ὅτι δὲν σὲ ἀπατοῦσα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο, ὁ Φλορεστὰν καὶ ὑποκλίθηκε. Ἦταν ὠχρὸς καὶ ταραγμένος περισσότερο ἀπὸ τοὺς δύο συζύγους. Ὅλη του ἡ ψυχὴ πετοῦσε πρὸς τὸν ἀδελφό του. Τὰ βλέμματά του γεμάτα ἀγάπη καὶ τρυφερότητα εἶχαν καρφωθεῖ ἀπάνω τοι. Ὁ Γουλιέλμος κι' ὁ κόμης βλέποντάς τον ἔξαφνα στεκόντουσαν σιωπηλοὶ καὶ ξαφνιασμένοι. Τότε ὁ Φλορεστὰν στρέφοντας πρὸς τὴν Ἰωάννα, εἶπε :

— Μὴ φοβᾶσθε τίποτε, δυστυχισμένη γυναῖκα. Ἤμουν στὸ διπλανὸ δωμάτιο, τὰ ἄκουσα ὅλα καὶ σᾶς φέρνω τὴ μαρτυρία μου.

— Τὴ μαρτυρία σας !... εἶτε εἰρωνικὰ ὁ Γουλιέλμος, ἀναμετρῶντας τὸ Φλορεστὰν ποὺ φοροῦσε ροῦχα ἐργάτη. Καλὰ λοιπόν !.. Ἀλλὰ πρῶτα πέστε μας ποιὸς εἴστε;

Ὁ Φλορεστάν, χωρὶς ν' ἀποτραβήξῃ τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὸ Γοδεφρίδο, ὑπάντησε μὲ γλυκύτητα :

— Τὸ βλέπετε πολὺ καλά. Εἶμαι ξένος σας.

— Καμμιὰ ἀμφιβολία, κύριε. Μὰ πῶς ἐμπήκατε στὸ σπίτι μου ;

— Ἀπὸ τάνοιχτὸ παράθυρο. Ὑπέφερα, ἔπρεπε νὰ ἀναπαυθῶ κάπου καί, νομίζοντας τὸ σπίτι σας ἐγκαταλελειμένο, ζήτησα ἄσυλο σ' αὐτό. Ὁ δὸν Ραφαήλ, φαίνεται, εἶχε ἔλθει πρὶν ἀπὸ μένα ἀλλὰ οἱ σκοποί του δὲν ἦσαν διόλου ἀθῶοι. Τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὶς φωνὲς τῆς συζύγου σας.

— Ὥστε, ρώτησε ὁ Γουλιέλμος ἀσημαίνοντας, ὑπήρξατε μάρτυς; στὴ συνέντευξι !

— Ὑπῆρξα μάρτυς σὲ μιὰ σκηνὴ ἡ ὁποία ἀρκεῖ γιὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ δὸν Ραφαὴλ ὡς ἄτιμος.

— Καί, ἀφοῦ μπορούσατε νὰ τερματίσετε τὴν σκηνή, γιατί δὲν τὸ κάνατε;

— Γιατὶ ἤμουν περίεργος νὰ δῶ μέχρι ποίου σημείου εἶνε παληάνθρωπος ὁ Ἰσπανὸς αὐτός. Ἐξ ἄλλου τὴ στιγμὴ ποὺ μπήκατε σεῖς μέσα ἑτοιμαζόμουν νὰ τόν σκοτώσω σὰ σκύλλο.

— Ἄκοῦς ; φώναξε τότε ἡ Ἰωάννα στὸ σύζυγό της.

Καὶ φιλῶντας τὰ χέρια τοῦ ἀγνώστου ὑπερασπιστοῦ της, ἐτραύλισε γεμάτη χαρά :

— Εὐχαριστῶ, κύριε... Εὐχαριστῶ.

Καὶ στράφηκε πρὸς τὸ σύζυγό της, ἀλλὰ ὁ Λοβὲρτ ποὺ δὲν εἶχε πεισθῆ ἀκόμη ὁλότελα, τὴν ἐκράτησε μ' ἕνα νεῦμα σὲ ἀπόσταση, σκούπισε τὸ μέτωπό του καὶ ἄρχισε νὰ σκέπτεται.

Ὁ Φλορεστὰν σφίγγοντας στὰ χέρια του τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πατέρα του, ἐκοίταζε τὸν ἀδελφό του καὶ ἔλεγε μέσα του :

—Πῶς θὰ μὲ δεχθῇ ἄραγε;

Ὁ κόμης τῆς Θούνης πάλι ἐξέταζε, σκεπτικὸς καὶ σιωπηλός, μὲ συμπάθεια τὸ Φλορεστάν. Τοῦ εἶχε κάνει ἐντύπωσι ἡ περήφανη φυσιογνωμία του, ἡ ὁμιλία του καὶ τὸ σταθερὸ βλέμμα του. Ἔπειτα, καθὼς τὸν ἐκοίταζε καλλίτερα, ἀντελήφθη ξαφνιασμένος ὅτι ὁ ἄγνωστος αὐτὸς ἦταν ἡ ζωντανὴ εἰκόνα του.

Ὑστερ' ἀπὸ ἀρκετὴ σιωπὴ ὁ Γουλιέλμος ξανάπε εἰρωνικά:

— Κύριε, μιλᾶτε θαυμάσια, αὐτὸ ὅμως δὲν μὲ βεβαιώνει γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν λεγομένων σας. Σᾶς ρωτῶ καὶ πάλι ποιὸς εἶσθε ;

Ὅσο γιὰ μένα, σᾶς προλέγω ὅτι ἔχω σχηματισμένη τὴν ἰδέα μου γιὰ σάς.

— Καὶ ποιὰ εἶνε αὐτή ;

— Κατὰ τὴν ἰδέα μου, εἶσθε ἢ κατάσκοπος ἢ συνένοχος τοῦ δὸν Ραφαήλ.

— Ὅσο γι' αὐτὸ, κύριε Λοβέρτ, δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ ἄλλο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπε προηγουμένως ἡ σύζυγός σας : Κοιτάχτε με μέσα στὰ μάτια.

Καὶ καθὼς εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἔκανε ἕνα βῆμα ἐμπρός καὶ πῆγε καὶ στάθηκε στὸ πλευρὸ τοῦ κόμητος Γοδεφρίδου.

Ἡ εὐγένεια ποὺ ἦταν ἡ κυριωτέρα γραμμὴ τῶν δύο αὐτῶν φυσιογνωμιῶν, ἀχτινοβολοῦσε τόσο μὲ μιὰ ὁμοια λάμψη, ὥστε ὁ Γουλιέλμος καὶ ἡ Ἰωάννα ξεφώνισαν μαζὶ ξαφνιασμένοι.

Κι' ἀμέσως ὁ Γουλιέλμος καθὼς θυμήθηκε μερικὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶχε πῆ ἡ Ἰωάννα, φώναξε γεμάτος χαρά.

— Εἶσθε χωρὶς ἄλλο ὁ ὑποκόμης νὲ Μορλὰκ κα! εἶσθε σεῖς ἐκεῖνος ποὺ παραδόσατε τὰ κλειδιὰ τοῦ Ἁγίου Κεντίνου...

— Ναί, αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια, ἀπάντησε ἀπλᾶ ὁ Φλορεστάν.

Ὁ Γουλιέλμος ἔκανε ἕνα βῆμα πίσω... Τὸ μυστήριο ἐξηγεῖτο τώρα.

Ἔκανε ἕνα βῆμα ἐμπρὸς καὶ στάθηκε.

— Ζήτω!.. φώναξε ὁ Γουλιέλμος, ἡ τιμή σας σώθηκε, κύριε κόμη, κσί μὰ τὸ Θεὸ δὲν θὰ ἤθελα, διόλου νὰ εἶμαι στὴ θέση τοῦ κυρίου νὲ Μορλάκ.

Ὁ Φλορεστὰν ἐκούνησε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε.

— Ἔστω. Ἀλλὰ μὴ μὲ ὀνομάζετε πιὰ ἔτσι. Σήμερα δικαιοῦμαι νὰ φέρω ἓν' ἄλλο ὄνομα. Σήμερα ὀνομάζομαι κόμης Φλορεστὰν τῆς Θούνης.

Καὶ δείχνοντας τὴν ἐπιστολὴ στὸ ξαφνιασμένο Γοδεφρίδο, ἐπρόσθεσε.

—Διαβάστε!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ πόρτα ἄνοιξε μὲ πάταγο. Ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ὁ Πλουσὲτ ἐμπῆκαν λαχανιασμένοι μέσα στὸ δωμάτιο, φωνάζοντας·

—'Εμπρός!..'Εμπρός!.. φευγάτε, ἐξοχώτατε!... Μᾶς ἐπρόδωσαν!..

Σὲ δέκα λεπτὰ θὰ βρίσκονται οἱ ἐχθροί μας ἐδῶ!

Μὰ ὁ κόμης ὁ ὁποῖος ἐντωμεταξὺ εἶχε ἀνοίξει τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πατέρα του καὶ τὴν εἶχε διαβάσει, ἐφώναξε ἔξαλλος ἀπὸ τὴ χαρά του :

— Ὁ ἀδελφός μου !... Ὁ ἀδελφός !.. Ἔχω ἀδελφό !...

Ὥρμησε πρὸς τὸ Φλορεστάν, τὸν ἀγκάλιασε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν σφίγγῃ ἐπάνω στὸ στῆθος του.

— Ἄχ ἐψιθύρισε κατόπι. Μπορῶ νὰ πεθάνω τώρα !... Τὸ ὄνομά μας δὲ θὰ σβύσῃ.

Τοῦ Φλορεστὰν ἡ συγκίνηση δὲν ἐκρατιόταν πιά, ἡ καρδιά του πήαινε νὰ σπάσῃ. Μεθυσμένος ἀπὸ τὴν εὐτυχία του, τρέμοντας ἀπὸ ἀγαλλίαση, ἀπέδιδε στὸ Γοδεφρίδο μὲ τὴν ἴδια στοργὴ τὶς θωπεῖες του καὶ μέσα στὴν ἱερὴ ἐκείνη σκηνὴ τῆς ἀναγνωρίσεως ἔθαψε γιὰ πάντα τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴ Δολόρα :

— Ἄχ, ἀδελφέ, ἀδελφέ μου, ὁλόλυζε μέσα στὰ δάκρυά του, μὲ ἀποζημιώνεις αὐτὴ τὴ στιγμὴ γιὰ ὅλες τὶς θλίψεις ποὺ ἔνοιωσα στὴ βασανισμένη μου ζωή... Ἀλλὰ γιατὶ ὁμιλεῖς περὶ θανάτου !... Ὁ ἔνοχος, ἀδελφέ μου, θὰ πεθάνῃ καὶ ἐσὺ εἶσαι ἀθῶος !

Ὁ Γοδεφρίδος πῆρε στορυγικὰ τὰ χέρια του, ἐνῶ στὸ πρόσωπό του ἀπλώθηκε μιὰ θλίψη :

— Ἄκουσε, τοῦ εἶπε σιγὰ σιγά, καὶ μὴν ἐπιμένῃς σ' αὐτὸ ποὺ λές. Καὶ ἐσύ, ἀδελφέ μου, εἶσαι ἀθῶος ! Τὸ διάβασα μέσα στὰ μάτια σου, στὸ βάθος τῆς ψυχῆς σου ποὺ εἶνε ὅμοια σὰν τὴ δική μου, ὅπως εἶνε καὶ τὰ πρόσωπά μας !... Δὲν εἶσαι σὺ ἔνοχος ἀτιμίας !. ἐσὺ ἦσουν τὸ τυφλὸ ὄργανο μιᾶς διαβολικῆς μηχανορραφίας, τὴν ὁποία ἀρχίζω νὰ καταλαβαίνω τώρα. Ἕνας ἐχθρός μου, ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς μὲ μορφὴ ἀνθρώπου, χρησιμοποίησε τὴν καταπληκτική μας ὁμοιότητα γιὰ νὰ μᾶς καταστρέψῃ... Τὸν ἄνθρωπο ὅμως αὐτό, τὸν ἄτιμο, τὸν δολοφόνο, τὸν Διέγο Διάζ πρέπει νὰ ἐξήσῃς γιὰ νὰ τὸν βρῆς καὶ νὰ τὸν κάνῃς νὰ ὁμολογήσῃ ὅλη τὴν ἀλήθεια. Πρέπει νὰ ἐξήσῃς γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃς τὴν τιμή μας.

— Ὄχι, εἶπε ὁ Φλορεστάν. Τὸ ἔργο αὐτό, ἀδελφέ μου, πρέπει νὰ τὸ κάνῃς ἐσύ... Ἐμένα μ' ἔχει ἐγκαταλείψῃ πιὰ ἡ ἐνεργητικότης μου γιὰ νὰ τὰ ἀναλάβω... Ἡ πάθη μὲ ἔχει συντρίψει. Σήμερα εἶνε ἡ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου ποὺ ἡ εὐτυχία μ' ἀγγίζει μὲ τὰ ἀτερά της ! Ἡ ἀγάπη σου κάνει τὴν καρδιά μου νὰ τρέμῃ. Εἶμαι εὐτυχής; ἀφησέ με νὰ πεθάνω ἔτσι. Ἄφησέ με νὰ πεθάνω, νὰ κοιμηθῶ μέσ' στὴ χαρά μου...

— Ἀνόητε ! Γιατὶ νὰ περάνῃς ἄφοῦ τίποτε δὲν σὲ ἀναγκάζει σ' αὐτό. Ἡ θυσία σου, ἐξ ἄλλου, εἶνε ἀνωφελής ; Μήτως νομίζεις ὅτι ὁ θάνατός σου θὰ μὲ σώσῃ ; Ὄχι ! Ἐγὼ εἶμαι δυὸ φορὲς καταδικασμένος... Καὶ ἂν δικαιώθω γιὰ τὴν ἀτιμία ποὺ μοῦ ἀποδίδουν ὅτι παρέδωσα τὰ κλειδιὰ τοῦ Ἁγίου Κεντίνου, θὰ μείνῃ ἡ καταδίκη μου ὡς σημαδιότου...

— Θὰ πληρώσω ἐγὼ γιὰ σένα ἀδελφέ μου ! εἶπε ὁ Φλορεστάν στὰ χείλη τοῦ ὁποίου ἄνθισε ἕνα χαμόγελο... Τὰ κεφάλια μας μοιάζουνε τόσο ὥστε ὁ δήμιος δὲν θ' ἀντιληφθῇ τίποτε... Ἔλα, μὴν ἐπιμένεις, ἡ ἀπόφασίς μου εἶνε ἀμετάκλητη...

— Τότε θὰ πεθάνουμε κ' οἱ δυό ! φώναξε ὁ Γοδεφρίδος.

— Καὶ τὸνομά μας θὰ μείνῃ κηλιδωμένο ἀπὸ τὴν ἀτιμία ;

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΟΣΕΧΕΣΤΑΤΑ ΣΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,

«Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ...»

Τὸ πλέον αἰσθηματικόν, τὸ σπαρακτικώτερον καὶ γοητευτικώτερον τῶν μυθιστορημάτων.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Κινηματόδραμα βγαλμένο ἀπ' τὸ ἐμώνυμο ἀριστούργημα τοῦ μεγάλου Ρώσσου συγγραφέως ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΗ

ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΑΙ:
ΡΟΝΤ ΛΑ ΡΟΚ .. .. .. *Νιμίτρι Νεκλούντωφ*
ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΝΤΕΛ ΡΙΟ *Κατούσα.*

Ἡ ἱστορία αὐτὴ διαδραματίζεται στὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ μπολσεβικισμὸς ὄχι μόνο δὲν εἶχε ἀκόμα ἐγκατασταθεῖ, ἀλλὰ ἦταν ἐντελῶς στὴ Ρωσσία.

Οἱ εὐγενεῖς, ὅσοι δὲν ὑπηρετοῦσαν τότε στὸ στρατὸ ἢ στὰ ἀνάκτορα, ζοῦσανε σ' ἀπέραντα κτήματά τους. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μεγάλους Ρώσσους ἄρχοντες, ἐφέροντο φιλικὰ πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς των ἐργάτες καὶ χωρικούς, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ εἶχε συνδεθεῖ στενὰ μὲ τὴν ζωὴ τῶν κυρίων των. Χάρις σ' αὐτὴ τὴν οἰκειότητα, ἕνα σωρὸ εἰδύλλια γεννιόνταν μεταξὺ τῶν νέων τῶν δύο τάξεων, τὰ ὁποῖα κατέληγαν σὲ δράματα ὅταν οἱ ἐρωτευμένοι ἀντίκρυζαν τὴν κοινωνικὴ ἄβυσσο ποὺ τοὺς ἐχώριζε καὶ τὸ σπραγματοποίητο τῆς ἑνώσεώς των. Αὐτὸ ἀκριβῶς φοβήθηκε καὶ ἡ πριγκήπισσα Νεκλούντωφ, τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ ἀνεψιός της, ὁ πρίγκηψ Νιμίτρι, ἔφτασε στὸ ἀπέραντο ὑποστατικό της, γιὰ νὰ περάσῃ ἐκεῖ δυὸ μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ.

Οἱ δυὸ νέοι εἶχαν ἀγαπηθεῖ.

Ὁ Νιμίτρι τὴν ἔπιασε τρυφερὰ ἀπὸ τὸ χέρι.

Ἡ πριγκήπισσα εἶχε τότε καμαριέρα μιὰ πολὺ ὤμορφη κοπέλλα, τὴν Κατούσα Μασλόβα, τὴν ὁποία εἶχε πάρει κοντά της ἀπὸ πολὺ μικρή. Ὀρφανή, χωρὶς κανέναν ἡ Κατούσα εἶχε ἀνατραφῆ ἀπὸ τὴν πριγκήπισσα, ἡ ὁποία τὴν ἔκανε καμαριέρα της, ἅμα ἔγινε δεκάξη χρόνων. Ὁ Νιμίτρι Νεκλούντωφ δὲν τὴν εἶχε δῇ ποτέ ἢ καλλύτερα δὲν τὴν εἶχε προσέξει ποτέ. Ἔμεινε κατάπληκτος βλέποντας ὅτι τὸ κοριτσάκι ποὺ εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε εἶχε γίνει μιὰ πολὺ χαριτωμένη κοπέλλα καὶ ἐπειδὴ ἦταν νέος αἰσθηματικὸς καὶ γιομάτος εὐγένεια, ντράπηκε βλέποντας τὴν Κατούσα νὰ παίρνῃ τὶς ἀποσκευὲς του ἀπὸ τὸ ἔλκυθρο ποὺ τὸν εἶχε φέρει στὸ ὑποστατικὸ τῆς θείας του, καὶ νὰ τὶς κουβαλάει μὲ δυσκολία.

Ἡ Κατούσα εἶχε γίνει πιὰ μιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ περιφρονεῖ ἡ Κοινωνία καὶ τὸ Δικαστήριο τὴν εἶχε καταδικάσει σὲ τεσσάρων ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα στὴ Σιβηρία.

Γιὰ τὸ ἔτρεξε ἀμέσως καὶ τὴν πρόλαβε στὴν εἴσοδο τοῦ μεγάρου καὶ παίρνοντάς της τὶς ἀποσκευές του τὶς φορτώθηκε ὁ ἴδιος.

Ἡ πριγκήπισσα Νεκλούντωφ, ἡ ὁποία περίμενε τὸν ἀνεψιόν της στὴν ἐξώπορτα, μάζεψε ἐλαφρὰ τὰ φρύδια της βλέποντας τὸ διάβημα τοῦ ἀνεψιοῦ της κι' ἀκόμα τὸ στοργικὸ βλέμμα μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Νιμίτρι εἶχε κυτάξει τὴν Κατούσα. Ἀφοῦ τὴν ἀνησύχησε πολύ.

Ὡστόσο μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα καὶ εὐχέρεια ἡ πριγκήπισσα, κατώρθωσε καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ Νιμίτρι στὸ ὑποστατικό της νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴ νέα. Χρησιμοποιοῦσε κάθε πρόφαση γιὰ νὰ στέλνῃ τὴν Κατούσα σὲ δουλειὲς μακρυὰ ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου βρισκόταν ὁ Νιμίτρι καὶ, λαβαίνοντας ὅλα τὰ μέτρα της, ἡ προνοητικὴ ἡλικιωμένη ἀρχόντισσα, εἶχε κανονίσει τὰ πράγματα ἔτσι ὥστε νὰ μὴ βρεθοῦν ποτὲ μόνοι τους οἱ δυὸ νέοι.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔκανε ἀπὸ φιλικὴ καλοσύνη πρὸς τὴν Κατούσα καὶ ἀπὸ στοργὴ πρὸς τὸ Νιμίτρι. Βρισκόταν πιὰ στὴν ἡλικία ποὺ ἡ καρδιὰ ἀπυλλαγμένη πιὰ ἀπὸ τὰ μεγάλα πόθη μπορεῖ καὶ προβλέπει γιὰ τοὺς ἄλλους τὶς τρομερὲς συνέπειές των. Φοβόταν ἀκόμα καὶ τὴν ἔκρηξη κανενὸς σκανδάλου μέσα στὸ σπίτι της.

Ὡστόσο οὔτε ἡ φρόνηση, οὔτε ἡ προνοητικότης μποροῦσε νὰ πολεμήσουνε τὸν ἔρωτα. Ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ πριγκήπισσα εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνησυχῇ, τὴν ἡμέρα δηλαδὴ ποὺ ὁ Νιμίτρι ἐπέστρεψε στὴν Αὐτοκρατορικὴ φρουρὰ στὴν Πετρούπολη, ἄλλα τὰ σχέδιά της κατέρρευσαν σὰ χάρτινος πύργος. Ἡ Κατούσα, ἐπωφελουμένη τῆς ἡσυχίας τῆς κυρίας της, κατωρθωσε νὰ μπῇ μέσα στὴν κάμαρη τοῦ νέου μὲ τὴν πρόφαση νὰ τὸν βοηθήσῃ στὸ μάζεμα τῶν ἀποσκευῶν του. Ἡ πριγκήπισσα μπαίνοντας μέσα τοὺς βρῆκε νὰ ἀπολαμβάνουν ἀγαλλιασμένοι ὅλο τὸν ἔρωτα τῶν δυὸ μηνῶν ποὺ εἶχαν περάσει χωρίς νοι. Βέβαια, ὅλος ὁ ἔρωτάς τους εἶχε περιορισθεῖ μονάχα σὲ ἀγκαλιάσματα καὶ φιλήματα.

Δυὸ χρόνια ἐπέρασαν, στὸ διάστημα τὸ ὁποῖον ὁ Νιμίτρι δὲν ἐπῆγε καθόλου στὸ ὑποστατικὸ τῆς θείας του, καὶ κατὰ τὰ ὁποῖα, ὁ νέος πρίγκηψ εἶχε γίνει ἄλλος ἄνθρωπος. Οἱ γυναῖκες δὲν τοῦ ἀρέσαν καὶ εἶχε ἔρθει ἐντελῶς τὴν μοῖρα ὑπηρέτρια μὲ τὰ κρυφὰ φυλλένια μάγουλα. Ἄξαφνα κηρύχτηκε ὁ πόλεμος μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ρωσσίας καὶ τὸ σύνταγμα τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, ὅπου ὑπηρετοῦσε, ἐστάλη στὴν Ὀδησσό. Τὸ ὑποστατικὸ τῆς πριγκηπίσσης Νεκλούντωφ βρισκόταν ἀκριβῶς στὸ δρόμο τοῦ Συνταγματος. Ὁ Νιμίτρι ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς γιὰ νὰ πάῃ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὴ θειά του, ὁπότε, ἔξαφνα, θυμήθηκε τὴν Κατούσα. Ἔφτασε στὸν πύργο τῆς θείας του ὅπου θὰ ἔμενε δυὸ νύχτες μόνο, μά, αὐτὴ τὴ φορά, ἡ πέτρα καὶ ἡ ἄσπρη

ζωή του τὸν εἶχαν διδάξει πολλὰ πράγματα καὶ χωρὶς δυσκολία κατώρθωσε νὰ ξεγελάσῃ τὴν ἐπίβλεψη τῆς θείας του καὶ τὴν ἀθωότητα τῆς δυστυχισμένης Κατούσας. Τὴν ἀπομόνωσε στὸ δωμάτιό της, ὅπου κατώρθωσε νὰ πετύχῃ ὅτι ζητοῦσε, χωρὶς νὰ βρῇ καμμιὰ ἀντίσταση ἐκ μέρους τῆς νέας, ἡ ὁποία ἄλλωστε τὸν ἀγαποῦσε καὶ δὲν τὸν εἶχε ξεχάσει.

Καὶ ἔφυγε... Ὕστερ' ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, οἱ ὁποῖοι ἐπέρασαν, ἡ πριγκήπισσα Νεκλούντωφ βεβαιώθηκε ὅτι ἡ ἐπαγρύπνησή της στοὺς δύο νέους πῆγε χαμένη καὶ ὅτι ἡ Κατούσα δὲν ἦταν πιὰ ἄγγιγ.

Ἡ πριγκήπισσα εἶχε κάνει τὰ πάντα γιὰ νὰμὴν πέσῃ στὴν ἀτιμία ἡ Κατούσα, μὰ τώρα, ποὺ μὲ τὴ διαγωγή της εἶχε δώσει τὸ παράδειγμα καὶ στᾶλλα κορίτσια ποὺ ὑπηρετοῦσαν στὸ ὑποστατικότης, τὴν ἔδιωξε.

Εὐτυχῶς ἡ Κατούσα δὲ βρισκότανε χωρὶς λεπτά. Καὶ τοι τὴν ἔδιωξε, ἡ πριγκήπισσα τῆς φέρθηκε ὅμως πολὺ γενναιόδωρα. Ξέροντας ἡ Κατούσα ὅτι τὸ σύνταγμα τοῦ Νιμίτρι ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Ὀδησσὸ θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ χωριοῦ της, πῆγε τὸ ἴδιο βράδυ καὶ τὸν περίμενε. Ἀλλοίμονο ὅμως! Βρῆκε τὸ Νιμίτρι μεθυσμένο μεταξὺ δύο γυναικῶν. Κ' ἔτσι τὸ τραῖνο ξανάφυγε χωρὶς ὁ Νιμίτρι ν' ἀναγνωρίσῃ τὴ δυστυχισμένη Κατούσα.

Ὁ ὡραῖος Νιμίτρι ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὴν Κατούσα.

Τότε ἡ δυστυχία ἄρχισε νὰ τὴ χτυπάῃ. Τὸ παιδὶ ποὺ δὲν ἄργησε νὰ φέρῃ στὸν κόσμο, πέθανε... Ἔπειτα ἀπὸ θέση σὲ θέση, ἀπὸ ἀπογοήτευση σὲ ἀπογοήτευση, ἀπὸ πτώση σὲ πτώση, ἄρχισε νὰ κατρακυλάῃ στὴ διαφθορά. Κατάντησε νὰ γίνῃ ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ δυστυχισμένα πλάσματα τῆς ἀπολαύσεως, ποὺ ἡ κοινωνία τὰ διώχνει ἀπὸ τοὺς κόλπους της.

Ὁ Νιμίτρι ἐντωμεταξύ, ξεχνώντας τὴν Κατούσα, ἀπεφάσισε νὰ παντρευτῇ τὴν ὡραιοτάτη πριγκήπισσα Κερσαγκίν. Αὐτὸ συνέβη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν ἐξέλεξαν γιὰ ἔνορκο σὲ μιὰ δίκη, στὴν ὁποία κατηγορεῖτο μιὰ γυναῖκα ὅτι εἶχε δηλητηριάσει ἕναν πλούσιο ἔμπορο γιὰ νὰ τὸν κλέψῃ.

Κι' αὐτὴ δὲν ἦταν ἄλλη ἀπὸ τὴν Κατούσα.

Ὁ Νιμίτρι μόλις τὴν ἀντίκρυσε ἔννοιωσε μιὰ μεγάλη ταραχή. Γιὰ πρώτη φορὰ ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του ἔνοχο. Ἔκανε μὲ ἀπόγνωση τὰ πάντα γιὰ νὰ σώσῃ τὴν Κατούσα, μὰ τοῦ κάκου. Ἡ δυστυχισμένη καταδικάστηκε σὲ τεσσάρων ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα στὴ Σιβηρία.

Ὁ Νιμίτρι ἦταν ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ ἡ ὑψηλή του θέσις τοῦ ἄνοιγε ὅλες τὶς πόρτες. Ἔτσι μπόρεσε νὰ δῇ τὴν Κατούσα καὶ νὰ τῆς μιλήσῃ. Ἔμαθε τότε τὴν ἀπελπιστικὴ ἀλήθεια, καὶ ἐπειδὴ εἶχε καρδιὰ δὲν ἐδίστασε.

Τὸ κακὸ ποὺ τῆς εἶχε κάνει ἦταν μεγάλο, μὰ θὰ τὸ ἐπανόρθωνε ὅσο μποροῦσε. Διαλύοντας τοὺς ἀρραβῶνες του μὲ τὴν πριγκήπισσα Κερσαγκίν, θ' ἀκολουθοῦσε τὴν Κατούσα στὴ Σιβηρία, ὅπου καὶ θὰ τὴν παντρευόταν.

Ἡ Κατούσα, ποὺ ἡ δυστυχίες της τὴν εἶχαν κάνει κυνική, νόμισε στὴν ἀρχὴ πὼς ὁ πρίγκηψ τὴν κοροϊδεύε. Μὰ ὅταν εἶδε ὅτι πράγματι τὴν ἀκολουθοῦσε στὴν ἐξορία της, ὅλη ἡ παληά της ἀγάπη ξαναγύρισε στὴν καρδιά της καὶ μιὰ σκέψη κυριάρχησε στὸ μυαλό της: πῶς νὰ θυσιασῇ καὶ πάλι καὶ νὰ σώσῃ τὸ Νιμίτρι ἀπὸ τὸ μέλλον, ποὺ θὰ εἶχε μαζί της.

Ὅπως, ὅπου κι' ἂν ἐπήγαινε, ἡ ὀμορφιὰ τῆς Κατούσας ἀναστάτωνε τὶς καρδιές, ἔτσι καὶ στὴ Σιβηρία, ἕνας πολιτιτιὸς ἐξόριστος, ὁ Σίμονσον τὴν ἐρωτεύθηκε τρελλὰ καὶ δὲν ἐδίσταση νὰ τῆς προτείνῃ καὶ γάμο. Ἡ Κατούσα, ἡ ὁποία δὲν τὸν ἀγαποῦσε καθόλου, ἀποφάσισε ὡστόσο νὰ δεχτῇ τὴν πρότασή του. Αὐτὸ ἤτανε τὸ μόνο μέσο νὰ σώσῃ τὸ Νεκλούντωφ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ δεχθῇ τὴ θυσία της.

Τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ πρίγκηψ ἐπέτυχε νὰ μεταταποῦν τὰ τέσσερα χρόνια τῆς φυλακίσεώς της, σὲ ἰσόχρονη ἐξορία καὶ πῆγε νὰ τῆς ἀναγγείλῃ τὴν εὐχάριστη εἴδηση, ἡ Κατούσα τοῦ εἶπε ὅτι δὲν τὸν ἀγαπᾶ πιὰ καὶ ὅτι θὰ γινόταν γυναῖκα τοῦ Σίμονσον.

Τὴν ἑπομένη πράγματι, ὅταν οἱ κατάδικοι ἔμπαιναν στὴ γραμμὴ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν πορεία τους πρὸς τὸν τόπο τῆς φυλακῆς, ἡ Κατούσα, ἀφοῦ ἔσφιξε ἀπάνω στὴν καρδιά της τὸ Νιμίτρι, ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ τὸν ἄλλον.

Ὁ γυιὸς τοῦ μεγάλου συγγραφέως κόμης Ἄλιτς Τολστόη, ποὺ μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη νὰ παίξῃ ἕνα ρόλο στὴν «Ἀνάσταση».

Καὶ ὁ Νιμίτρι ἔμεινε μόνος, ἐνῶ ἡ Κατούσα, στὸν ὀδυνηρὸ δρόμο τῆς ἐξορίας, κρεμασμένη ἀπὸ τὸν καινούργιο της σύντροφο τραγουδοῦσε γιὰ νὰ μὴν ξεσπάσῃ σὲ δάκρυα. Ὡστόσο στὴν καρδιά της, ὅπως καὶ στὴν καρδιὰ τοῦ Νιμίτρι, ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἐξιλασμοῦ εἶχε εἰσχωρήσει. Ἤθελε νὰνορθωθῇ καὶ πάλι ἠθικὼς καὶ ἔνοιωθε νὰ τὴν ἐξαγγελίζῃ ἤδη ἡ θυσία της. Ἡ ἀνάστασις ἄρχιζε...

Ἀργὰ πάλι ἡ Κατούσα ξαναπῆρε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους τὸ δρόμο τῆς ἐξορίας.

Τοῦ MICHEL PROVINS

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ

(Ὁ Σομερού, ἕνας φοβερὸς γλεντζὲς Παριζιάνος, ἔχει πάει νὰ ξεκουραστῇ λίγες μέρες, μικρυὰ ἀπὸ τὴν κοσμικὴ ζωή, στὸν πύργο τοῦ Μιλρός, ὅπου φιλοξενεῖται ἀπὸ τὸν παλιό του φίλο Μπλονιέρ. Κάθε μέρα κάνουν μαζὺ ἐκδρομὲς στὰ περίχωρα καὶ ὁ Σομερὺ εἶνε γοητευμένος γιατὶ πρώτη φορὰ γνωρίζει τὶς ὠμορφιὲς τῆς Φύσεως. Ἐνῶ πίνουν τὸ προϊνό τους γάλα).

ΣΟΜΕΡΥ. – Ποῦ θὰ πᾶμε σήμερα ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Θὰ πάω νὰ δῆς τὸν Ἀσκητὴ τοῦ Βερμπτύς.

ΣΟΜΕΡΥ.— Τὶ εἶνε πάλι αὐτός ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Τὸ Βερμπτὺς εἶνε ἕνα βουνὸ καμμιὰ πενηνταριὰ χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπὸ δῶ. Ἐκεῖ ἀπάνω ζεῖ ἕνας ἀσκητής. Ὅλος ὁ κόσμος ἐδῶ γύρω δὲν μιλάει πιὰ παρὰ γι' αὐτόν. Τρέχουν πατεῖς με πατῶ σε νὰ τὸν δοῦν. Κ' ἐν τῷ μεταξὺ αὐτὸς θησαυρίζει !

ΣΟΜΕΡΥ.— Μὰ καλά, ὁ ἀσκητής σου αὐτὸς κάνει ἐμπόριο ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Ναί. Δηλαδὴ ὄχι... Πουλάει μονάχα τὴ διδασκαλία του. Καὶ οἱ πιστοὶ τῆς νέας θρησκείας ποὺ βασίζεται στὴ φρόνηση καὶ τὴν ἐγκράτεια πληρώνουν εὐχαρίστως τὶς ὑψηλὲς διδαχές τους.

ΣΟΜΕΡΥ.— Καὶ οἱ χωρικοι ; Τὰ χάφτουν αὐτά ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Μὰ ναί, σοῦ λέω. Ὁ ἀσκητὴς ξέρει νὰ συνοδεύῃ τὶς θεωρίες του καὶ μὲ μερικὲς πρακτικὲς συμβουλὲς, νὰ περιποιῆται τοὺς ἐπισκέπτας, νὰ θεραπεύῃ τ' ἄρρωστα ζῶα τους, νὰ κάνῃ μάγια γιὰ τὰ σπαρτά τους.

ΣΟΜΕΡΥ.— Καὶ ἀπὸ ποῦ ἔχει ἔρθει ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Ἀπὸ ποῦ ; Ποιὸς εἶνε ; Κανεὶς δὲν ξέρει. Εἶνε τρία χρόνια τώρα ποὺ ἕνα ὡραῖο πρωὶ ἐ ἴδανε στὴν κορφὴ τοῦ Βερμπτύς, νὰ ξεφυτρώνῃ σὰν ἐκ θαύματος ἕνα σπητάκι. Ἀνέβηκαν τότε καὶ εἶδαν τὸ πουλὶ ἐγκατεστημένο μέσα στὸ κλουβί του.

ΣΟΜΕΡΥ.— Ἄ ! Μ' αὐτὸ εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρον !... Πότε φεύγουμε ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Τώρα ἀμέσως.

(Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸ κόπο φτάνουν ἐπὶ τέλους στὴν κορφὴ τοῦ Βερμπτύς, ὁδηγούμενοι ἀπὸ ἕναν χωρικό. Ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ ἀσκητοῦ βλέπουν καμμιὰ τριανταριὰ πρόσωπα ν' ἀκοῦν μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια τὴν ὁμιλία, ἑνὸς νέου ποὺ ἔχει ἀφήσει τὰ γένεια του καὶ εἶνε ντυμένος μ' ἕνα μάλλινο ροδήρη χιτῶνα. Στὰ πόδια φοράει σανδάλια. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ δισταγμοῦ οἱ δυὸ φίλοι τὸν ἀναγνωρίζουν καὶ ξεφωνίζουν συγχρόνως χωρὶς νὰ τὸ θέλουν: —«Ὁ Λαμπρὲτ!». Οἱ ἀκροαταὶ γυρίζουν πρὸς τὸ μέρος τους σκανδαλισμένοι ἀπ' τὴ βέβηλη διακοπή, ἀλλὰ ὁ ἑρμήτης τοὺς καθησυχάζει μὲ μιὰ ἱερατικὴ χειρονομία καὶ ἐξακολουθεῖ τὴ διδαχή του).

ΜΠΛΟΝΙΕΡ, *(αἰγὰ στὸν Σομερύ).*—Μήπως κάνουμε λάθος ; Εἶνε πράγματι ὁ Λαμπρὲτ ; Ὁ Λαμπρὲτ ποὺ ἐγνωρίσαμε στὴ Λέσχη ;... ποὺ ἔφαγε δώδεκα ἑκατομμύρια μὲ τὴν Ζουλιὲν ντὲ Μουλυσόν ;

ΣΟΜΕΡΥ.— Κ' ἔχασε ἄλλα τόσα στὰ χαρτιά !... Μὰ ναί, αὐτὸς εἶνε !... Ἔλεγαν πῶς αὐτοκτόνησε.

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Ἄ ! μ' αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτο ! Γιὰ ν' ἀκούσουμε.

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ, *(στοὺς πιστούς του).*— Ἀγαπητοί μου φίλοι,τοὺς δυὸ αὐτοὺς νέους ἀδελφοὺς ποὺ μόλις ἔφθασαν, πρέπει νὰ τοὺς μνήσω ἀμέσως τώρα στὶς πρῶτες μας ἀλήθειες. Θὰ συνεχίσω μαζύ σας τὴν ὥρα ποὺ δύει ὁ ἥλιος.

(Δείχνοντας μιὰ γυναίκα ποὺ εἶνε κοντά του μὲ κάτασπρα μαλλιὰ καὶ μὲ τὸ πρόσωπο σκεπασμένο μ' ἕνα πυκνότατο πέπλο).

Θὰ δώσετε τὶς προσφορές σας στὴν καλή μου ἀδελφὴ ποὺ θὰ σᾶς ἐφοδιάσῃ πρόθυμα μὲ ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν ἡ ἀνάγκες τοῦ σώματός σας. Τὸ γεῦμα θὰ εἶνε λιτόν, ἀλλὰ θυμηθῆτε τὶ σᾶς ἔλεγα πρὸ ὀλίγου : «Κάθε ἀπόλαυσις δὲν ὑπάρχει παρὰ στὴ φαντασία. Ὅ,τι ὀνομάζουν οἱ ἀνίδροι «πραγματοποίησις» μιᾶς ἐπιθυμίας εἶνε μόνον «ἀπογοήτευσις !».

(Μὲ ἀρχὴ χειρονομίαν ἀπομακρύνει τὸ ποίμνιό του καὶ κάνει νόημα στοὺς νεοελθόντας νὰ πλησιάσουν. Τοὺς ὁδηγεῖ μέσα σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ σπητιοῦ).

ΜΠΛΟΝΙΕΡ, *(τοῦ δίνει τὸ χέρι).*—Ὦ! Λαμπρέτ ! Τὶ περιπέτεια !

ΣΟΜΕΡΥ, *(ἐπίσης ἐγκάρδια).* — Μποροῦμε νὰ κουβεντιάσουμε τώρα ;

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ, *(ἐπιφυλακτικά).*—Ναί, βέβαια μποροῦμε νὰ κουβεντιάσουμε, κ' εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ σᾶς βλέπω... Ἀλλὰ προηγουμένως θέλω νὰ σᾶς ρωτήσω κάτι : "Ἤρθατε ξέροντας ποιὸς ἤμουν ;

ΜΠΛΟΝΙΕΡ. — Οὔτε ἰδέα. Ἤρθαμε παρασυρθέντες ἀπὸ τὴ φήμη σου.

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ. — Πάει καλά. Εἶνε ἀπαραίτητον γιὰ τὴν ἀποστολή μου, νὰ κρατήσω μυστικὸ τὸ παρελθόν μου. Καὶ ὀφεῖλω νὰ σᾶς πῶ εὐθὺς ἀμέτως ὅτι πιστεύω ἀπολύτως στὶς νέες ἀλήθειες ποὺ διδάσκω καὶ ὅτι δὲν θὰ μποροῦσα νὰ ἐπιτρέψω νὰ μιλήσῃ κανεὶς μὲ ἐλαφρότητα ἢ μὲ εἰρωνίαν γιὰ τὶς ἀλήθειες αὐτὲς καὶ γιὰ τὴν ἀποστολή μου.

ΜΠΛΟΝΙΕΡ, *(κάπως ταραγμένος).*—Μά, ἀγαπητέ μου φίλε, δὲν εἴχαμε τὴν πρόθεση ν' ἀστειευθοῦμε.

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.—"Ω ! σεῖς οἱ Παριζιάνοι, ξέρω καλά, ὅτι θέλετε παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ κάνετε πνεῦμα...

ΣΟΜΕΡΥ. Θὰ μποροῦσαμε τοὐλάχιστον νὰ σὲ ρωτήσουμε κάλλο τὸ σεβασμό, πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἔμπνευσις καὶ ποιές εἶνε αὐτὲς οἱ νέες ἀλήθειες ;

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.— Πολὺ εὐχαρίστως. *(Δείχνοντας δυὸ γαβάθες, τὴ μιὰ μὲ γάλα καὶ τὴν ἄλλη μὲ χόρτα).* "Αν θέλατε νὰ φᾶτε μαζί μου!

ΜΠΛΟΝΙΕΡ ΚΑΙ ΣΟΜΕΡΥ, *(δέχονται).*— "Α ! "Α ! Ἐντελῶς ἀσκητικὴ δίαιτα.

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.—Δὲν κάνω τίποτε ἀπὸ ἀσκητισμόν... Ἀπ' ἐναντίας εἶμαι ἐχθρὸς τοῦ ἀσκητισμοῦ, ὅπως τὸν ἐννοοῦν οἱ πολλοί. Ἐπίσης εἶμαι ἐχθρὸς ὅλων ἐκείνων ποὺ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία χαρακτηρίζει ἁμαρτήματα, ὅλων τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων. Καὶ πολεμῶ αὐτὲς τις δῆθεν ἀπολαύσεις, ὄχι ἐπειδὴ εἶνε ἁμαρτήματα, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀντιθέτως δὲν ἔχουν καμμιὰν οὐσία. Λοιπὸν καταγῆ αὐτὲς τὶς ἀπολαύσεις καὶ φτάνω σὲ μιὰν ἠθικὴ ποὺ εἶνε ἀνώτερη ὅλων τῶν θρησκειῶν.

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Μὰ καλὰ πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα;

ΣΟΜΕΡΥ.— Θὰ σοῦ ὑπενθυμίσω φίλε μου ὅτι σ' ἐγνωρίσαμε σὲ μιὰν ἐποχὴ ποὺ ἡ ζωή σου...

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.— Ναί, ξέρω... Χαριά, ἐρωτες, γλέντια ! Ἐ ! λοιπόν, ἀκριβῶς αὐτὲς ἡ καταχρήσεις ἐπέφεραν τὴ μεταβολή μου... Γιατί, ἐπὶ τέλους, τὶ ἀπομένει ἀπ' ὅλες τὶς ἀμέτρητες χαρὲς ποὺ κυνηγάμε μὲ τόσο πάθος στὴ ζωή ;

ΣΟΜΕΡΥ.— Τίποτε, σ' αὐτὸ εἴμαστε σύμφωνοι. Ἀλλὰ δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ νὰ ξαναρχίσῃ.

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.—Γιὰ νὰ μὴν ξαναρχίσῃ ἀρκεῖ νὰ βρῇ ἀπλούστατα τὴν ἠθικὴ δύναμη. Ἐγὼ τὴ βρῆκα αὐτὴ τὴ δύναμη—καὶ ἐντελῶς τυχαία. "Ημουν τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς γυναῖκες ποὺ δὲν κατακτῶνται εὔκολα. Ὕστερα ἀπὸ ἀγῶνα πολλῶν μηνῶν καὶ ἀπὸ ἀφάνταστη ἀντίσταση, ἐπέτυχα τέλος τὸ πολυπόθητον ραντεβοῦ. Ὅλην τὴν προηγούμενη μέρα δὲν μπόρεσα νὰ ἠσυχάσω, ἔκαια ἀπὸ πυρετὸν ἀνυπομονησίας καὶ τὴ νύχτα ἔμεινα ἄγρυπνος.Τὸ ραντεβοῦ μας μὲ τὴν πολυαγαπημένη αὐτὴ γυναίκα ἦταν στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα.

"Οταν ἦρθε ἡ ὥρα,ἀντὶ νὰ φύγω, ἀργοποροῦσα σπίτι μου, ἄνευ λόγου. "Οσο πλησίαζαν τρεῖς, δὲν ἔβρισκα πιὰ δύναμις ἀνώτερη ἀπὸ τὸν πόθο μου, μὲ συγκρατοῦσε... Χτυποῦν τρεῖς... Κάθομαι ἥσυχα καὶ κυττάζω τὸ ρολόϊ μου. "Ἀν εἶχα πάει στὸ ραντεβοῦ, αὐτὴ τὴ στιγμὴ θἄφτανε ἡ ἀγαπημένη μου, θὰ ριχνόμουν στὴν ἀγκαλιά της...θὰ τὴν ἐγέμιζα φιλιὰ... θὰ τῆς ψιθύριζα γλυκὰ λογάκια... θὰ τῆς ἐχάϊδευα τὰ μυρωμένα της μαλλιά .. Στὶς τέσσερες, μέσα στὸ ἐρωτικὸ σαλονάκι θὰ εἶχε ἁπλωθῆ μιὰ μελαγχολικὴ σιωπή... Καὶ μιὰ ἀηδία θὰ εἶχε μείνει ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση τοῦ δυνατοῦ μου πόθου... Θ' ἀρχινοῦσαν τότε τὰ τυπικὰ λόγια... ἡ νεφωμένες κρίσεις... ἡ φοβερὲς συνέπειες... ὦ ! Θεέ μου...

Ἐκύτταξα λοιπὸν τὸ ρολόϊ μου. "Ἦταν τέσσερες ἀκριβῶς. Κάθόμουν ἥσυχος στὸ σπίτι μου. Εἶχα ζήσει μὲ τὴ φαντασία μου,ὅλες τὶς γλυκὲς στιγμὲς ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ περάσω πηγαίνοντας στὸ ραντεβοῦ μας, χωρὶς ὅμως τὰ ἀηδῆ, τὰ δυσάρεστα, τὰ φοβερὰ ἐπακόλουθα... "Αν πήγαινα !... ὦ ! ὅλα θὰ εἶχαν τελειώσει... Λοιπὸν ποιὰ εἶνε ἡ ἀληθινὴ χαρά, ἡ ἀληθινὴ ἀπόλαυσις ! Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα ἐξεκολάφθη στὸ μυαλό μου ἡ θεωρία τοῦ «πρακτικοῦ κόρου».

ΜΠΛΟΝΙΕΡ, *(σκεπτικός).*—Πολὺ περίεργη θεωρία !

ΣΟΜΕΡΥ.—Μόνο ποὺ μ' αὐτό, τὸ σύστημα δὲν θἄπρεπε κανεὶς νὰ κάνῃ τίποτε. Οὔτε νὰ τρώῃ, οὔτε νὰ πίνῃ...

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ. — "Οχι. Πρέπει μόνο νὰ περιορίζεται σὲ ὅ,τι εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖο γιὰ τὴν κανονικὴ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ του. Δοκιμάσετε ! Θὰ δῆτε πόσο θὰ νοιώθετε τὴ ζωή καλύτερη, πιὸ εὐχάριστη.

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.—Ναί, δέ λέω... Θὰ ξανάρθουμε νὰ σὲ δοῦμε.

ΣΟΜΕΡΥ.— Ναί. Ἀλλὰ πές μου τώρα εἰλικρινῶς, ἐσύ τώρα τὰ ἔχεις κόψει ὅλα;

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.— Τρώω, πίνω, κοιμᾶμαι, αὐστηρῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ ὀργανισμός μου. Πέραν τούτου δὲν κάνω τίποτε. Περνάω μιὰ ζωὴ ὀνειροπολημάτων καὶ διαρκοῦς σκέψεως... μακρυὰ καὶ ὑπεράνω ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους.

ΣΟΜΕΡΥ.— Γιατὶ τότε τοὺς δέχεσαι καὶ τοὺς κατηχεῖς ; Μήπως αὐτὸ εἶνε καμμιὰ εὐχαρίστησις ;

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.— Μπορεῖ. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐπικίνδυνη γιατὶ εἶνε πνευματική !... "Οταν ὅμως αἰσθανθῶ ὅτι πολλοὶ δεσμοὶ ἔχουν δημιουργηθεῖ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν κατοίκων τοῦ τόπου αὐτοῦ, θὰ πάω ἀλλοῦ.

ΣΟΜΕΡΥ, *(Περιεργάζεται τὸ σπίτι. Βλέπει μιὰ πόρτα καὶ κάνει νὰ*

τὴν ἀνοίξῃ).— Ἐδῶ τὶ εἶνε ;

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ, *(Τρέχει καὶ τὸν σταματάει).*— Τὸ διαμέρισμα τῆς ἀδελφῆς μου.

ΣΟΜΕΡΥ.— "Α ! Συγγνώμην ! Εἶνε ἡ κυρία ποὺ ἦταν ἔξω ; Στὸ Παρίσι δὲν ἔτυχε νὰ τὴν γνωρίσουμε...

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ.— Ναί, ἡ ἀδερφή μου εἶνε πολὺ μεγαλείτερη ἀπὸ μένα. Γρηᾶ σχεδόν... "Ἐμεινε στὴν ἐπαρχία. Τώρα μένει κοντά μου, εἶνε ἡ πρώτη ποὺ ἐπίστεψε στὴν ἀποστολή μου...

(Ὁ Σομερὺ καὶ ὁ Μπλονιὲρ φεύγουν σὲ λίγο μὲ τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ ξαναγυρίσουν μιὰ μέρα γιὰ τά... μυηθοῦν καλύτερα στὴ νέα θρησκεία «τοῦ προληπτικοῦ κόρου». Κατεβαίνουν τὴν πλαγιὰ μὲ τὸ χωρικὸ ποὺ τοὺς εἶχε συνοδεύσει).

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ.— Τὶ σᾶς εἶπε ὁ «ἅ γ ι ο ς ;»

ΜΠΛΟΝΙΕΡ, *(ποὺ θέλει νὰ γελάσῃ).*— "Ὅτι εἶσαι λωποδύτης καὶ ὅτι μᾶς ἤπιες πολλὰ ἑκατόφραγκα νὰ μᾶς ἀνεβάσῃς ἐδῶ !

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, *(ἔξω φρενῶν).*— Σᾶς τὸ εἶπε αὐτό ; "Α ! τὸν κανάγια ! "Αν ἀνοίξω τὸ στόμα μου ! Μὰ δὲν τ' ἀνοίγω ! Γιατὶ μὲ τὴν τσαρλατανιά του καὶ μὲ τὴν τρέλλα ποὺ ἔχει πιάσει τὸν κόσμο, βγάζω κ' ἐγὼ καμμιὰ δεκάρα... Κ' ἔχω κορίτσι νὰ παντρέψω.

ΣΟΜΕΡΥ, *(ποὺ θέλει νὰ τὸν κάνῃ νὰ μιλήσῃ).*— Καὶ τὶ μπορεῖ νὰ ξέρῃς ἐσύ ; Αὐτὸς εἶνε ἀπ' τὸ Θεό σταλμένος !

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, *(ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῇ).*— Μὲ εἶπε λωποδύτη, ἔ ; Τὸν ἀγύρτη !... Κ' ἔπειτα τὸ κάτω-κάτω, ἐσεῖς δὲν εἶσαστε ἀπὸ δῶ ; Μήτε θὰ ξανάρθετε... Νὰ μὴ μὲ λένε λοιπὸν μπάρμπα Παλώ, ἂν αὐτὸς δὲν εἶνε μεγάλος κατεργάρης... Μέσα στὴν καλύβα του ἔχει δυὸ κάμαρες ποὺ εἶνε ἐπιπλωμένες ὅπως εἶνε τὰ παλάτια !

ΜΠΛΟΝΙΕΡ. — "Α ! γι' αὐτὸ δὲν μᾶς ἄφησε νὰ μποῦμε...

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, *('Εξακολουθεῖ μὲ λύσσα).*— Καὶ φέρνει κασόνια ποὺ γράφουν ἀπάνω «Φ ι λ ο σ ο φ ι κ ὰ σ υ γ γ ρ ά μ μ α τ α κ α ὶ φ ἀ ρ μ α κ α !» ἐνῶ εἶνε γεμάτα σαμπάνιες καὶ λογῆς-λογῆς λιχουδιές ! "Α ! Ξέρει νὰ ζήσῃ ὁ κανάγιας ! Τὸ κόλπο του πέτυχε γιὰ καλά .. Περνάει ζωὴ καὶ κότα με τοὺς παράδες τῶν ζώων ποὺ σκαρφαλώνουν ἐκεῖ πάνω. "Ἐνας ἐξώλης καὶ προώλης ποὺ δὲν εἶχε δεκάρα τσιακιστὴ καὶ τώρα κερδίζει μ' αὐτὴ τὴ μανούβρα χιλιάδες φράγκα τὴ βδομάδα !

ΣΟΜΕΡΥ.— Μὰ ἐσὺ πῶς τὰ ξέρεις αὐτά; Ο ΧΩΡΙΚΟΣ.— Μαθαίνει κανεὶς πολλὰ πράγματα ὅταν ἔχῃ τὰ μάτια του ἀνοιχτὰ τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἄλλοι κοιμοῦνται !

ΜΠΛΟΝΙΕΡ. — "Ἐλα γέρο, ἄστ' αὐτά ! Λὲς ὑπερβολές. Ὁ «ἅγιος» ζεῖ πολὺ ἀξιοπρεπῶς μὲ τὴν καλή του ἀδερφὴ μὲ τἄσπρα μαλλιά...

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ. "Α ! "Α ! Τ' ἄσπρα μαλλιά... Ἡ περρούκα !... Γιατὶ δὲ βγάζει ποτὲ τὸ πυκνὸ βέλο ἀπὸ τὰ μοῦτρα της ;... Μιὰ νύχτα μὲ φεγγάρι ποὺ εἶχα κουφτεῖ σὲ κάτι χαμόδεντρα τὴν τσάκωσα ποὺ τὸν φιλοῦσε μέσ' στὸ στόμα. "Ἔχει κατάξανθα μαλλιὰ κ' ἕνα προσωπάκι ποὺ εἶνε σὰν κουφέτο.Αὐτὴ εἶνε ἡ γοητὰ ἀδερφή του...

ΜΠΛΟΝΙΕΡ.— Πῶς ; "Ὥστε φαντάζεσαι πῶς αὐτὴ ἡ γυναίκα...

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, *(κλείνει πονηρὰ τὸ μάτι).*— Δὲ φαντάζουμαι τίποτε. Εἶμαι σίγουρος πῶς εἶνε ἡ φιλενάδα του !...

ΜΠΛΟΝΙΕΡ—ΣΟΜΕΡΥ, *(μένουν βυθισμένοι σὲ σκέψεις)...*

Μισὲλ Προβὲν

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ γυναίκα δὲν εἶνε οὔτε τόσον ἄγγελος, οὔτε τόσο διάβολος, ὅπως τὴν πιστεύνουν.

***

Ὅπως τὰ λουλούδια εἶνε ὡραῖα γιὰ νὰ προσελκύουν τὶς πεταλοῦδες, ἔτσι καὶ ἡ γυναίκα εἶνε ὡραία γιὰ νὰ προσελκύῃ τὸν ἔρωτα.

***

Τὶ ὡραιότερο στὸν κόσμο ἀπὸ τὸ τριαντάφυλλο κι' ἀπὸ τὴν γυναίκα ; Καὶ ὅμως. Οὔτε τὸ τριαντάφυλλο οὔτε ἡ γυναίκα εἶνε τέλεια ! Καὶ τὸ μὲν καὶ ἡ δέ, ἔχουν τάγκάθια τους.

***

Ὁ ἔρως ταπεινώνει τοὺς ὑπερηφάνους καὶ ὑψώνει τοὺς ταπεινούς.

***

Ὑπάρχει στὴν ζήλεια περισσότερος ἐγωϊσμός, παρὰ ἔρως.

***

Μόνον ἑνόσῳ ἀγαπᾶ κανείς, συγχωρεῖ.

***

Ἡ γυναίκα μπορεῖ πιὸ εὔκολα νὰ νικήσῃ τὰ πάθη της παρὰ τὴν φιλαρέσκειά της.

***

Ὁ πειὸ ἀγνὸς ἔρως καὶ πειὸ ξεχωριστὸς εἶνε κεῖνος ποὖνε κρυμμένος στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας καὶ ποὺ τὸν ἀγνοοῦμε κ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ λαγὸς ποὺ πέθανε ἀπὸ τά... γέλοια ! Τὰ βάσανα ἑνὸς σκύλου. Ὁ Πρίγκηψ καὶ ὁ πεταλωτής. Ἀπάντησις πληρωμένη. Τὸ σκυλὶ ποὺ... μιλάει !... Ὁ σκύλος καὶ ἡ φρατζόλα.

Ἕνας χονδρὸς κύριος εἶχε βγεῖ κυνῆγι μαζὶ μὲ ἕναν νεαρὸ φίλο του. Ὁ χονδρὸς κύριος φοροῦσε μιὰ καινούργια στολή, καὶ ἦταν ἀρματωμένος σὰν ἀστακός. Μολονότι ὅμως προροβολοῦσε ὅτι εὕρισκε μπρός του δὲν κατώρθωσε νὰ χτυπήσῃ οὔτε φτερό. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι αὐτὸ ὠφείλετο μᾶλλον στὴ γευρικότητά του, γιατὶ μόλις ἄκουγε τὸν παραμικρὸ θόρυβο πεταγόταν κωμικώτατα, σκόπευε στὸ βρόντο καὶ τραβοῦσε τὴ σκανδάλη... Ὁ νεαρὸς του φίλος δὲν μποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλοια...

Ἔξαφνα, στὸ γύρισμα ἑνὸς δρόμου, πετάχτηκε ἕνας λαγός. Ὁ χονδρὸς κύριος τὸν σκόπευε μὲ ταραχή, ἀλλὰ πρὶν κολά-καλὰ πυροβολήσει, ὁ λαγός... ἔπεσε νεκρός.

— Περίεργο πρᾶγμα ! εἶπεν ὁ χονδρὸς κυνηγὸς μαζεύοντάς τον ἀπὸ χάμω. Δὲν βλέπω κανένα ἴχνος αἵματος...

— Φυσικά, ἀπήντησεν ὁ νεαρὸς συνοδός του: Θὰ σὲ ἀντίκρυσε ὅταν τὸν σκόπευες καί... θὰ πέθανε ἀπ' τὰ γέλοια !...

***

Ὕστερ' ἀπὸ κάποιο κυνήγι, δυὸ σκυλιὰ συναντῶνται, κάθονται κοντὰ στὸ τζάκι, κι' ἀρχίζουν νὰ κουβεντιάζουν.

— Δὲν εἶνε κατάστασις αὐτή ! λέγει ὁ Τὸμ στὸ Ντὶκ γλύφοντας τὸ ἕνα πόδι του. Ὁ κύριός μου δὲν σκότωσε τίποτε οὔτε καὶ σήμερα... Καὶ ὅμως κατώρθωσε πάλι νὰ μοῦ φυτέψῃ μερικὰ σκάγια.

— Δὲ βαρυέσαι ! ἀπαντᾶ ὁ Ντίκ. Δὲν ἔχεις νὰ κάμῃς παρὰ ἕνα πρᾶγμα ἁπλούστατο, καὶ δὲν θὰ διατρέξῃς ποτὲ πιὰ τέτοιον κίνδυνο.

— Τὶ πρᾶγμα ;

— Νά... μετεμφιεσθῆς σὲ λαγό !

***

Ὁ πρίγκηψ... ἀποσύρεται γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὸ κυνῆγι,καὶ πηγαίνει σὲ κάποιον πεταλωτὴ γιὰ νὰ στερεώσῃ ἕνα πέταλο τοῦ ἀλόγου του.

Ὁ πρίγκηψ καὶ ὁ πεταλωτὴς ἀνακαλύπτουν ὅτι μοιάζουν ὑπερβολικὰ μεταξύ τους καὶ κοιτάζονται μὲ ἔκπληξη.

— Δὲ μοῦ λές φίλε μου, λέει ὁ πρίγκηψ χαμογελώντας πονηρά, μήπως ἡ μάννα σου χρηματίσε ποτὲ ὑπηρέτρια ἢ πλύστρα σὲ κεῖνον ἐκεῖ τὸν πύργο, ποὺ φαίνεται ἀπὸ δῶ ;...

— Ὄχι, ἀρχοντά μου, ἀπαντᾶ ὁ πεταλωτής. Ἡ μάννα μου δὲν πάτησε ποτὲ τὸ πόδι της σταρχοντικό σας. Ὁ πατέρας μου ὅμως χρηματίσε, κάποτε, ὑπηρέτης ἐκεῖ !...

***

Ἡ δεσποινίς Σ... εἶχε ἕνα χαριτωμένο σκυλί, τὸ ὁποῖον καὶ ἐλάτρευε. Οἱ διάφοροι θαυμαστά της, γιὰ νὰ τὴν κολακεύσουν δὲν ἔπαυαν νὰ ἐξυμνοῦν τὶς χάρες τοῦ σκυλιοῦ της.

Ἕνα βράδυ δεηγοῦντο διάφορα ἀνέκδοτα ἐξυπνάδας σκυλιῶν, ποὺ «δὲν τοὺς ἔλειπε παρὰ ἡ μιλιά».

— Μὰ αὐτὰ ὅλα δὲν εἶν' τίποτε ! εἶπε ἡ δις Σ... Φαντασθῆτε πῶς μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες αὐτὲς ἡμέρες εἶχαν ἐξχάσει νὰ δώσουν στὸν Πιῦρ τὸ φαγητό του...

— Ἔ ! Καὶ τὶ ἔκανε ; ρώτησε κάποιος.

— Κατέβηκε σπὸν κῆπο, καὶ ξαναγύρισε κρατώντας στὰ δόντια του μερικά... Μ ὴ μ ὲ λ η σ μ ό ν ε ι !

***

Ἕνας κυνηγὸς διηγεῖτο μιὰ μέρα σὲ κύκλο φίλων του τὰ κατορθώματα τοῦ σκυλιοῦ του.

Ἡ ἐξυπνάδα αὐτοῦ τοῦ ζώου εἶνε κάτι τὸ ἐκπληκτικό. Κάθε μέρα τοῦ δίνω μιὰ δεκάρα γιὰ νὰγοράσῃ ἕνα κουλούρι. Ἕνα πρωὶ ὅμως, μολονότι τοῦδωσα τὴ δεκάρα του, δὲν ἐπέστρεψε με κουλούρι. Δὲν μποροῦσα νὰ ἐννοήσω τὶ εἶχε συμβεῖ. Τὴν ἄλλη μέρα τοῦ ξαναδώσω τὴ δεκάρα, καὶ πάλιν ὅμως δὲν ἔφερε τὸ κουλούρι. Ἀρχισα πλέον νὰ παραξενεύουμαι... Καὶ ἀπὸ περιεργεια, ἐξακολούθησα νὰ τοῦ δίνω κάθε μέρα τὴ δεκάρα του. Καὶ ὁ σκύλος μου ὅμως ἐξακολούθησε τὴν ἀνεξήγητη τακτική του... Ὁμολογῶ πῶς εἶχα χάσει τὰ πασχάλια μου... Ἡ κατάστασις αὐτὴ διήρκεσε δέκα μέρες ! Φαντασθῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξή μου ὅταν, τὴν ἑνδεκάτη μέρα, εἶδα τὸ σκυλί μου νὰ γυρίζῃ κουνώντας τὴν οὐρά του καὶ κρατώντας στὸ στόμα του μιά... φρατζόλα τεραστίων διαστάσεων ! Τὶ εἶχε συμβεῖ ; Ἀπλούστατα : Τὸ σκυλί μου εἶχε βαρεθεῖ νὰ τρώῃ ὅλο κουλούρια. Ἔκρυβε λοιπὸν τὶς δεκάρες του σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου, καὶ ὅταν... μαζεύθηκε ποσὸν ἑνὸς φράγκου, ἐπῆγε κ' ἀγόρασε μιὰ φρατζόλα !...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ HENRIETTE LANGLADE

Η ΔΥΣΚΟΛΗ ΣΤΙΓΜΗ

Ἀκόμα μιὰ φορὰ ἡ Ἰωάννα Λεφὸρ ξαναδιόβασε τὸ τρυφερὸ γραμματάκι ποὺ εἶχε λάβει ἐκεῖνο τὸ πρωΐ. Τῇ στιγμὴ ποὺ τὸ ξεδίπλωνε, τὰ χέρια της ἔτρεμαν καὶ τὴν ὥρα ποὺ τὰ μάτια της ἔπεσαν στὶς πρῶτες λέξεις, ἡ ἴδια ἀγωνία καὶ ταραχὴ ἐπίεσε τὴν καρδιά της.

Χήρα ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ἡ Ἰωάννα εἶχε ἀφοσιωθῆ στὴν ἀνατροφὴ τῆς κόρης της, γιὰ τὴν ὁποία καὶ μόνο ζοῦσε ἀκόμα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο... Τελείως ἀπορροφημένη ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωση τῶν μητρικῶν της καθηκόντων δὲν εἶχε ποτέ της ὑποσῇ καμμιὰ ἐπιρροὴ ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο καὶ στὴν ἤρεμη καὶ ἀπόμερη αὐτὴ ζωὴ ποὺ ζοῦσε τόσα χρόνια, ἔμεινε ἐντελῶς ξένη πρὸς τὶς συγκινήσεις τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως στὴν ψυχὴ τῆς Ἰωάννας, ἡ ὁποία πλησίαζε κυλας τὰ σαράντα χρόνια της, εἶχε ἀρχίσει νὰ γεννιέται ἐκεῖνο τὸν καιρὸ κάποιο ἀλλόκοτο αἴσθημα, μιὰ περίεργη ἀνησυχία ποὺ εἶχε ὅλα τὰ συμπτώματα ἑνὸς καινούργιου καὶ δυνατοῦ ἔρωτα...

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἄρχισε νὰ νοιώθῃ τὸ αἴσθημα αὐτὸ ἡ Ἰωάννα, προσπάθησε μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις της νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Τί ζητοῦσε αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἔρωτα, μιὰ χήρα, μιὰ γυναίκα περασμένης ἡλικίας; Μὰ πόσο μάταιες βγῆκαν ὅλες ἐκεῖνες ἡ προσπάθειες τῶν πρώτων ἡμερῶν! Πάλεψε, χωρὶς καμμιὰ ἐπιτυχία, γιὰ νὰ πνίξῃ τοὺς δυνατοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς της!...

Κατάλοβε πειά πὼς δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ πνίξῃ τὸ παράφορο ἐκεῖνο αἴσθημα ποὺ εἶχαν γεννήσει στὴν ψυχή της, τὰ δυὸ ὡραῖα καὶ ὀνειροπόλα μάτια τοῦ Ρενὲ Ζιβέρ... Μὰ ἦταν λοιπὸν εὔκολο ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀγάπη ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ ὅλες τὶς ἄλλες θυσίες ποὺ εἶχε κάνει γι' αὐτήν, δὲν ἐδίστασε νὰ τὴν ζητήσῃ καὶ σὲ γάμο ἀκόμα, ἂν καὶ γνώριζε πὼς μαζὶ μὲ τὴν Ἰωάννα θὰ ἔπαιρνε καὶ ἕνα κοριτσάκι, τὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε ν' ἀναθρέψῃ, νὸ μεγαλωσῃ καὶ ἴσως ἀργότερα νὰ νύσθετήσῃ;...

"Ολ' αὐτὰ εἶχαν κάνει τὴν Ἰωάννα νὰ σκέπτεται πιὰ στὰ σοβαρὰ αὐτὴ τὴν ἕνωση μὲ τὸν Ρενέ. Ὁ Ρενὲ ἦταν πλούσιος, πολὺ γνωστὸς στὴν κοινωνία γιὰ τοὺς εὐγενικούς του τρόπους, ἕνας γαμπρὸς τέλος πάντων ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ παρουσιάζονται σὲ μιὰ πτωχὴ χήρα σὰν κι' αὐτήν...

"Ενα μόνο ἀνησυχοῦσε τὴν Ἰωάννα καὶ τὴν ἔκανε νὰ σκέπτεται τόσο καιρό... Πῶς θὰ φαινότανε στὴν κόρη της μιὰ τέτοια ἀπόφαση, τί ἐντύπωση θὰ τῆς ἔκανε ἕνας τέτοιος γάμος! Ἡ σκέψη ὅτι μιὰ ἡμέρα θὰ ἔπρεπε νὰ τῆς τὸ πῇ, τῆς παρέλυε ὅλες τὶς δυνάμεις της καὶ τὴν ἔκανε νὰ μένῃ ἀναποφάσιστη...

— "Οχι! ὄχι! ἔλεγε κάθε τόσο μέσα της. Δὲν εἶνε δυνατό, δὲν μποροῦ νὰ μιλήσω μὲ τὴν κόρη μου γιὰ ἕνα τέτοιον ἔρωτα!... Ἡ Σουζέττα μου εἶνε πιὰ μεγάλη, εἶνε μιὰ κοπέλλα σὲ ἡλικία ποὺ δὲν ταιριάζει νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὴν μητέρα της γιὰ ἔρωτες.

"Ετσι περνοῦσε ὁ καιρός, ἡ Ἰωάννα ὑπέφερε κάθε ἡμέρα καὶ περισσότερο, ἡ Σουζέττα δὲν εἶχε μάθει ἀπολύτως τίποτα, δὲν εἶχε κατωρθώσει νὰ νοιώσῃ τὸν πόνο τῆς μητέρας της...

***

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ πρωΐ ὁ Ρενὲ ἔγραφε στὴν Ἰωάννα καὶ τῆς ζητοῦσε νὰ πάρῃ μιὰ τελειωτικὴ ἀπόφαση. «*Ἔπρεπε νὰ ὁκεφθῆ πιὰ σοβαρά*». «*Ἔπρεπε νὰ δοθῆ κάποια λύσις*». «*Δὲν ἦταν σωστὸ νὰ ὑποφέρουν καὶ οἱ δυὸ τους χωρὶς λόγο*»... τῆς ἐπανελάμβανε διαρκῶς στὸ θερμὸ ἐκεῖνο γράμμα του...

— Βέβαια! βέβαια! σκέφθηκε ἡ Ἰωάννα διπλώνοντας πάλι τὸ γράμμα καὶ βάζοντάς το μὲ προσοχὴ στὴν μικρὴ τσέπη τῆς ρόμπας της... Ὁ Ρενὲ ἔχει δίκηο... Πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ ἐπὶ τέλους στὴν κόρη μου... Πρέπει νὰ τῆς τὸ ἐξομολογηθῶ! Νά! αὐτὴ τὴν ὥρα μάλιστα ἡ Σουζέττα μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε στὴν κάμαρά της! Τί κάθουμαι;... Πρέπει νὰ πάω ἀμέσως καὶ νὰ τῆς τὰ εἰπῶ ὅλα...

Καὶ παίρνοντας μιὰ τελευταία ἀπόφαση, πνίγοντας μέσα στὴ ψυχή της ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἀμφιταλαντεύσεις ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ περιμένῃ τόσον καιρό, σηκώθηκε καὶ προχώρησε σταθερὰ πρὸς τὸ διπλανὸ δωμάτιο.

— Σουζέττα! Σουζέττα! ἔβαλε μιὰ φωνὴ μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ εἶδε μπροστά της τὴν κόρη της. Ἀ! δὲν ξέρεις, Σουζέττα μου, δὲν ξέρεις... Ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ εὐχάριστη, μιὰ πολὺ εὐχάριστη εἴδηση.

Στὰ ἐρωτηματικὰ καὶ γεμάτα ἀπορία βλέμματα τῆς Σουζέττας, ἡ Ἰωάννα φάνηκε ὅτι δίσταζε κάπως.

— Ναί, ναί, ἐπανέλαβε ὅμως ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμές... Ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ εἴδηση, ἡ ὁποία μάλιστα πρόκειται νὰ ἀλλάξῃ... νὰ μεταμορφώσῃ τὴ ζωή μας.

— Δὲν πιστεύω νὰ εἶνε τίποτα κακό; ρώτησε κάπως ἀνήσυχα ἡ Σουζέττα.

— "Οχι, ὄχι. Κάθε ἄλλο, Σουζέττα μου! "Οσο γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶσαι ἀπολύτως ἥσυχη, ἀγαπημένη μου! Νά! Ξέρεις...πρόκειται ὅτι, χθὲς τὸ πρωΐ ἔλαβα μιὰ ἐπίσημη πρότασι, μιὰ πρότασι...γάμου!

Τὸ ὡραῖο προσωπάκι τῆς Σουζέττας,ἔγινε ἀμέσως κατακόκκινο.

Ἡ κόρη νόμισε πὼς πρόκειται γιὰ αὐτὴ τὴν ἴδια καὶ εἶπε:

— Ὦ! Μά τί λέτε, μαμᾶ; Εἶμαι τόσο νέα ἀκόμα... "Επειτα νὰ σᾶς εἰπῶ, νομίζω πὼς πρέπει νὰ μ' ἀρέσῃ παρὰ πολὺ γιὰ νά...

Ἡ Ἰωάννα κατάλαβε, ὅτι εἶχε παρεξηγηθῆ. Τὰ λίγα αὐτὰ τῆς κόρης της τὴν ἐπάγωσαν καὶ δὲν μπόρεσε νὰ συνεχίσῃ τὴν κουβέντα της. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, εἶχε κι' αὐτὴ γίνει κατακόκκινη καὶ κυττοῦσε τὴν κόρη της, ἄφωνη καὶ ἀφηρημένη. "Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ τὴν ὁφήσῃ ἔτσι αὐτὴ τὴν παρεξήγησι; ὄχι. "Ἐπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξηγηθῆ.

— Ὦ! μὰ πόσο φαίνετσι πὼς ἔχεις μέσα σου τὴν ἰδέα τοῦ γάμου Σουζέττα μου, τῆς εἶπε. Μὰ γιατί βιάστικες τόσο νὰ μοῦ δώσῃς ἀπάντησι;... Ποῦ τὸ ξέρεις;... Μπορεῖ κάλλιστα τὴν πρότασι αὐτὴ νὰ τὴν ἔκαναν γιὰ μένα;

"Ενα ἠχηρὸ γέλοιο, γεμᾶτο εἰρωνεία, ξέφυγε ἀπὸ τὰ ρόδινα χείλη τῆς μικρῆς διδος Λεφόρ...

— Μὰ τί λέτε; μαμά; Γιὰ σᾶς; Γιὰ μιὰ γυναῖκα τέτοιας ἡλικίας;

— Μὰ μὲ βρίσκεις λοιπὸν τόσο γρηά;

— "Οχι, βέβαια μαμᾶ! Μο τὶ νὰ σᾶς πῶ! Μὰ ὁρκιζόμουνα σᾶς βεβαιῶ, πὼς δὲν θὲ ἦταν δυνατὸ ποτὲ νὰ κάνετε σεῖς μιὰ τέτοια σκέψη!...

"Ητανε τόσο βέβαιη ἡ Σουζέττα γιὸ ὅ,τι ἔλεγε νοὶ εἶχε πονίσει μὲ τόση πεποίθηση τὸ λόγια αὐτά,ὥστε δὲν πρόκεξε τὴν ἐλαφρὴ γλυμάδα ποὕχε ἁπλωθεῖ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὀτὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της.

— Καὶ ἂν τύχῃ καὶ συνέβαινε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα; εἶπε σὲ λίγο δειλὰ ἡ Ἰωάννα στὴν κόρη της. Πῶς θὰ σοῦ φαινότανε;

Τὸ πρόσωπο τῆς Σουζέττας ἐσκυθρώπασε. Ἐκύτταξε καλὰ τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της καὶ εἶπε μ' ἕνα τόνο ποὺ ἔδειχνε καθαρὰ τὶς πιὸ ἐνδόμυχες σκέψεις τῆς ψυχῆς της.

— "Α! νὰ σᾶς πῶ, μαμᾶ! Μιὰ τέτοια ἀπόφαση δὲν θὰ μοῦ ἄρεσε καθόλου...

Καὶ τελειώνοντας τὴν ἀπάντηση αὐτὴ ἡ Σουζέττα ἔμεινε ἀρκετὲς στιγμὲς σκεφτική, σὰ νἄθελε νὸ βρῇ κάποιο ἐπιχείρημα μὲ τὸ ὁποῖο νὰ δικαιολογοῖσε τὴν ἄρνηση ποὺ ἔφερνε στὸ γάμο τῆς μητέρας της...

"Ἐξαφνα σὰν νὰ βρῆκε ἐπὶ τέλους ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε προσέθεσε:

— Γιατί πρέπει νὰ σκεφθῆτε μαμᾶ, ὅτι εἰσθε... μητέρα!...

Ἡ Ἰωάννα δὲν μπόρεσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια της. "Ενα κῦμα αἵματος τῆς ἔβαψε τὸ πρόσωπο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκανε νὰ ξαπλωθῇ σὲ μιὰ πολυθρόνα ἔννοιωσε ἕνα δάκρυ νὰ κυλόῃ ἀπὸ τὸ μάτια της...

Μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἄφωνη καὶ ντροπιασμένη δὲν τολμοῦσε πιὰ νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια της καὶ νὰ κυττάξῃ τὴν κόρη της. Τῆς φαινότανε πὼς ἔτσι θὰ τῆς τὰ ἔλεγε ὅλα, θὰ τῆς ἀπεκάλυπτε ὅλο τὸ ὄρθιμο τῆς ψυχῆς της. "Ωστε αὐτὴ ἦταν λοιπὸν ἡ γνώμη τῆς κόρης της,γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς ὁποίας θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ θυσιάσῃ τὸν ἔρωτα τοῦ Ρενέ;...

"Α! μὰ ὄχι, ὄχι. Ἡ ψυχή της ὄρχισε νὰ ἐπαναστατῇ... Δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ γίνῃ αὐτό. Μποροῦσα βέβαια ν' ἀγαπᾶ τὴν κόρη της, νὰ θυσιάζεται γι' αὐτή, μὰ θὰ ἦταν πάρα πολὺ νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ ν' ἀρνηθῇ ἕναν ἔρωτα, μιὰν ἀγάπη ποὺ ἔσφιγγε τόσο κοιρὸ τὴν ψυχή της καὶ ποὺ τὴν ἔκανε χωρὶς ἄλλο, πολύ... μὰ πάρα πολύ... εὐτυχισμένη...

Καὶ ὅμως παρ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἐπανάστασι, ποὺ ἔννοιωθε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἰωάννα μέσα της, δὲν τολμοῦσε, δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀνοίξῃ τὴν ψυχή της στὴν Σουζέττα καὶ νὰ ἐκμυστηρευθῇ στὴν κόρη της, καθαρὰ τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς της.

***

"Υστερα ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς ἡ Σουζέττα πλησιάζοντας μὲ ἀργὸ βῆμα τὴ μητέρα της καὶ φτάνοντας κοντὰ στὴν πολυθρόνα ποὺ καθότανε, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ γλυκειὰ καὶ τρυφερή.

— Λοιπὸν μαμᾶ...Δὲν πιστεύω νὰ σκεφθῆκατε σοβαρὰ νὰ κάνετε ἕνα τέτοιο πρᾶμα;

"Ενας δυνατὸς παλμὸς κλόνισε τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν καρδιὰ τῆς Ἰωάννας Λεφόρ. Ἡ ὑποψία αὐτὴ καὶ ἡ ἐλαφρὴ ἀνησυχία μὲ τὴν ὁποία εἶχαν λεχθῆ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς κόρης της, τὴν ἐπλήγωσαν κατάκαρδα καὶ τὴν ἐμπόδισαν, ὁριστικὰ πιά,ὀπὸ τοῦ,νὰ μπορέσῃ νὰ μιλήσῃ ἐλεύθερα στὴν κόρη της καὶ νὰ τῆς πῇ τὶς ἀπόκρυφες σκέψεις της.

— "Οχι! ἀγαπημένη μου Σουζέττα. "Οχι, τῆς εἶπε. Μὴ δίνῃς πιὰ σημασία σ' ἐκεῖνα ποὺ σοῦ εἶπα... ἀστειευόμουνα!...

"Επειτα τῆς ἐχάϊδεψε τὰ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ χωρὶς νὰ πῇ λέξη πιὰ σηκώθηκε ἀπότομα καὶ βγῆκε ἔξω. Εἶχε ἀνάγκη νὰ κλάψῃ νὰ κλάψῃ πολύ, ν' ἀφήσῃ τὴν καρδιά της ἐλεύθερη στὸν πόνο της...

Henriette Langlade

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HENRI DE REGNIER

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΝΤΕΣΣΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

«Φρενοκομεῖον τοῦ Σὰν Σέρβολο 12—5—...»

«Τώρα πιὰ ποὺ ὅλος ὁ κόσμος μὲ θεωρεῖ τρελλὸν καὶ ποὺ πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νὰ μείνω κλεισμένος ἐδῶ μέσα ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου μου, τίποτε δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ γράψω εἰλικρινῶς καὶ ἀκριβῶς τὰ γεγονότα ποὺ μὲ ὁδήγησαν σ' αὐτὸ τὸ ἄσυλο.

Δὲν εἶμαι καθόλου τρελλὸς ἀλλὰ ὑπῆρξα θῦμα μιᾶς φρικώδους περιπετείας, ἀπὸ κεῖνες ποὺ δὲν τὶς πιστεύει κανεὶς καὶ ποὺ ἐν τούτοις εἶνε ἀληθινές.

Ἡ πρώτη δυστυχία τῆς ζωῆς μου ἦταν ὅτι γεννήθηκα φτωχός. Καὶ ἡ δεύτερη ὅτι ἡ φύσις μὲ εἶχε πλάσει ἀδιόρθωτα τεμπέλη. Οἱ γονεῖς μου ἦταν ἀπὸ μεγάλο σόϊ ἀλλὰ εὐνοήθηκαν ἐλάχιστα ἀπὸ τὴν τύχη. Μοῦ ἔδωκαν ἐν τούτοις ἐξαίρετη ἀνατροφή. Μὲ ἔβαλαν οἰκότροφο στὴν καλύτερη Σχολὴ τῆς Βενετίας, ὅπου ἐγνώμιλήσω πιρακάτω.

Ἀμα ἐτελείωσα τὶς σπουδές μου, οἱ γονεῖς μου μοῦ ὑπέδειξαν ὅτι πρέπει νὰ διαλέξω ἕνα ἐπάγγελμα. Τότε ἡ καταραμένη τεμπελιά μου μὲ κατάλαβε ὁλόκληρον. Δὲν ἤθελα νὰ δουλέψω. Μιὰ ἀπασχόλησις μονάχα θὰ μοῦ ἄρεσε: νὰ περνάω τὸν καιρό μου ψάχνοντας στὰ παλιὰ ἀρχεῖα τῆς ἱστορίας τῆς Βενετίας. Μά, γιὰ ν' ἀπολάβαινα αὐτὴ τὴ χαρὰ χρειαζόντουσαν χρήματα, κ' ἐμένα μοῦ ἔλειπαν ὁλότελα. Πῶ, θὰ μποροῦσα νὰ ἀταλλαγῶ ἀπ' αὐτὴ τὴ φτώχια μου ποὺ ἔμπαινε ἐμ τόδιο στὰ γοῦσα μου καὶ νὰ μπορέσω νὰ εἶμαι ὅ,τι ποθοῦσα. Χασομέρης κ' ἐρασιτέχνης ἱστορικὸς;

Μιὰ ἡμέρα ποὺ διαλογιζόμουνα τὶς δυσκολίες αὐτές, πέρασε ἀξαφνα ἀπὸ τὸ μυαλό μου ἡ μοιραία σκέψις ποὺ μ' ἔφερε ἐδῶ μέσα.

Εἶχα μπῆ στὸν Ἅγιο Μάρκο. Καθισμένος πάνω σ'ἕνα σκαλοπάτι, ἐθαύμαζα τὰ πολύτιμα μάρμαρα καὶ τὰ μωσαϊκὰ ποὺ στολίζουν τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τῆς τέχνης. Ὅλο ἐκεῖνο τὸ γύρω μου χρυσάφι καὶ ὁ λαμπρὸς πλοῦτος ποὺ μεταβάλλει τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ναοῦ σὰν μαγεμμένη σηηλιά, μὲ ὑπνώτιζε. Στὴν θέαν ἐκείνη τὸ αἴσθημα τῆς φτώχιας μου μὲ συνέτριβε. Καὶ ἀξαφνα θυμήθηκα τὸ περιεχόμενον κάτι παληῶν χαρτιῶν ποὺ τὸ πρωΐ ἐκεῖνο εἶχα ξεφυλλίσει στὰ ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Ἦταν μιὰ ἔκθεσις τῶν ἱεροεξεταστῶν σχετικῶς μὲ κάποιον τυχοδιώχτη γερμανὸ Χάνς Γλουξμπέργκερ, ποὺ διετείνετο ὅτι ἤξερε νὰ κατασκευάζῃ χρυσάφι. Εἶχεν ἔρθει νὰ ἐργασῇ στὴ Βενετία κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος κ' εἶχε μυήσει στὰ μυστικὰ τοῦ πολλοῦς βενετσάνους;!... Οἱ χρυσοὶ θόλοι τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἄρχισαν νὰ στριφογυρίζουν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Ἀφοῦ τὸ περίφημο αὐτὸ μυστικὸ ὑπῆρξε, γιατί τάχα δὲν θὰ μποροῦσα κι τὸ ξαναβρῶ; Δὲν ἦταν δυνατὸν παρὰ νὰ ὑπῆρχαν οἱ κάτοχοι τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ καὶ σήμερα θὰ ἀνεκάλυπτα τὰ ἴχνη τους, θὰ ἔρθαινα κοντά τους; καὶ τότε, ὦ! τότε!...

Ἕνας τρόμος μὲ πῆρε ἔνοιωσε.

***

Εἶχα πάρει πιὰ τὴν ἀπόφασή μου. Ἐτέτυχε ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου μιὰ νέα προϋπεσμία γιὰ νὰ σεφθῆ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ θὰ ἀκολουθοῦσα κι βιβλιάσηκα πυρετωδῶς στὴ μελέτη τῶν ἀποκρύφων βιβλίων κι τῶν συγγραμμάτων περὶ ἀλχημείας. Σὲ λίγον καιρὸ εἶχι πεισθεῖ ἀπολύτως ὅτι ὁ τρόπος τῆς τεχνητῆς κατασκευῆς χρυσοῦ δὲν ἦταν διόλου παρμύθι. Ὁ Χάνς Γλουξμπέργκερ τὸν ἐγνώριζε ἀσφαλῶς κι τὸν εἶχε ἐμυστευθεῖ σὲ μεριοὺς βενετσάνους. Γι' αὐτὸ δὲν μοῦ ἔμενε πιὰ ἡ πιρμικρὴ ἀμφιβολία. Καὶ ἡ πεποίθησίς μου αὐτὴ ἐδε ἀπλασίαζε τὶς δυνάμεις μου. Ἐπὶ τέλους βγῆκα τὰ ἴχνη. Μέσα σεοὺς ἄλλους μεμυημένους τοῦ γερμανοῦ ἀνεφέρετο μιὰ κάποια κόμησσα Βιρβίρα Γκριμανέλι. Ἡ κυρία αὐτή, ἐξαιρετικῆς εὐφυΐας καὶ ἀντιλήψεως, κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν συγχρόνων τη, εἶχε κατορθώσει μέσα σὲ λίγα χρόνια νὰ ξεπαστιάξῃ τὴν περιουσία τῶν Γκριμανέλλι οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταστραφεῖ οἰκονομικῶς. Ξανάχτισε τὸ ἐρειπωμένο ἀνάκτορό τους καὶ τὸ ἐκόσμησε μὲ τοιχογραφίες τοῦ περιφήμου Λόγκι... Ἡ πεποίθησίς μου ἦταν ἀκλόνητη. Ὁ αἰρνίδιος πλουσιισμὸς τῆς Κοντέσσας Βαρβάρας δὲν ὠφέλετο πιρὰ στὸ μυστικὸ τοῦ Γκλουξμπεργκερ. Καὶ σήμερα; Σήμερα δὲν μποροῦσε νὰ ἦταν ἄλλος κληρονόμος τοῦ θαυματουργοῦ αὐτοῦ μυστικοῦ ἀτὸ τὸν ἐγγονὸ τῆς Κοντέσσας, τὸν κόμη Ὀντοάρντο Γκριμανέλι, τὸ συμμαθητή μου!

"Α! αὐτὴ ἡ Κοντέσσα Βιρβίρα! Πόσες φορὲς δὲν εἶχα δεῖ τὸ πορτραῖτο της στὴ σάλλα τοῦ Ὀντοάρντο! Ψηλή, μὲ ὄρος σλιηρὸ καὶ ἀγέρωχο, κρατοῦσε στὰ χέρια της ἕνα χάρτινο ρουλὸ μὲ καβαλιστικὰ σημάδια. Πῶς τὰ σημάδια αὐτὰ δὲν τὰ εἶχα προτύτερα προσέξει;

Ἀλλὰ καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς ζωὴ ποὺ ἔκανε ὁ Ὀντοάρντο ἀπ' τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου μου, τίποτε δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ γράψω ἀκριβῶς τὰ γεγονότα ποὺ μὲ ὁδήγησαν σ' αὐτὸ τὸ ἄσυλο.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔπῆγα στὸ παλάτι τοῦ Γκριμανέλι. Μὲ ὁδήγησαν ἀκριβῶς στὴ σάλλα ποὺ ἦταν τὸ πορτραῖτο τῆς Κοντέσσας Βαρβάρας. Ἐπειδὴ ἀργοῦσε νἄρθῆ ὁ Ὀντοάρντο εἶχα ὅλο τόν καιρο νὰ ἐξετάσω τὸ ὑπέροχο αὐτὸ ἔργο τοῦ Λόγκι. "Οσο τὸ κυττοῦσα τόσο περισσότερο ξαφνιαζόμουνα ἀπὸ τὴ σκληρὴ καὶ ἀπειληκὴ τῆς ἔκφραση. Τὸ χέρι της φαινόταν νὰ σφίγγῃ τὸ χαρτὶ ἐκεῖνο καὶ σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸ κρύψῃ ἀπὸ τὰ ἀδιάκριτα βλέμματα τῶν ἐπισκεπτῶν.

Ὁ Ὀντοάρντο μπῆκε καὶ διέκοψε τὶς σκέψεις μου. Μὲ ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν ἐγκαρδιότητα καὶ μοῦ ἐμίλησε γιὰ τὸ τελευταῖο του ταξεῖδι στὸ Λονδῖνο καὶ μ' ἐρώτησε γιὰ σένα. Εἶχα ἀποφασίσει ἐπὶ τέλους τί στάδιον θ' ἀκολουθήσω. Σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση ἀπέφυγα ν' ἀπαντήσω καὶ τοῦ εἶπα γιὰ τὴν μανίαν ποὺ εἶχα νὰ ψάχνω τὰ παλιὰ ἀρχεῖα. Ὁ Ὀντοάρντο μὲ ἄκουγε μὲ εὐγενεια.

— Φυσικά, ἐξακολούθησα, γιὰ σένα,τὰ ταξεῖδια, ἡ γυναῖκες καὶ τὰ χαρτιὰ εἶνε ἡ μόνες ἄξιες ἀπασχολήσεις, ἀλλὰ καμμιὰ φορὰ κ' ἡ ἔρευνές μου παρουσιάζουν πολὺ ἐνδιαφέρον. Νὰ λόγου χάριν τελευταῖως ἀνεκάλυψα περίεργα πράγματα γιὰ τὴν κόμησσα Βιρβάρα...

Λέγοντας αὐτὰ ἔδειξα τὸ πορτραῖτο. Ὁ Ὀντοάρντο φάνηκε κάπως μπερδεμένος στὴν ἀρχή, ἀλλὰ ἔπειτα ξέσπασε σὲ δυνατὰ γέλοια.

— "Ελα! Εἶμαι βέβαιος πως θ' ἀνεκάλυψες τίποτε ἐρωτικες περιπέτειες τῆς σεβαστῆς μου μάμμης.

Ξέρεις γιατὶ γελάω; Φαντάσου ὅτι ἐξεδόθη πρὸ ἡμερῶν στὸ Παρίσι ἕνα βιβλίο μὲ τὴν ἐρωτικὴ ἀλληλογραφία τῆς Κοντέσσας Βαρβάρας καὶ τοῦ Καζανόρα.

— "Ε! ἀγαπητέ μου Ὀντοάρντο, αὐτὸ δὲν μοῦ φαίνεται παραξενο γιατὶ μπορεῖ ὁ Καζανόβας νὰ εμύησε τὴ προμάμμη σου στὰ μυστήρια τῆς ἀλχημείας...

Ὁ Ὀντοάρντο δὲν ἐγελοῦσε πιὰ καὶ ἄλλαξε ἀπότομα κουβέντα. Ἐπανήλθε στὸ ζήτημα τοῦ ἐπαγγέλματος ποὺ ἐπρόκειτο νὰ διαλέξω. Προσεφέρθη μαλιστα ὁ ἴδιος νὰ μὲ βοηθήσῃ μὲ τὶς ὑψηλές ὑποσχέσεις του. Ἦταν στὴ διάθεσή μου.

— Ἄκουσε, Ὀντοάρντο, τοῦ εἶπα σοβαρά. Ἐκεῖνο ποὺ ζυγεύω ἀπὸ σένα εἶνε νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆς τὸ μυστικὸ τῆς κοντέσσας Βαρβάρας. Εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ σοῦ τὸ ἀποσπάσω εἴτε μὲ τὸ κιλό, εἴτε διὰ τῆς βίας.

Φαίνεται πὼς ἡ ὄψις μου εἶχε πάρει ἄγρια ἔκφραση, γιατὶ τὸν εἶχα νὰ χλωμιάξῃ καὶ τὸν ἄκουσα νὰ ψιθυρίζῃ:

— Εἶνε τρελλός!

Τὸ αἷμα μου ἀνέβηκε στὸ κεφάλι καὶ χωρὶς νὰ καταλάβω πὼς τὸν ἄρπαξα, τὸν ἔρριξα χάμω μὲ τὸ πιστόλι μου ἀπὸ μηνίγγι του!

— Τὸ μυστικό, πές μου τὸ μυστικό, εἰ δὲ μὴ θὰ σὲ σκοτώσω σὰ σκυλί! τοῦ φώναξα. Ἔξαφνα τὰ μάτια μου ἔπεσαν μπροστὰ πάνω στὸ πορτραῖτο τῆς Κοντέσσας Βιρβίρας. Τὸ πιστόλι μοῦ ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια κ' ἕνας τρόμος μὲ πῆρε ἔνοιωσε. Ἡ Κοντέσσα εἶχε ξωντανεψει. Ἐκούνησε πρῶτα τὰ δίκτυλά της, ὕστερα ἔγυρισε τὸ κεφάλι της, προχώρησε ἕνα βῆμα, ἔπειτα ἄλλο. Εἶδα τὸ μετιεῶτό της φορεμα νὰ κινῆται. Ναί, ἡ Κοντέσσα Βαρβάρα ἄφῆκε τὴν σχοσὴ κορνίζα τῆς ὅπου ἡσύχαζε ἑκατὸν πενῆντα χρόνια τώρα κ' ἔρχόταν κατὰ πάνω μου γιὰ νὰ ὑπερασπισῆ τὸ μυστικό της. Τὸ μυστικὸ αὐτὸ ποὺ τὴν εἶχε χωρὶς ἄλλο ἀναγκάσει νὰ πουλήῃ τὴ ψυχή της στὸ διάβολο. Βρισκόταν τώρα δυὸ βῆματα μακρυά μου καὶ σε μιὰ στιγμὴ ἔννοιωσα πάνω στοὺς ὠλους μου τὸ βιρὸ καὶ παγωμένο της χέρι ἐνῶ τὰ μάτια της μ' ἐκυττοῦσαν θυμωμένα...

***

"Ὅταν ἠρθα στὸς αἰσθήσεις μου, ἡ κυρία ξαπλωμένος πάνω σ' ἕνα κοεββάτι. Μὲ εἶχανε δεμένο καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κινηθῶ.

"Ἦταν ὁ φαντάσος διευθυνῆς τοῦ Ἀσύλου τοῦ Σὰν Σέρβολο. Στὸ προσκεφαλό μου ὁ πατέρας μου κ' ἡ μητέρα μοῦ ἔκλαιαν... Τὴν ἴδια μέρα μ' ἔκλεισαν ἐδῶ. Εὐχαριστῆστε τὸ θεὸ που θέλησε νὰ μὲ περάσουν γιὰ τρελλό».

. . . . . .

Τὰ γεγοράφα αὐτὰ μοῦ τὰ ἔδωκε ὁ διευθυνῆς τοῦ Φρενοκομείου τοῦ Σὰν Σέρβολο. Τὰ εἶχαν βρεῖ κατω ἀπὸ τὸ στρῶμα τοῦ κρεβατιοῦ τοῦ Μ. Ρ. τὴν ἑπομένη τοῦ θανάτου του, πρὸ δεκαετίας.

H. D. Regnier

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΙΑ ΑΘΗΝΑΙΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑ

Ἡ ὡραία Βασιλική ἡ Ἀθηνοπούλα ἁρπάζεται ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας της. Ἡ ἐφτὰ ὀδαλίσκες καὶ τὸ ἐλάφι. Μιὰ χαρτωμένη σκηνὴ στὸ Σεράγι. Τὸ μεράκι τοῦ Σουλτάνου Ἀχμέτ. Ἕνα τέχνασμα τῆς Γιοχαῆς ποὺ εὐεργετεῖ τὰς Ἀθήνας. Ὁ θάνατός της. Ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς καὶ ἡ ἐπανάστασις τῶν γιανιτσάρων, κλπ.

Ὅπως ὅλοι οἱ ἐπὶ Τουρκοκρατίας Ἕλληνες,ἔτσι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ἔβασανίζοντο τρομερὰ ἀπὸ τοὺς Σαρδάρους, τοὺς Δισδάρους, τοὺς Καδήδες καὶ τοὺς λοιποὺς ἀντιπροσώπους τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας. Τοὺς ἀνάγκαζαν νὰ δουλεύουν σὰν κτήνη, τοὺς ἔπαιρναν τὰ προϊόντα τους, τοὺς ἐκρεμοῦσαν μὲ τὴν παραμικρὴ ἀφορμή. Τέλος, μιὰ Ἀθηναία κόρη, κατὰ τὸ 1600 κατώρθωσε ν' ἀνακουφίση τοὺς ὁμοεθνεῖς της ἀπὸ τὴν τυραννία αὐτὴ καὶ νὰ συνδέση τὸ ὄνομά της μὲ τὴν ἱστορία τῆς πόλεως.

Ἡ νεαρὴ αὐτὴ Ἀθηναία ὠνομάζετο Βασιλική, γεννήθηκε ἀπὸ γονεῖς χριστιανοὺς καὶ ἡ ὠμορφιά της θύμιζε τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κάλλος. Οἱ Τοῦρκοι ἀξιωματικοὶ ποὺ περιέτρεχαν τὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸ παιδομάζωμα, ἔμαθαν τὸ θησαυρὸ αὐτὸ τῆς Ἀθήνας καὶ ἦρθαν νὰ τὸν πάρουν γιὰ τὸ Σουλτανικὸ χαρέμι. Ὅταν ἔρθασε ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ, ἡ μητέρα τῆς κόρης σφίγγοντάς την στὴν ἀγκαλιά της, τὴν ἐξώρκισε μὲ δάκρυα νὰ ἔχῃ πάντοτε στὸ νοῦ της τὴν θρησκεία τῶν προγόνων της καὶ τὴ σκλαβιὰ τῆς πατρίδας της. Καὶ ἡ Βασιλικὴ τὸ ὑποσχέθηκε μὲ ὅρκο.

Τὴν πῆγαν λοιπὸν στὸ Σεράγι κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτάνου Ἀχμέτ, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἱστορικὸς λέγει, ὅτι εἶχε ὅλα τὸ ἐλαττώματα τοῦ κόσμου καὶ μιὰ ἀρετὴ πολεμικὴ ὅμως : Νὰ φτειάνῃ ἄριστα βέλη ! Μιὰ μέρα μάλιστα οἱ Γενίτσαροι δυσαρεστημένοι ἐναντίον του, τοῦ παρήγγειλαν, ὅτι εἶνε περιττὸν νὰ τὰ φτειάνῃ τόσο καλά, ἀφοῦ δὲν τολμᾷ νὰ τὰ δοκιμάζῃ ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Ὁ Σουλτᾶνος αὐτὸς ἦταν πολὺ φιλήδονος. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του ἐμαζεύθηκε στὸ χαρέμι μέγα πλῆθος ὡραίων κοριτσιῶν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς. Τὰ κορίτσια αὐτὰ τὰ ἔστελναν,(φορτωμένα μάλιστα μὲ πολύτιμα δῶρα) οἱ μπεγλερμπέδες,δηλαδὴ οἱ γενικοὶ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν. Τὰ δὲ δῶρα τὸν ἐμοιράζοντο οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Σεραγιοῦ γιὰ νὰ προστατεύουν τοὺς διοικητάς ! Τὴν μερίδα τοῦ λέοντος, ἐννοεῖται ἔπερνε πάντοτε ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς, ἤτοι ὁ ἀρχιευνοῦχος. Ἀπ' αὐτὸν κρεμότανε τὸ μέλλον κάθε γυναίκας τοῦ χαρεμιοῦ. Αὐτὸς τὴν ἔκανε ἢ ἐκλεκτὴ τοῦ ἡγεμόνος ἢ γυναίκα περιφρονημένη. Γιατὶ ἡ συκοφαντία, ἡ διαβολή, ἡ πρόληψις ὠργίαζαν μέσα στὸ Σουλτανικὸ χαρέμι. Καὶ ἀλλοίμονο σ' ἐκείνη ποὺ θὰ ἔπεφτε στὴ δυσμένεια τοῦ ἀρχιευνούχου. Ἦταν ἐξωφλημένη !...

Οἱ Τοῦρκοι ἀξιωματικοὶ ποὺ ἔφεραν τὴν Ἀθηναία στὴν Πόλι, τῆς εἶχαν δώσει τὸ ὀθωμανικὸ ὄνομα Γιοχαῆ. Δῶρο ἄλλο δὲν ἔφερνε παρὰ τὰ κάλλη της. Ὅταν ἔμπαινε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Σεράγι, μιὰ γρηὰ καντούνα, δηλαδὴ ἐπιστάτρια τῶν γυναικῶν τοῦ χαρεμιοῦ, ἐνθουσιασθεῖσα ἀπὸ τὴν καλλονὴ τῆς Γιοχᾶς τῆς εἶπε : «—Ἄχ, κουζούμ, νὰ ζήσῃς ! Ποιὸς εἶνε ὁ πασσᾶς ποὺ θὰ προστατέψῃς; Ἔχεις μάγια ποὺ μποροῦν νὰ δικαιολογήσουν ὅλα τὰ ἐγκλήματα! Γιὰ τὰ μάτια αὐτὰ κάθε ἀρπαγὴ εἶνε ἀπὸ πρωτήτερα συχωρεμένη ! Ποιὸς τυχερὸς σὲ στέλνει δῶρο στὸ Σουλτάνο μας ;»

Σὲ ὅλα αὐτὰ ἡ Γιοχαῆ ἀπαντοῦσε : «—Δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς προσφέρω. Καὶ ὅλη τὴν πόλι τῆς γεννήσεώς μου νὰ σᾶς ἔδινα πάλι δὲν θὰ εἴχατε νὰ ὠφεληθῆτε, γιατὶ ἡ καϋμένη μας ἡ Ἀθήνα εἶνε φτωχή, θεόφτωχη !...» Καὶ τάλεγε αὐτὰ ἡ Ἀθηνοπούλα γιατὶ θυμότανε τὰ λόγια τῆς μητέρας της καὶ ἤθελε νὰ κινήσῃ τὴ συμπάθεια τῶν αὐλικῶν γιὰ τὸν τόπο της προετοιμάζοντας τὸ ἔδαφος.

Ἡ Γιοχαῆ παρεδόθη κατ' ἀρχὰς στὴν *Καντοὺν Κιάγια*, ἤτοι τὴν ἀρχιεπιστάτρια. Ὅταν αὐτὴ τὴν ἔμπασε στὸ *σουκοὺκ ὀντᾶ*, δηλαδὴ στὸ θάλαμο τῶν νεοφερμένων, ὁ Σουλτᾶνος Ἀχμὲτ βρισκότανε μὲ ἐφτὰ εὐνοουμένες ποὺ τὸν διασκέδαζαν παίζοντας μ'ἕνα ἡμερωμένο ἐλάφι. Οἱ ὡραῖες Ἀνατολίτισσες ντυμένες μεταξωτὰ μὲ ζωηρὰ χρώματα, κυνηγοῦσαν τὸ ἐλάφι, μὲ γέλοια καὶ ξεφωνητά, καὶ ὁ Σουλτᾶνος ξαπλωμένος στὸ διβάνι ἐτέρπετο μὲ τὸ θέαμα καπνίζοντας τὸ τσιμπούκι του. Μόλις διεδόθη ὅτι ἦρθε ἡ Γιοχαῆ, τὸ παιχνίδι αὐτὸ διεκόπη, ἡ λουλουδένια γιρλάντα μὲ τὴν ὁποίαν ἤθελαν νὰ στολίσουν τὸ ἐλάφι πετάχτηκε στὴν ἄκρη καὶ ξαφνικὴ ταραχὴ καὶ μελαγχολία θανάσιμη ἐκυρίευε τὶς ἐφτὰ ἐκείνες γυναῖκες. Πάντοτε, ὅταν ἔρθανε στὸ χαρέμι μιὰ νέα κόρη, ἡ ζήλεια, ἡ περιέργεια, ὁ φόβος,χίλιες δυὸ ἄλλες ἐκπλήξεις ἐτάραζαν τὴν ψυχή τους.

Στὴν περίσταση ὅμως αὐτὴ παρετηρήθη ὅτι ὁ Σουλτᾶνος δὲν ἔδειξε ἀνυπομονησία νὰ ἰδῇ τὸ νέο ξεμψυχο λουλούδι ποὺ ἐρχότανε νὰ στολίση τὸ χαρέμι του. Τοῦτο ἐπροξένησε χαρὰ ἢ μᾶλλον ἀνακούφισι στὶς εὐνοουμένες του. Ἐρώτησε μόνο ἂν ἡ νεοφερμένη ἦτανε τόσο ὡραία ὅσο τοῦ τὴν εἶχαν παραστήσει.Κατὰ πρῶτον τέσσερες ὀδαλίσκες προσεφέρθησαν νὰ πᾶνε νὰ τὴν ἐξετάσουν καὶ νὰ τοῦ ποῦν τὴν γνώμη τους ὁ Σουλτᾶνος ἐχαμογέλασε, γιατὶ γνωρίζοντας ἐκ πείρας τίς πονηρίες τῶν γυναικῶν ἐκατολάβαινε τι θὰ ἔρθουν νὰ τοῦ ποῦν γιὰ νὰ τοῦ ὑποβάλουν τὴν ἀπογοήτευσι στὴν ψυχή.«Λοιπὸν, εἶπε, πηγαίνετε!» Ἀλλ'ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ἡ τέσσερες ὀδαλίσκες δὲν ἐγύρισαν στὸ θάλαμο. Ὁ Σουλτᾶνος ἐκατάλαβε ὅτι ἡ ὠμορφιὰ τῆς νεαρῆς Ἀθηναίας, θὰ ἦταν τόσο μεγάλη, τόσο ἐκπληκτική, ὥστε ἡ ὀδαλίσκες δὲν τολμοῦσαν νὰ γυρίσουν καὶ νὰ δακηρύξουν τὴν ἥττα τους. Καὶ ὁ Ἀχμὲτ, μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη συγκίνησι ἔτρεξε νὰ τὴν ἰδῇ. Μόλις τὴν ἀντίκρυσε ἀφῆκε κραυγὴ θριάμβου : «Δόξα στὴν Ἀθήνα ποὺ ἐγέννησε ἕνα τέτοιο σόρι !...» Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ Βασιλικὴ ἔγεινε τὸ ἀντικείμενο τῆς Σουλτανικῆς λατρείας.

Ὁ Ἀχμὲτ δὲν ἄργησε νὰ ἐμβαθύνῃ στὸ χαρακτῆρα τῆς, τὸν ἀγαθό, τὸν εἰλικρινῆ. Ἡ Γιοχαῆ ξεχώριζε ἀπ' ὅλες ἐκείνες τὶς ποτοπόνηρες, τὶς ραδιοῦργες,τὶς μικρόψυχες γυναικοῦλες τοῦ χαρεμιοῦ. Μιὰ μέρα ποὺ βρισκότανε μὲ τὸ Σουλτᾶνο σ' ἕνα γραφικὸ κιόσκι, κοντὰ στὴ θάλασσα, θέλησε μ' ἐπιτηδειότητα νὰ τοῦ δειξῇ τὴ μεταιοδοξία καὶ τὸν κλῆπτικο χαρακτῆρα τῶν γυναικῶν τοῦ χαρεμιοῦ, ἡ ὁποῖες ἐκμεταλλευόμενες τὴν εὐνοιά του πολοῦσαν τ' ἀξιώματα τῆς Αὐτοκρατορίας διὰ τῶν μαύρων εὐνούχων κ' ἐκαπηλεύοντο τὶς κυριώτερες θέσεις τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Διοικήσεως.

Ὁ Σουλτᾶνος, ἔτυχε νὰ βρίσεται στὴ πόφια του καὶ εἶχε στείλει νὰ φέρουν μερικὲς ἀπὸ τὶς πειὸ ἀγαπημένες του ὀδαλίσκες γιὰ νὰ τὸν φαιδρύνουν.Ἡ Γιοχαῆ, μόλις τὶς ἀντίκρυσε νάρχονται, ἄρχισε νὰ λέῃ στὸν Ἀχμὲ μὲ τὸ πομπῶδες ἐκεῖνο ὕφος τῶν Τούρκων, εἰρωνευομένη τὶς χανούμισσες :

— «Πολυχρονεμένε μας Σουλτάνε ! Τὸ ἔλεος τοῦ Ἀλλὰχ νὰ εἶνε μαζί σου καὶ ἡ δεξιὰ τοῦ Προφήτου ἀς εὐλογῇ τὶς ἡμέρες σου... Ἰδοὺ ἔρχεται ὁ πασᾶς τοῦ χαρεμιοῦ !» Καὶ ἔδειξε μιὰ εὐνοουμενη ποὺ εἶχε πάρει πρὸ δύο ἡμερῶν τὸ πασιλίκι τοῦ Χαλεπίου γιὰ ἕνα ἀνάξιο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος τῆς εἶχε στείλει πλούσια δῶρα καὶ χρήματα. «Κοίταξε, συνέχισε κοντά του, ἔρχεται ὁ μπέης τοῦ Μπορριοῦ καὶ ὁ ἄλλος ἐκεῖνος εἶνε ὁ Κοδῆς τῆς Τραπεζοῦντος. Ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες δὲν θὰ εἶνε πειὰ Καδῆς, γιατὶ ἐκεῖνος ποὺ περπατῇ πλάγι του προσφέρει χίλια τσουβάλια περισσότερ' ἀπ' αὐτόν. Ἐγὼ ἐξακολουθῶ ἕνα μονάχα ἐπιθυμῶ : Νὰ λάβω θέσι στὸ ἱεροὺς ὀφθαλμοὺς σου καὶ στὴ βασιλικὴ καρδιά σου καὶ πρὸς τοῦτο προσφέρω τὸ αἷμα καὶ τὴ ζωή τῆς δούλης σου ! Στὶς συντρόφισές μου ἀφήνω τὴ διαθεσι ὅλων τῶν ἀξιωμάτων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀς σέ μένα τὴν καρδιὰ τοῦ Μεγαλειοτάτου Σουλτάνου. Ἡ μαρασιὰ αὐτὴ θὰ εὐχαριστήση καὶ αὐτὲς καὶ ἐμένα !...»

Ὁ Ἀχμὲτ ἐχαμογέλασε εὐχαριστημένος καὶ εἶπε :

— «Συνήθεια εἶνε, Γιοχαῆ, ἡ γυναῖκες νὰ πέρνουν ἀπὸ μένα δῶρα καὶ νὰ τὰ μοιράζουν στοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σεραγιοῦ. Κάμε καὶ σὺ ἕναν κατάλογο καὶ ἐγὼ θὰ δώσω τάξη καὶ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως».

— "Ὀχι, ἐπέμενε ἡ Γιοχαῆ, δὲν θέλω παρὰ τὴν ἀγάπη σου !

Καὶ ἡ ἐπιμονή της ἐκράτησε τόσο πολύ, ὥστε μιὰ μέρα ὁ ἡρωϊκὸτολμητος Σουλτᾶνος τῆς εἶπε :

— Ζήτησέ μου ὅποια χάρι θελήσεις. Ἂν ἀρνηθῆς καὶ τώρα αὐτὴ καὶ ἐγὼ θέλω πιὰ τὰ χάδια σου. Καὶ τὸ πέρνω μάλιστα ὡς παραφρόνησι.

Τότε ἡ Γιοχαῆ εἶδε, ὅτι ἦταν πιὰ καιρὸς νὰ τολμήσῃ. Καὶ εἶπε :

— Εἴθε ὁ Ἀλλὰχ νὰ σὲ ἀναδειχνῇ νικητὴν τῶν ἀπίστων γκιαούρηδων ! Εἴθε, ἡ σκιὰ τοῦ Προφήτου νὰ σκεπάζῃ τὶς ἡμέρες σου ! Διατάξατε νὰ ἔλθῃ ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς !...

Ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς — μὲ τὸν ὁποῖον ἡ πονηρὴ Ἑλληνοπούλα ἦταν συνεννοημένη — ἤρθε, ἐπροσκύνησε καὶ ἐστάθη σὲ προσοχή. Ἡ Γιοχαῆ τοῦ ἔκλεισε τὸ μάτι. Ἔπειτα, δείχνοντάς τον, στὸν Ἀχμέτ, εἶπε :

— Σουλτάνε καὶ κύριε τῶν ἡμερῶν μου ! Δὲν ἔχω κανένα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τοῦτον τὸν Κισλὰρ Ἀγᾶ, μέσα στὴν Αὐτοκρατορία σας εἰς τὸν ὁποῖον νὰ χρεωστῶ εὐγνωμοσύνη. Αὐτός, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐμπῆκα στὸ Σεράγι, μ' ἐφρόντισε σὰν Καὶ θὰ ἤθελα νὰ ἐνώσω τὴν εὐτυχία του μὲ τὴν εὐτυχία τῆς πατρίδος στὴν ὁποίαν ἐγεννήθηκα. Δώσατέ του τὰ εἰσοδήματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἂς ἐγκαταστήσῃ αὐτὸς ἐκεῖ διαχειριστή, ὁ ὁποῖος νὰ πέρνουν ἀπὸ μένα δῶρα καὶ νὰ τὰ μοιράζουν στοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σεραγιοῦ. Κάμε καὶ σὺ ἕναν κατάλογο καὶ ἐγὼ θὰ δώσω τάξη καὶ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως».

— "Ὀχι, ἐπέμενε ἡ Γιοχαῆ, δὲν θέλω παρὰ τὴν ἀγάπη σου !

Καὶ ἡ ἐπιμονή της ἐκράτησε τόσο πολύ, ὥστε μιὰ μέρα ὁ ἡρωϊκὸτολμητος Σουλτᾶνος τῆς εἶπε :

— Ζήτησέ μου ὅποια χάρι θελήσεις. Ἂν ἀρνηθῆς καὶ τώρα αὐτὴ καὶ ἐγὼ θέλω πιὰ τὰ χάδια σου. Καὶ τὸ πέρνω μάλιστα ὡς παραφρόνησι.

Τότε ἡ Γιοχαῆ εἶδε, ὅτι ἦταν πιὰ καιρὸς νὰ τολμήσῃ. Καὶ εἶπε :

— Εἴθε ὁ Ἀλλὰχ νὰ σὲ ἀναδειχνῇ νικητὴν τῶν ἀπίστων γκιαούρηδων ! Εἴθε, ἡ σκιὰ τοῦ Προφήτου νὰ σκεπάζῃ τὶς ἡμέρες σου ! Διατάξατε νὰ ἔλθῃ ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς !...

Ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς — μὲ τὸν ὁποῖον ἡ πονηρὴ Ἑλληνοπούλα ἦταν συνεννοημένη — ἤρθε, ἐπροσκύνησε καὶ ἐστάθη σὲ προσοχή. Ἡ Γιοχαῆ τοῦ ἔκλεισε τὸ μάτι. Ἔπειτα, δείχνοντάς τον, στὸν Ἀχμέτ, εἶπε :

— Σουλτάνε καὶ κύριε τῶν ἡμερῶν μου ! Δὲν ἔχω κανένα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τοῦτον τὸν Κισλὰρ Ἀγᾶ, μέσα στὴν Αὐτοκρατορία σας εἰς τὸν ὁποῖον νὰ χρεωστῶ εὐγνωμοσύνη. Αὐτός, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐμπῆκα στὸ Σεράγι, μ' ἐφρόντισε σὰν Καὶ θὰ ἤθελα νὰ ἐνώσω τὴν εὐτυχία του μὲ τὴν εὐτυχία τῆς πατρίδος στὴν ὁποίαν ἐγεννήθηκα. Δώσατέ του τὰ εἰσοδήματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἂς ἐγκαταστήσῃ αὐτὸς ἐκεῖ διαχειριστή, ὁ ὁποῖος νὰ

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ὁ διάσημος Ρῶσσος συγγραφεὺς
ΜΑΞΙΜΟΣ ΓΚΟΡΚΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ὁ Χ... ἔγραφε ἕνα σωρὸ μυθιστορήματα τόνα πάνω στάλλο, καὶ τόνα χειρότερο ἀπ' τάλλο.

— Μοῦ ἔδωσε νὰ διαβάσω τὸ τελευταῖο του ἔργο, εἶπε κάποτε ὁ Δουμᾶς.

— Θάκανε καλλίτερα νὰ σᾶς τοῦδινε νά... τὸ γράψετε ! τοῦ ἀπάντησε κάποιος.

***

Ὁ Σαρσέῦ ἐδιάβαζε κάποτε μιὰ πραγματεία «περὶ ἀραχνῶν». Στὴν πραγματεία αὐτή, μεταξὺ ἄλλων ἀνεγράφετο ὅτι ἡ ἀράχνες ἔχουν ὀχτὼ μάτια.

— Διάβολε ! ἀνέκραξε ὁ Σαρσέῦ.Φαντάζομαι τὶ ἐνοχλητικὸ θάνε αὐτὸ γιὰ τὶς ἀράχνες ποὺ πάσχουν ἀπὸ μυωπία !

***

Ὁ φίλος μου Σταπλὼ ἤξερε τόσο καλὰ τὶ ἐκτίμηση ἔτρεφι στὰ μυθιστορήματά του, ἔλεγε ὁ Σχόλ, ὥστε κάθε φορὰ ποὺ μοῦφερνο ἕνα καινούργιο βιβλίο του, ἔπαιρνε πάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου ἕναν κοπτῆρα, ἔκοβε μόνος του τὰ μισὰ φύλλα τοῦ βιβλίου, τὸ ἀπέθετε στὴ βιβλιοθήκη μου καὶ μοῦ ἔλεγε :

— Τώρα τουλάχιστον ἡ τιμὴ ἐσώθη !

***

Ὁ βαρῶνος Ντυραπιά, διηγεῖτο ὁ Σχόλ, μὲ εἶχε καλέσει στὴν ἐπαυλή του,μαζὶ μὲ μερικοὺς ἄλλους φίλους του γιὰ τὴν ἔναρξη τῆς κυνηγετικῆς περιόδου. Μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων συγκατελέγετο καὶ ὁ γιατρὸς Φωβέλ, ὁ πιὸ ἄτυχος κυνηγὸς ἀπ' ὅσους ἔτυχε νὰ γνωρίσω ποτέ μου.

— Τί ἐνθουσιώδης κυνηγὸς ποὺ εἶνε αὐτὸς ὁ Φωβέλ ! εἶπε μιὰ μέρα ὁ Νυραπιά.

— Ἐνθουσιώδης, ἴσως, εἶπεν ὁ Σταπλώ, ὄχι ὅμως καὶ κυνηγός.

— Καὶ γιατί, παρακαλῶ ; εἶπε τότε κάποιος ἄλλος. Μὲ τὸ νὰ εἶνε ἄτυχος κανεὶς στὸ κυνῆγι δὲ σημαίνει καὶ πὼς δὲν εἶνε κυνηγός.

— Τί ἐννοεῖτε, σεῖς, με τὴν λέξη «κυνηγός».

— Κυνηγὸς εἶνε ὅποιος ἀγαπᾶει τὸ κυνῆγι, ὅπως ὅποιος ἀγαπάει τὸ παιχνίδι εἶνε παίκτης εἴτε κερδίζει εἴτε χάνει.

— Μὰ τότε, τὸν διέκοψε ὁ Σταπλώ, ἐγὼ ποὺ ἀγαπῶ ἰδιαιτέρως τὰ ἑκατομμύρια, εἶμαι... ἑκατομμυριοῦχος !

μὴ τρέμῃ νὰ κάνῃ κατάχρησι τῆς σουλτανικῆς ἐξουσίας, ὅπως ἔκαμαν ἐκεῖνοι ποὺ τὶς κακουργίες τους μοῦ διηγήθηκαν πολλὲς φορὲς οἱ γονεῖς μου !

Ὁ Σουλτᾶνος τῆς παρεχώρησε προθύμως, ὅ,τι εἶχε ζητήσει ἂν καὶ δυσαρεστήθηκε ποὺ ἀπὸ τὴ χάρι αὐτὴ ὠφελεῖτο ἄλλος καὶ ὄχι ἡ Γιοχαῆ του. Ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς διὰ σουλτανικοῦ ἰραδὲ ἐτέθη πράγματι τὰς προσόδους τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔστειλε ἀμέσως τοποτηρητὴν του μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ ἐλαφρύνῃ τοὺς φόρους τῶν Ἀθηναίων, νὰ δέχεται εὐνοϊκῶς τὰ παράπονά τους καὶ νὰ φροντίζῃ γιὰ τὸ καλὸ τῆς πόλεως ποὺ ἐγέννησε τὴ Βασιλική. Ὁ Κισλὰρ Ἀγᾶς ἔστειλε καὶ πλούσια δῶρα στοὺς γονεῖς της.Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἄρχισε νέα ζωὴ γιὰ τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι εὐλογοῦσαν τὸ ὄνομα τῆς καλῆς συμπατριώτισσάς τους.

Ὁ Ἀχμέτ, ὁ ἕως τότε ἄσατος στοὺς ἔρωτές του, ἀφοσιώθηκε ἐντελῶς στὴ Γιοχαή, ἡ ὁποία τότε ἀκριβῶς ἔμεινε ἔγγυος. Ἡ χαρὰ τοῦ Σουλτάνου, ποὺ ἤλπιζε ν' ἀποκτήσῃ διάδοχο τοῦ θρόνου, ἦταν μεγάλη. Ἐφρόντισε ἀμέσως νὰ κανονίσῃ ὅλα τὰ σχετικά. Ἡ Γιοχαὴ ἔγινε νόμιμος σύζυγός του, διώρισε χάριν αὐτῆς βαλιδὲ ἀγάγ, ἤτοι ἀρχηγὸ τῶν μιύων εὐνούχων τῆς βασιλομήτορος Σουλτάνας; καὶ ἐσαγταντρελὲ ἀγᾶγ, ἤτοι ἐπιμελητὴν τῶν παιδιῶν της. Ἀλλ' ἡ Γιοχαὴ ἀπέθανε στὸν τοκετό, χαθὼς καὶ τὸ βρέφος, ποὺ ἦταν ἀγόρι. Ὁ διάδοχος αὐτὸς τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας δὲν ἔζησε παρὰ μιὰ ὥρα. Ἡ λύπη τοῦ Σουλτάνου γιὰ τὸ θάνατο τῆς Γιοχαῆς ἦταν ἀπερίγραπτη. Καὶ ἐπειδὴ ὑποψιάστηκε ὅτι πιθανὸν νὰ εἶχαν συντελέσει στὸ θάνατό της οἱ ἄλλες γυναῖκες μὲ κανένα δηλητήριο, ἐφυλάκισε τρεῖς ἀπ' αὐτὲς στὸ παλιὸ σεράγι. Καὶ ἦταν μάλιστα ἀπὸ τὶς ὡραιότερες. Ἔπειτα, ὁ ἀπαηγόρητος Ἀχμὲτ ἀνήγειρε μεγαλοπρεπὲς μνημεῖο στὴ Γιοχαῆ του—τὴν «Ἀθηναία Σουλτάνα».

Ἡ δωρεὰ τὴν ὁποίαν ὁ Σουλτᾶνος εἶχε παραχωρήσει στὴ Γιοχαή, χάριν τοῦ Κισλὰρ Ἀγᾶ, διετηρήθη καὶ μετεβιβάσθη στοὺς διαδόχους τοῦ ἀρχιευνούχου τούτου. Ἀπὸ τοὺς διαδόχους του τούτους—γράφει ὁ ἱστοριὸς Γκυλετὶερ—ἐκεῖνος ποὺ ἐπειεκέστερα ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐπροστάτεψε τοὺς Ἀθηναίους, ἐστραγγαλίσθη σὲ μιὰ ἐπανάστασι γενικὴ καὶ φοβερὴ ποὺ συνέβη στὴν Κωνσταντινούπολι κατὰ τὸ Μάρτη τοῦ 1655.

Τὸ ρολόγι... ἐψόφησε !...

Σὲ μιὰ συμπλοκὴ ποὺ ἔγινε πρὸ ὀλίγων μηνῶν μεταξὺ ἑνὸς τμήματος Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ πρὸς μίαν φυλὴν ἀγρίων Ἰνδῶν συνελήφθη αἰχμάλωτος ἀπὸ τοὺς ἀγρίους, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους ἀμερικανοὺς ἀξιωματικούς. Ὁ Ἰνδὸς στρατιώτης, ὁ ὁποῖος τὸν αἰχμαλώτισε, ἔκρινε καλὸν νὰ τοῦ πάρῃ ἀμέσως τὸ χρυσό του ρολόγι, τοῦ ὁποίου τοὺς δεῖχτες ἄρχισε νὰ παρακολουθῇ μὲ μεγάλη περιέργεια, μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβῃ πῶς ἐκινοῦντο.

Ὅταν ὅμως, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν αἰχμαλώτων καὶ ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὁ ἀξιωματικός, ἐζητήθη ἀπὸ τὸν Ἰνδὸ στρατιώτη νὰ ἐπιστρέψῃ πίσω τὸ κλαπὲν ρολόγι, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἔτυχε νὰ εἶνε κοὶ οἰκογενειακὸ κειμήλιο τοῦ ἀμερικανοῦ.

Ὁ Ἰνδὸς στρατιώτης ἔβγαλε τότε προθυμότατα, ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ χρυσὸ ρολόγι καὶ δίνοντάς το στοὺς ἀμερικανούς, εἶπε :

— Πάρτε το ! τί νὰ τὸ κάνω τώρα πού... ψόφησε !

Ὅπως καταλαβαίνετε, ὁ ἄγριος ἐκεῖνος Ἰνδός, εἶχε περάσει τὸ ὡρολόγι τοῦ ἀμερικανοῦ γιά .. ξῶο ! καὶ ἐπειδή, ὡς φαίνεται εἶχε σταματήσει καὶ δὲν ἤξερε νὰ τὸ κουρδίση,φαντάστηκε πὼς ψόφησε !

***

Μιὰ πρωτότυπη δίαιτα μακροβίου

Στὸ χωριὸ τῆς Βυρείου Γερμανίας Πέρμ, ἀπέθανε πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἕνας χωρικὸς ὀνομαζόμενος Στέφαν Κροῦμβερτ, εἰς ἡλικίαν ἑκατὸ πέντε ἐτῶν.

Ὁ μαθουσάλας αὐτός, λίγες ἡμέρες πρὶν πεθάνει, ἐξομολογήθη εἰς ἕνα φίλο του, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 22 ἐτῶν δὲν πέρασε οὔτε μιὰ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία νὰ μὴ μεθύσῃ καὶ νὰ μὴ κοιμηθεῖ μεθυσμένος. Στὰ τελευταῖα μάλιστα χρόνια τῆς ζωῆς του ἔπινε κάθε ἡμέρα 1 1)2-2 ὀκάδες οἰνοπνευματώδη ποτά !... Μιὰ φορὰ μόνο σ' ὅλη τὴ ζωή του ἀρρώστησε καὶ αὐτὸ γιατὶ ἀναίσθητος ἀπὸ τὸ πολὺ μεθύσι ἔπεσε μιὰ νύχτα στὸ δρόμο καὶ ἀποκοιμήθηκε σὲ μιὰ γωνιά, καθ' ἣν στιγμὴν γύρω του κρύωνε, τὸ δὲ κρύο εἶχε φθάσει 10 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν !..

Ἂς παρηγορηθοῦν λοιπὸν οἱ μπεκρῆδες !...

***

Ἕνα βασιλικὸ δῶρο

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας Φίλιππος ὁ Β' ἔστειλε κάποτε, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων της, εἰς τὴν τρίτην σύζυγόν του τὴν Ἄννα τὴν Αὐστριακήν, μέσα σ' ἕνα χρυσὸ πιάτο, μιὰ ἀληθινὰ πρωτότυπη... σαλάτα, ἡ ὁποία συνοδευόταν μὲ τὸ ἑξῆς γράμμα : «*Ἀγαπητή μου. Σοῦ στέλνω ὅλην Ἰταλικὴ σαλάτα, ἡ ὁποία φαντάζομαι ὅτι θὰ σοῦ φανῇ νοστιμωτάτη. Τὴν ἔκαμα ὁ ἴδιος καὶ φρόντισα νὰ διαλέξω μὲ τὰ χέρια μου τὰ ὑλικά της, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω. Καθὼς βλέπεις γιὰ πρώτη φορὰ ἀσχολοῦμαι σήμερα καὶ στὴν πρωτάτη αὐτὴ μαγειρική*»...

Ἡ περίφημη ὅμως αὐτὴ σαλάτα, ἡ ὁποία ἔμεινε ἀπὸ τότε ἱστορική, νὰ φαντάζεσθε πὼς ἦταν γιὰ φάγωμα. Τὸ χρυσὸ ἐκεῖνο πιάτο ἦταν γεμάτο ἀπὸ ἕνα σωρὸ, πολλοστὲς πέτρες μεγάλης ἀξίας. Τὰ χαρτωμένα δηλαδὴ ἦταν σμαράγδια, τὸ λάδι τσαπέλα, τὸ ξύδι ρουμπίνια καὶ τὸ ἁλάτι διαμάντια καὶ μαργαριτάρια...

Ἡ ἀξία τῆς σαλατίτσας αὐτῆς ἀνήρχετο εἰς 16 χιλιάδες

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Πῶς ἐνεπνεύσθη ὁ Λαμαρτῖνος τὴ «Λίμνη» του. Μιὰ συνάντησις στὰ λουτρὰ τοῦ Αἴξ - λὲ - Μπαίν. Ποιὸς ἦταν ὁ κ. Σάρλ. Ἡ λεπτὴ καὶ χαριτωμένη Ἰουλία. Ἕνα δυστύχημα ποὺ καταλήγει σὲ καλό. Ἡμέρες μέθης καὶ ἔρωτος. Ὁ τραγικὸς ἀποχωρισμός. Ἡ δευτέρα συνάντησις. Ἡ ἀρρώστεια καὶ ὁ θάνατος τῆς Ἰουλίας.

Καὶ ποιὸς δὲν ἔτυχε νὰ διαβάσῃ, ποιὸς δὲν ἀπεστήθιτε, ποιὸς δὲν ἔχει χαραγμένους βαθειὰ στὴ μνήμη του μερικοὺς ἀπ' τοὺς ἐξαίσιους στίχους τῆς «Λίμνης»τοῦ Λαμαρτίνου, τοῦ ποιήματος αὐτοῦ ποὺ εἶνε ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ παθητικά, ἀπ' τὰ πιὸ συγκινητικώτερα ἐρωτικὰ τραγούδια ;

Πάντα λοιπὸν θὰ τρέχωμε πρὸς ἄγνωστο ἀκρογιάλι,
Θὶ καταποντιζώμεθα στοῦ τάφου τὴ νυχτιά,
Χωρὶς ποτὲ ἓν ἀπάνεμο μὲς στὴν ἀνεμοζάλη,
Οὔτ' ἕνα καταφύγιο στὴ βαρυχειμωνιά !

Κύτταξε, λίμνη, κύτταξε ! Δὲν ἔκλεισ' ἕνας χρόνος
Πῶπαιζε μὲ τὸ κῦμα σου χρυσύμενη τοελλή,
Καὶ τώρα, τώρα ὁ δύστυχος κάθομαι λίμνη, μόνος
Στὴν πέτρα ἐδῶ ὅπου πάντοτε μᾶς ἔβλεπες μαζί.

Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχει ἀναγνώστης ἢ ἀναγνώστρια τοῦ «Μπουκέτου» ἀπ' τοὺς παλαιοτέρους τοὺλάχιστον,—οἱ σημερινοὶ νέοι εἶνε πολὺ πεζοὶ—ποὺ νὰ μὴν ἀπήγγειλε, μιὰ βραδυὰ ποὺ ἡ νεανικὴ του καρδιὰ ζητοῦσε στὴ μόνωση καὶ στὸ ρομβασμὸ νὰ ξαναύρει, ἐξιδανικευμένη, τὴν χαρὰ τοῦ ἔρωτος, τοὺς θαυμάσιους αὐτοὺς στίχους.

Στίχοι ρωμαντικοί, λένε γι' αὐτοὺς; μερικοὶ μὲ εἰρωνία. Ρωμαντικοὶ βέβαια, ἀλλὰ τί μ' αὐτό ; Μήτως θὰ παύσει ποτὲ ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔχει δίπλα στὴν πεζότητα καὶ τὸν ρωμαντισμό της, καὶ νὰ συγκινῆται αἰωνίως ἀπὸ ποιήματα ποὺ ἀπηχοῦν μὲ τόση δύναμη καὶ ἀλήθεια τὸ μεγάλο παράπονο ποὺ ἐξέφρασε στὴ «Λίμνη» ὁ Λαμαρτῖνος, γιὰ τὸ γλήγορο πέρασμα τοῦ καιροῦ καὶ τὸ σβύσιμο κάθε εὐτυχίας ; Τὸ γλήγορο αὐτὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ ποτὲ ὁ ἴδιος δὲν τὸ εἶχε αἰσθανθεῖ τόσο ὀδυνηρό, τόσο ἀδυσώπητο, ὅσο τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀγάπησε τὴν Ἰουλία, τὴν γυναίκα ποὺ τοῦ ἐνέπνευσε τὴν ἀθάνατη «Λίμνη» του. Λίγους μόνον μῆνες βάσταξε ἡ ἀγάπη τους, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἐγεύθηκαν ὅλες τὶς χαρὲς τοῦ ἔρωτος γιὰ νὰ νοιώσουν κατόπι καὶ τὴν μεγαλείτερη πικρία του, τὸν αἰώνιο χωρισμό.

***

Τὸ 1815 ἕνας νέος εἴκοσι-πέντε χρόνων βρισκότανε στὸ Αἴξ-λέ-Μπαίν. Εἶχε πάει στὴν μικρὴ αὐτὴ λουτρόπουλη γιὰ νὰ θεραπευθῆ ἀπὸ κάποια ἐλαφρὰ πάθηση κοῦ ἤτανε. Ὁ νέος αὐτὸς ἤτανε ὁ ποιητὴς Ἀλφόνσος Λαμαρτῖνος. Στὸ οἰκοτροφεῖο ὅπου ἔμενε ὁ Λαμαρτῖνος, ἔμενε καὶ μιὰ νέα παριζιάνα κυρία, ἡ ὁποία ὅμως πολὺ σπάνια ἐμφανιζότανε, ἀκόμη καὶ τὶς ὧρες ποὺ φαγητοῦ γιατὶ ἔρωγε στὸ δωμάτιό της. Ἡ κυρία Ἰουλία Σὰρλ—ἔτσι τὴν ἔλεγαν—δὲν εἶχε πάει στὸ Αἴξ-λὲ-Μπαὶν γιὰ λουτρὰ ἀλλὰ μόνον γιὰ καθαρὸ ἀέρα καὶ γιὰ ἀνάπαυση ἐπειδὴ ἡ ὑγεία της ἦταν πολὺ λεπτή. Ἤτανε ἡ σύζυγος ἑνὸς περιφήμου ἐπιστήμονος, τοῦ φυσιοδίφου Σάρλ, ὁ ὁποῖος, ἐπαναλαμβάνων ἐπιστημονικῶς τὸ πείραμα τῶν ἀδελφῶν Μογκολφιέρων «εἶχε ὑψωθεῖ, ὅπως ἔγραφαν ἡ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς, ὑπεράνω τῆς γῆς μὲ μίαν σφαῖραν πλήρη ὑδρογόνου».

Ὁ Ἀλφόνσος Λαμαρτῖνος

Ἡ Ἰουλία εἶχε γεννηθεῖ στὸ Παρίσι ἀπὸ γονεῖς κρεωλούς. Πολὺ λεπτή, φιλάσθενη, ἀλλὰ ξύπνη, καλλιεργημένη, ἀπείρως χαριτωμένη καὶ ἀγαπημένη ἀπ' ὅσους τὴν ἐπλησίαζαν, μὲ μιὰ ὡμορφιὰ σπάνια, εἶχε δεχθεῖ νὰ ἑνώσει τὰ νειάτα της μὲ τὰ γηρατεῖα τοῦ ἑξηνταρὴ σοφοῦ, ὄχι βέβαια γιατὶ ἔλπιζε νὰ βρῇ στὴν ἕνωση αὐτὴ τὶς χαρὲς τοῦ ἔρωτος ἀλλὰ μιὰ στοργὴ καὶ μιὰ τρυφερότητα σχεδὸν πατρική.

Ἡ μέρες της κυλοῦσαν χωρὶς πόνους ἀλλὰ καὶ χωρὶς χαρές, μέσα στὴν ἀπάθεια ἐκείνη ποὺ ἀρήνει ἄβεια τὴν καρδιὰ καὶ ποὺ σιγὰ-σιγὰ κατανταῖ ἐφιάλτης. Τὴν ἤρεμη αὐτὴ ζωὴ τὴν συνέχιζε ἡ Ἰουλία καὶ στὸ Αἴξ-λὲ-Μπαὶν καὶ δὲν θὰ γνώριζε ἴσως τὸν Λαμαρτῖνο, ἂν σὲ μιὰ ἔκδρομὴ μὲ βάρκα στὴ λίμνη ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ ἔχῃ πολὺ κακὸ τέλος δὲν τῆς παρεῖχε τὴν βοήθειά του ὁ ποιητής. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔνωσε γιὰ πάντα τὸν Λαμαρτῖνο καὶ τὴν κυρία Σάρλ· ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ἔννοιωσαν ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον, τὴν ἔξαφνη καὶ ὁλοκληρωτικὴ ἐκείνη ἀγάπη ποὺ δὲν γνωρίζει κανέναν φραγμό.

Εὔκολα φαντάζεται κανεὶς τὶ μέρες μέθης ὑπῆρξαν γιὰ τοὺς δύο φίλους μας ἡ μέρες ποὺ ἐπηκολούθησαν. Νύχτα καὶ μέρα ἦταν μαζί, τίποτε δὲν τους χώριζε. οὔτε ὁ φόβος, οὔτε καμμιὰ ἀπὸ τὶς πεζὲς ἀσχολίες τῶν πόλεων.

Ἡ εὐτυχὶα ἔδινε στὴν Ἰουλία μιὰ φαινομενικὴν ὄψη ὑγείας. Θάμπα φαινότανε ἡ μεταμόρφωσή της σὲ ὅσους τὴν ἔβλεπαν. Καὶ ὅμως ἡ δύστυχη δὲν ἔκαμνε παρὰ νὰ καίει σὲ μιὰ θανατερὴ ἐξαφνικὴ ἀνάφλεξη ὁλοκλήρου τοῦ ἑαυτοῦ της τὶς τελευταῖες δυνάμεις μιᾶς ζωῆς ποὺ μόνον μιὰ τέλεια ἀνάπαυσις σώματος καὶ ψυχῆς μποροῦσε νὰ παρατείνῃ.

Ὡς τόσο ὁ χειμώνας εἶχε φτάνει. Ἡ Ἰουλία ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ στὸ Παρίσι καὶ ὁ Λαμαρτῖνος στὴν πόλη ὅπου εἶχε γεννηθεῖ, τὸ Μακόν. Δυὸ τρεῖς μῆνες μπόρεσε νὰ ζῇ ἡ Ἰουλία χωρὶς τὸν ἀγαπημένο της, καὶ τὸν Γενάρη τοῦ 1816, μὴν ἀντέχοντας πιὰ στὸν χωρισμό, τοῦ ἔγραψε τὸ συγκινητικώτατο αὐτὸ γράμμα :

«*Ἔλα !... Ἔλα !... Γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι σ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπ' τὸ κάθε τί, θὰ ἤμουν ἱκανὴ νὰ ἐγκαταλείψω τὰ πάντα, νὰ τρέξω νὰ πέσω στὰ πόδια σου καὶ νὰ σοῦ πῶ : Κάνε με δ,τι θέλεις, εἶμαι σκλάβα σου, χάνομαι ἀλλὰ εἶμαι εὐτυχισμένη. Τὰ θυσίασα ὅλα γιὰ χάρη σου, ἡ πόλη μου, τιμή, κοινωνικὴ κατάσταση, μὰ τί μὲ μέλλει !... Ἔτσι σοῦ ἀποδεικνύω ὅτι σὲ λατρεύω... Εἶνε ὡραῖο νὰ χαθῇ σου νὰ παύσω νὰ ἐνδιαφέρωμαι γιὰ ὅ,τι ποιὸν σὲ γνωρίσω, μοῦ ἦταν ἀδιαφορία. Ἀν ἀδιαφορῶ γιὰ τὶς κρίσεις τῶν ἀνθρώπων, ἀδιαφορῶ καὶ ἐγώ. Δὲ θὰ μοῦ λείψῃ ποτὲ κάποιο στήριγμα γιὰ ν' ἀκουμπήσω τὸ κεφάλι μου, καὶ ὅταν παύσῃς νὰ μ' ἀγαπᾶς θὰ βρεθῇ λίγη χλόη γιὰ νὰ τὸ σκεπάσῃ*».

Ὁ Λαμαρτῖνος ἔλαβε τὸ γράμμα αὐτὸ στὶς 5 Ἰανουαρίου. Τὴν ἴδια κιόλα μέρα πῆρε τὸ λεωφορεῖο γιὰ τὸ Παρίσι

***

Πέντε μῆνες, ἀπ' τὸν Γενάρη ὡς τὸν Μάϊο,ἐγεύθηκαν πάλι μὲς τὶς χαρές, ὅλη τὴ μέθη, ὅλη τὴν πορφυρὴ τοῦ μεγάλου ἔρωτός των. Δὲν περνοῦσε μέρα ποὺ νὰ μὴν ἰδωθοῦν, ἀλλὰ τὶς συναντήσεις των ἐτάραζε ἡ μεγάλη ψυχικὴ κρίσις ποὺ περνοῦσε ἡ Ἰουλία. Θέλοντας καὶ στὸ ζήτημα τῆς πίστεως ἀκόμη νὰ φανῇ εὐχαρίστη στὸν Λαμαρτῖνο, ἀπὸ ἄβρησκη ποὺ ἦταν, προσπαθοῦσε, ὡσὰν ἐπίτηδες νὰ πιστέψῃ. Τὸν Μάϊο ξαναγύρισε ὁ Λαμαρτῖνος στὸ Μακόν. Ἡ Ἰουλία δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ αὐτὴ τὴ φορά. Τὸ σῶμα της ποὺ μιὰ τοιαύτη θέληση τὸ συγχατοῦσε, ὅσο ἦταν κοντά της ὁ Λαμαρτῖνος, ἐγκατελείφθη ἀδύναμο στὴν ἀρρώστεια ποὺ τὴν ἐβασάνιζε. Οἱ γιατροὶ ἐπρόφεραν τὶς λέξεις ποὺ τὶς ψιθύριζαν μὲ δισταγμὸ ὡς τότε : ἦταν προσβεβλημένη ἀπὸ φθίση. Ἡ κατάστασή της δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ ξαναπάῃ στὸ Αἴξ - λὲ - Μπαίν. Ἔτσι, χαροπαλεύοντας ἐσύρθηκε ὡς τὸν Νοέμβριο.

Στὶς 10 Νοεμβρίου ἔγραψε γιὰ τελευταία φορὰ στὸν Λαμαρτῖνο, καὶ ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα ἔσβυσε δίχως, νὰ ξαναϊδῇ τὸν ἀγαπημένο της ποιητή.

Ἕνας κοινὸς των φίλος ἐπῆγε στὸν Λαμαρτῖνο τὰ γράμματα καὶ τοὺς στίχους ποὺ τὴν εἶχε στείλει, μαζὶ δὲ καὶ ἕναν ξύλινο μικρὸ σταυρὸ τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε ἀποχωρισθεῖ τὴς τελευταῖες της μέρες.

***

Καὶ ὕστερα ; Ἡ πλούσια, ἡ θορυβώδης ἡ ἔνδοξη ζωὴ ξαναπῆρε στὴν ἀγκαλιά της τὸν Λαμαρτῖνο. Ἀλλὰ τὴν ἀγαπημένη του δὲν τὴ λησμονοῦσε. Ἤταν ἡ Μοῦσα του πιὰ ποὺ τὴ ἐνέπνεε τὰ πιὸ ὡραῖα του τραγούδια, ἡ Μοῦσα ποὺ τὸν ἔκανε ἀθάνατο, ὅπως καὶ κείνος τὴν εἶχε ἀποθανατίσει.

Τὰ τραγούδια ποὺ τοῦ εἶχε ἐμπνεύσει τὰ ἀπήγγειλε συχνὰ ὁ Λαμαρτῖνος. Συχνότερα ὅμως καὶ μὲ περισσότερη συγκίνηση ἀπὸ ὅλα του τὰ ποιήματα, ὅταν ἤθελε νὰ ἀναπολήσῃ τὸ γλυκὸ, μελαγχολικὸ πρόσωπο τῆς Ἰουλίας του, θὰ σιγοψιθύριζε, ξώνας ἔκπληκτοι μέσα σὲ μιὰ ψευδαίσθηση, τὰ ἀξέχαστα περασμένα, τοὺς θαυμασιοὺς αὐτοὺς στίχους :

Λάβωσε, χρόνε, δίπλωσε τ' ἀκούραστα φτερά σου
Ὧρες γλυκές, μὴν τρέχετε, σταθῆτε μιὰ στιγμή,
Καὶ σὺ μὴ φεύγεις νύχτα μου, μὲ τὴν ἀστροπεγγιά σου,
Τώρα ποὺ ζευγαρώσαμε εἶν' ὠμορφη ἡ ζωή.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

«ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑ»

Ἕνα διήγημα γραμμένο ἀπ' τοὺς δέκα γνωστοτέρους Ἕλληνας διηγηματογράφους.

ΕΠΙΣΗΣ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΟΓΙΟΙ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΑΥΤΟΣΚΙΤΣΑΡΔΑΜΕΝΟΙ !

Κάτι τὸ πρωτοφανές, τὸ ξεκαρδιστικόν.

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΕΠΙΚΟΙ ΗΡΩΕΣ

Η "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΓΕΩΝ,, ΚΑΙ Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ

Πῶς κατηρτίσθη ἡ «Ἑλληνικὴ Λεγεών». Ποῖοι διεκρίθησαν. Ὁ Ἤγεμὼν τῆς Μάνης Γρηγοράκης καὶ ὁ Βοναπάρτης. Δυὸ Κορσικανοὶ στὴ Μάνη. Ἀνυφαντῆς Βυζαριανός, ὁ ἀητὸς τῶν Κρητικῶν βουνῶν. Ἕνα τραγικὸ Πάσχα στὸ χωριό. Ὁ ἡρωϊκὸς θάνατος τοῦ Ἀνυφαντῆ κ. λ. π. κ. λ. π.

Ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα κατορθώματα τοῦ Μ. Ναπολέοντος εἶνε καὶ ἡ ἐκστρατεία του στὴν Αἴγυπτο. Οἱ Ἕλληνες ἐβοήθησαν κρυφὰ τὴν ἀλληλογραφία καὶ τρόφιμα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ πλοῖα τους, μεταχομίζοντες Καταρτίστηκε ἀμέσως μία Ἑλληνική Λεγεών, ποὺ κατέβηκε στὴν Αἴγυπτο, ἔλαβε μέρος σὲ πολλὲς μάχες καὶ πρὸ πάντων στὴ φονικώτατη τῆς 24—25 Ἰουλίου 1797 ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν. Στὴ διήμερη αὐτὴ μάχη διεκρίθησαν πολλοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεσώθησαν τ' ἀκόλουθα ὀνόματα : Οἱ ψαριανοὶ Νικόλαος Σπανὸς καὶ Γεώργιος Γυαλούρας, ὁ Αἰγινήτης Σταῦρος Βρέζης, ὁ ἀπὸ τὴ Μύκονο Ἰωάννης Νταλεμάτης, οἱ ἀπὸ τὴ Σάμο Κωστῆς Αὐτίας, Ἐμμ. Μελαγχροινίδης, Κωνστ. Λαχανᾶς, Ἐμμ. Ἀγγελινίδης, Μῆτρος Καραμανώλης, Σεβαστὸς Γιαγιᾶς (πρόγονος τῶν σημερινῶν περιβήτων Γιαγιάδων), Ἀναστάσιος Ἀργύρης, Δημήτριος Ρήγινος, οἱ Σφακιανοὶ Ἰω. Σχατόβργας,Νικόλαος Στύλος καὶ ὁ ἀπὸ τὸ Ἀμάριον τῆς Κρήτης καταγόμενος ἐπικὸς ἥρως Ἀνυφαντῆς Βυζαριανός, τοῦ ὁποίου τὸ θάνατο θὰ διηγηθοῦμε.

Ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες αὐτοὺς ἄλλοι ἐπῆραν παράσημα καὶ βαθμούς, ἄλλοι κτήματα στὴ Γαλλία καὶ εἰς ἀποικίες. Ὁ ἱστορικὸς Βουριὲν ἀναφέρει διάταγμα τοῦ Ναπολέοντος χρονολογούμενο ἐκ Μάλτας τὴν 25ην Πραιριάλ, ἔτος ἕκτο (17 Ἰουνίου 1798) προστευτικὸ γιὰ τοὺς Ἕλληνες κατοίκους τῆς νήσου αὐτῆς.

Ὕστερα ἀπὸ τὶς ἔνδοξες αὐτὲς μάχες καὶ τὴ διαρήμησι τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ὁ τότε Ἤγεμὼν τῆς Μάνης Τζανῆ-Βὲης Γρηγοράκης ἐφλέγετο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ στείλῃ τὸ γυιό του Βεΐζαδὲ Πέτρο νὰ ἐκπαιδευθῇ στὸ Ἐπιτελεῖο τοῦ μεγάλου Στρατηλάτη. Τὴν ἐπιθυμία του αὐτὴ ἐπραγματοποίησε ὅταν ὁ Ναπολέων βρισκότανε στὴν Ἰταλία. Ὁ Πέτρος παρουσιάστηκε στὸ Βοναπάρτη μ' ἕνα κολακευτικώτατο γράμμα, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Γρηγοράκης τὸν συνέχαιρε γιὰ τὶς νίκες του καὶ συγχόνως τὸν παρακαλοῦσε νὰ δεχθῇ τὸ γυιό του στὴν ὑπηρεσία του καὶ νὰ συνεννοηθῇ μαζί του γιὰ τὴν ἐλευθέρωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ὁ Βοναπάρτης δέχτηκε μὲ τιμὲς τὸ νεαρὸ Μανιάτη καὶ θέλησε νὰ βάλῃ σὲ ἐνέργεια τὴν πρότασι τοῦ Γρηγοράκη. Ἔστειλε λοιπὸν μὲ πολεμικὸ πλοῖο δυὸ Γάλλους ἀξιωματικούς, δῆθεν μὲν γιὰ νὰ μελετήσουνε ἐπιστημονικῶς τὰ θαλάσσια φυτὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματι δὲ μὲ τὴν ἐντολὴ ν' ἀποβιβασθοῦν στὴ Μάνη καὶ νὰ ἐγχειρίσουν στὸν Ἤγεμόνα της τὴν ἀκόλουθη ἰδιόχειρη ἀπάντησι:

ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ

Ἀρχιστράτηγος τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ Στρατοῦ
Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸ τοῦ ἐλευθέρου λαοῦ τῆς Μάνης.
Πολίτα ! Ἔλαβα ἐκ Τεργέστης τὴν ἐπιστολήν σου, μὲ τὴν ὁποίαν μοῦ ἐκφράζεις τὴ ζωηρὴ ἐπιθυμία σου νὰ φανῇς χρήσιμος εἰς τὴν Γαλλικὴν Δημοκρατίαν, δεχόμενος μέσα εἰς τοὺς λιμένας σου τὰ πλοῖα της. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ διατηρήσῃς τὴν ὑπόσχεσίν σου μὲ τὴν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν Σπαρτιατῶν πίστιν. Ἡ Γαλλικὴ δημοκρατία δὲν θὰ φανῇ ἀχάριστος πρὸς τὸ Ἔθνος σου. Ἐγὼ δὲ εὐμενῶς θὰ ὑποδεχθῶ πάντα θέλοντα νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἐκ μέρους σου, καὶ δὲν μοῦ εἶνε τίποτε ἄλλο ποθητότερον, τὰ ὑπάρχῃ ὁμόνοια καὶ ἀγάπη μεταξὺ δύο ἐθνῶν ποὺ ἀγαποῦν ἐξίσου τὴν Ἐλευθερίαν.
«Σοῦ συνιστῶ τοὺς κομιστὰς τῆς παρούσης, Κορσικανούς, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης εἶνε ἀπόγονοι τῶν ἀνδρείων Σπαρτιατῶν. Ἂν δὲν ἐξετέλεσαν μεγάλα πράγματα,ἡ αἰτία εἶνε ὅτι δὲν εὑρέθησαν εἰς μεγάλους κόκλους δράσεως.
Ὑγεία καὶ ἀδελφότης
ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ

***

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ ἔμαθον τὴν πολεμικὴ τέχνη κοντὰ στὸ Ναπολέοντα, ἐγύρισαν στὴν πατρίδα τους καὶ ἠθέλησαν νὰ συνεχίσουν τὰ κατορθώματά τους εἰς βάρος τῶν δυναστευόντων τοὺς ὁμοεθνεῖς των. Μιὰ ἀπὸ τὶς μορφὲς αὐτὲς εἶνε καὶ ὁ Ἀνυφαντὴς Βυζαριανός, ὁ ἀητὸς τῶν Κρητικῶν βουνῶν.

Νεανίας ὁ Ἀνυφαντὴς ἐξεπατρίσθη, κατετάχθη στὴν Ἑλληνικὴ Λεγεῶνα, ἀκολούθησε τὸν Ναπολέοντα στὴν Αἰγυπτιακὴ ἐκστρατεία καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς κατώρθωσε ν' ἀποβιβασθῇ πάλι στὴν Κρήτη, μὲ τὸ νοῦ γεμάτο ἀπὸ τὶς καινούργιες Γαλλικὲς ἰδέες περὶ ἰσότητος καὶ Ἐλευθερίας. Μιὰ σκοτεινὴ νύχτα φανερώθηκε ἀξαφνα μπροστὰ στοὺς συγγενεῖς του στὸ χωριὸ Βυζάρι τῆς περιοχῆς Ἀμαρίου. Ἤταν ντυμένος τὴ λαμπρὴ χρυσοστόλιστη Ναπολεόντεια στολή του, μὲ τὸ τέλειο τὸ ἀνδρικό του παράστημα, δυνατὸς καὶ ἡλιοκαμένος. Μὲ δύσκολα συγκρατούμενη ἀγανάκτησι, ἔμαθε τὰ βάσανα τῶν συγχωριανῶν του καὶ εἶδε γύρω του τὴν οἰκτρὴν εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως. Ἡ παλιὲς ἀρχοντικὲς οἰκογένειες τοῦ Βυζαρίου εἶχαν ἐξοντωθεῖ. Οἱ Βλαστοί, οἱ Βαρουῖχοι, οἱ Συλιγάρδοι, οἱ Σαουνάτσοι κ.λ.π. δὲν ἔσωζαν τίποτα ἀπὸ τὴν πρώτη τους ἀρχοντιά. Ἄλλοι εἶχαν ἀγρίως κατακρεουργηθεῖ, ἄλλοι εἶχαν ἀναγκασθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀγάδες νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν τόπο τῆς γεννήσεώς των. Ὁ Ἀνυφαντὴς βρῆκε καμμένο τὸ πατρικό του σπίτι κ' ἐπάνω στὰ ἐρείπιά του ὁ ἀξιωματιοὺς τοῦ Ναπολέοντος ὡρκίστηκε νὰ πάρῃ ἐκδίκησι καὶ νὰ ξεσκλαβώσῃ τοὺς ὁμοεθνεῖς του.

Μαχητὴς τῆς «Ἑλληνικῆς Λεγεώνος» τοῦ στρατοῦ τοῦ Μ. Ναπολέοντος.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Ἀνυφαντὴς εἶχε καταστίσει τὸ μικρό του ἀλλὰ γενναῖο ἀρματωλικὸ σῶμα. Καὶ ἀπὸ κείνη τὴν ἐποχή, ἄρχισαν πολὺ κακὲς μέρες γιὰ τοὺς ἀγάδες. Ὁ τρομερὸς ἐκδικητὴς φανερωνότανε ὅπου δὲν τὸν ἐπερίμεναν, στέρνοντας παντοῦ τὸ θάνατο. Οἱ ἀγριωτεροι ἀπὸ τοὺς Ἀμπαδιανοὺς Τούρκους ἐπλήρωσαν μὲ τὸ κεφάλι τους τὰ κακουργήματά τους. Οἱ Χριστιανοὶ ἐπήρανε θάρρος, ἄρχισαν ν' ἀντιστέκωνται στοὺς ὀθωμανοὺς κ' ἕνας ἀέρας ἀνακουφίσεως ἐρύσηξε ἀπὸ τὰ κορφοβούνια τοῦ Ψηλορείτη, ὅπου ὁ Ἀνυφαντὴς ὁ Βυζαριανὸς μὲ τὰ παλληκάρια του εἶχαν στήσει λημέρι. Τ' ὄνομά του εἶχε γίνει πιὰ σᾶν τῶν μυθολογικῶν δράκων· καὶ γιὸ δυὸ ὁλόκληρα χρόνια ἡ Δόξα τὄφερνε ἐπάνω στὰ φτερά της ἀπὸ τὴν μιὰν ἄκρη τῆς Κρήτης στὴν ἄλλη.

Μιὰ ἀπεριοσκεψία ὅμως ἦταν γραφτὸ νὰ βάλῃ τέλος στὸ ἔνδοξο στάδιο τοῦ ἀρματωλοῦ ;

Ἤταν νύχτα τοῦ Πάσχα. Δειλὴ ἡ καμπανίτσα τῆς ἐκκλησιᾶς τοῦ Βυζαριοῦ καλοῦσε τοὺς χριστιανοὺς στὴ γιορτὴ ποὺ συμβολίζει τὴν Ἀνάστασι τοῦ Γένους. Ἀπὸ τὸν Ψηλορείτη κατέβαινε δυνατὸς ἄνεμος τὴ νύχτα ἐκείνη καὶ συνετάραζε τὶς κορφὲς τῶν αἰωνοβίων δέντρων τοῦ Ἀμαρίου. Οἱ κάτοικοι ἐν τούτοις ἐμαζεύοντο στὸ ναό τους.

Ἡ ψυχὴ τοῦ γενναίου πολεμιστὴ εἶχε ποθήσει τὴ γλυκειὰ γαλήνη τοῦ χωριοῦ ἔστω καὶ γιὰ μιὰ νύχτα. Κανεὶς ἐχθρὸς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὑποθέσῃ τὴν ἐκεῖ παρουσία του. Καὶ ἄξαφνα, χωρὶς νὰ τὸν περομένῃ κανείς, φανερώθηκε πάνοπλος καὶ μὲ τὴ χρυσῆ του στολὴ ἀνάμεσα στοὺς ἐκκλησιαζομένους συγχωριανούς του. Δὲν εἶχε πάρει μαζί του κανένα ἀπὸ τὰ παλληκάρια του. Φωνὲς χαρᾶς καὶ ἐκπλήξεως τὸν ὑπεδέχτηκαν. Αὐτὸς ὅμως, εὐθυτενὴς καὶ σοβαρός, ἐπροχώρησε στὴν Ὡραία Πύλη, ὅπου καὶ ἐγονάτισε. Ὁ ἱερεὺς ὑψωσε τὰ μάτια καὶ δακρυσμένος εὐλόγησε «τὸ ἀγαπητὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος τέκνον...» Ἐψάλλοντο τὰ χαρμόσυνα τροπάρια τῆς Ἀναστάσεως, ὅταν ἔξαφνα ἀκούστηκε σὲ κοντινὴ ἀπόστασι ἕνας πυροβολισμός, τὸν ὁποῖον ἄκουσαν οἱ χωρικοὶ μὲ ἀπορία καὶ φόβο. Ἀμέσως ἀντήχησε δεύτερος πυροβολισμός, καὶ τρίτος, μέσα σὲ αὐτὸν τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ συγάμα ἄγριες βλαστήμιες καὶ φοβέρες. Περίτρομοι οἱ χωρικοὶ ἐστράφησαν στὸ λεοντόκαρδο ἀρματωλό, ὁ ὁποῖος εἶχε σταθῶσει τ' αὐτί του καὶ ἄκουγε. Ἐκατάλαβε, ὅτι οἱ Τοῦρκοι, πληροφορηθέντες τὴν παρουσία του, εἶχαν περικυκλώσει τὴν ἐκκλησία. Καὶ ὁ Ἀνυφαντὴς ἐφώναξε :

— Παιδιά, κανεὶς σας δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ὑπερασπισθῇ, γιατὶ εἶσθε ὅλοι ξαρμάτωτοι ! Φύγετε λοιπὸν καὶ σῶστε τὶς φαμίλιες σας. Ψυχὴ νὰ μὴ μείνῃ ἐδῶ ! Ἀκοῦτε ;

"Ὅλοι τότε ἐξώρμησαν ἀμέσως, ἀὐρῶοι δὲ πυροβολισμοὶ ἐτρανταζαν τὰ παράθυρα τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ χαυνγὲς πόνου ἀκολουθοῦσαν.

Ἐξήντα Ἀμπαδιῶτες Τοῦρκοι, λυσσασμένοι γιὰ ἐκδίκησι, ὁρματωμένοι σὰν ἀστραπή, εἶχαν πολιορκήσει τὸ μικρὸ ναὸ τῆς Παναγίας, καὶ πυροβολοῦντες ὁμάδων ἐφορμοῦσαν ἀπ' ὅλες τὶς πλευρές, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ὀπισθοχωροῦσαν ἀρίθμητοι ἕνα ἢ δυὸ μικρότεροι. Ὁ Ἀνυφαντὴς ἦταν φοβερὸς σκοπευτής... Ὁ ἥλιος εἶχε πιὰ ἀνατείλει καὶ ἀνέβαινε ψηλά, ὅταν ὁ ἀνδρεῖος ἀρματωλὸς ἐξακολουθοῦσε τὸν ὑπεράνθρωπο ἀγῶνα του. Ἐφτὰ κουφάρια ἐχθρικὰ ἦταν πεσμένα γύρω, πλὴν τῶν Χριστιανικῶν πτωμάτων ποὺ εἶχαν πέσει στὴ νυχτερινὴ ἔξοδο. Ἐν τούτοις ἡ ἄμυνα ἦταν πιὰ ἀδύνατη, γιατὶ ἄὐπνος, κατακουρασμένος ὁ Ἀνυφαντὴς θὰ ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν Τούρκων. Κάτι ἐπροτίμησε νὰ πεσῃ μὲ τιμή. Τρυβάει λοιπὸν τὴν Κρητικὴ του μάχαιρα, καὶ μὲ τρομερὸ πολεμικὴ κρουνὴ χύνεται μέσα στοὺς ἐχθρούς. Μιὰ συμπλοκοκότησις ἀντηχεῖ καὶ ὁ μαχητὴς τῆς "Ἑλληνικῆς Λεγεῶνος, ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος σωριάζεται νεκρὸς !...

Οἱ Τουρκοκρῆτες δὲν ἐσεβάστηκαν τὸ γενναῖο παλληκάρι. Ἐκομμάτιασαν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔδωσαν τροφὴ τῶν σκύλλων.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ καπετὰν Ἀνυφαντῆ Βυζαριανοῦ, ὅπως τὴν ἐδιηγήθηκε ὁ συμπατριώτης του Μιχαὴλ Λεκομχελῆς, ἀγωνιστής, ποὺ π

„ΜΠΟΥΚΕΤΟ"

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.000.000

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

Ἐσωτερ. δι'ἓν ἔτος...Δρχ. 130 | Ἐξωτερ. δι'ἓν ἔτος...Δρχ. 180

Αἱ ἐξάμηνοι καὶ τρίμηνοι κατ' ἀναλογίαν. Αἱ συνδρομαὶ δέον ν'ἀπευθύνωνται ὡς ἑξῆς: ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,, ΑΘΗΝΑΣ. ΤΗΛΕΦ. 200

Τὸ τεῦχος τιμᾶται Δραχμὰς 2.50

Δημοσιεύσεις ὁ στίχος δραχμαὶ 5. Δι' ἀγγελίας ἰδιαίτεραι συμφωνίαι. Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμὰς 3.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ «Μπουκέτου» ἐν Ἀμερικῇ Mr PETER THEODOROPOULOS 1 PEARL ST. CON. STATEST NEW YORK. N. Y.

ΚΑΡΤ - ΠΟΣΤΑΛ

Π ό π η ν Π...Ρέθυμνον, Ὄχι ἐπιτυχεῖς καὶ οἱ νέοι σας στίχοι. Ἐκεῖνα «πλάνης τὰ σεντόνια», τί σᾶς λένε; Ἔπειτα... ψιθυρίζουν τὰ φύκια; Προσέχετε περισσότερο. Καὶ μὴ ξεχνᾶτε καὶ τὸ δικαίωμα κρίσεως. Ε. Φ. Οἱ στίχοι στὸ Μπετόβεν ὄχι ἐπιτυχημένοι. Κ. Ο ἰ κ ο ν ο μ ό π ο υ λ ο ν Δὲν εἶνε δυνατόν, θὰ σᾶς ἀπαντήσαμε. Ἡ Λ. Λ η λ ί ρ η ν. Δὲν μποροῦμε νὰ παραμερίσουμε τὴν συνεργασίαν τῶν τακτικῶν μας μεταφραστῶν, οἱ ὁποῖοι καλοπληρώνονται γιὰ νὰ μᾶς ἑτοιμάζουν ἀφθονίαν ὕλης. Ἰερέπει συνεπῶς, οἱ ἐρασιτέχναι συνεργάται νὰ ἔχουν ὑπομονήν, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε μόνοι τους στέλνουν συνεργασίαν χωρὶς νὰ τοὺς ζητηθῇ. Ἂν ἐπείγεσθε δημοσιεύσατε ἀλλοῦ τὴν μετάφρασί σας. Δὲν θὰ μᾶς κακοφανῇ καθόλου. Δὲν θέλουμε νὰ κάνετε τὸν κόπο νὰ μᾶς γράφετε, ἀλλὰ νὰ διαβάζετε ὅτι ὡραῖο σᾶς δίνουμε ἐμεῖς. Ε ὐ α γ γ. Π α ν ά γ ο υ, Πειραιά. Οἱ στίχοι σας ἀνεπιτυχεῖς. Σ. Κ ο ύ ρ τ η ν. Τὸ διήγημά σας χωρὶς δικαίωμα κρίσεως. Διατί;... Ν. Μ ι χ α ν ί λ ι δ η ν. Ἡ μετάφρασίς σας ὄχι πετυχημένη στὴν ἀρχή. Διορθώστε την. Μεταφράζετε ἀρκετὰ καλά. Στεῖλτε τίποτε ἄλλο. Δ η μ. Κ ε ρ α μ ά ρ η ν, Καρδίτσαν. Σᾶς ἀπαντήσαμε. Τ. Α ὐ γ έ ρ η ν. Ὄχι ἐπιτυχὲς τὸ «Ταιριαστὸ Ζευγάρι». Μ α τ ω μ έ ν η ν Χ α ρ α υ γ ή ν. Τὸ διήγημά σας χωρὶς δικαίωμα κρίσεως. Φταίμε ἡμεῖς πλέον γι' αὐτό;... Ν ί ν α ν Δ... Ὄχι τόσον ἐπιτυχὲς τὸ παραμυθάκι. Ἐν τούτοις γράφετε καλά. Στεῖλτε τίποτε ἄλλο. Δ ι ο ν. Μ π ε κ α τ ῶ ρ ο ν. Δὲν γίνουνται προτιμήσεις στὴν ἀλληλογραφία. Στὸν καθένα ἀπαντᾶμε μὲ τὴν σειράν του. Στεῖλτε τὰ ἀνέκδοτα. Ἂν εἶνε κ α λ ὰ θὰ δημοσιευθοῦν. Κ. Χ ρ η σ τ. Πειραιά. Ὄχι δημοσιεύσιμον τὸ σταλέν. Ἀποφεύγετε τὶς ἐρωτολογίες. Δ α ρ ο ώ κ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ τὸ τραγουδάκι σας. Ἐ π. Τ σ ά γ ο η ν, Μακρύσια (Ὀλυμπίας). Τὰ ποιήματα χωρὶς δικαίωμα κρίσεως. Συνεπῶς... Γ. Κ α ρ ρ ᾶ ν, Μαρούσι... Ὄχι ἐπιτυχὲς τὸ ποιηματάκι σας. Γ. Κ ί μ ω ν ο ς. Μὴ ἀηνυχεῖτε. Ι. Π α ν α γ ι ω τ ό π ο υ λ ο ν, Καλάμας. Μαθάστε ποίησιν. Γιατὶ δὲν ἔχετε, φαίνεται, ἰδέαν περὶ τῆς ἀξιεράστου αὐτῆς κυρίας. Νὰ καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματός (;) σας.

Καμαρωτή, γρυσάρυγρη μὲ [ὀρόνο φτερωτὸ
ἡ Μέρα μᾶς ξυπνάει μιὰ ἐλπί- [δα ἕνα πόθο, ἕνα καῦμό,
μᾶς φέρνει στὴ ζωή, στὸ μνῆ- [μα πάρα κεῖ·
μᾶς πέρνει καὶ μᾶς χύνει στὸ σύμπαν τὸ λαμπρὸ
ποὺ τρέχει στὴν ἀτέλειωτη ροή. κ.τ.λ. κ.τ.λ

Λοιπὸν τί λέτε; Ἔχουμε δίκηο; Γ ι ά ν ν η ν Π ε τ ρ α λ ι ᾶ ν. Τὸ ποίημά σας «Στὸ βουνὸ» ὄχι καλό. Τὴν λέξιν «σ κ ο π ά ζ ε ι;» ποῦ τὴν ἐψαρέψατε; Ἔπειτα λέτε στὸ βουνό:

Μὴν εἶσ' ἀράπικη φωλιά, μὴν εἶσαι θρόνος μέγας
Καὶ δὲν μπορεῖς νὰ κινηθῇς ἂν δὲν προστάξῃ ἕνας;

Ἡ χιονισμένη σου κορφὴ δὲν εἶνε παγωμένη;
Δὲν σοῦ κρυώνει τὸ κορμί, ποτὲ δὲν σ' ἀρωσταίνει κ.τ.λ.

Ἔχετε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀρωσταίνουν καὶ τὰ βουνά; Γιατρὸς εἶσθε;... Θ. Β ο σ τ α ν τ ζ ό γ λ ο υ. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Δυστυχῶς δὲν ἐνδιαφέρουν τοὺς συμπολίτας μας, οἱ διατυπωθέντες αὐτοί. Ἄλλοι οἱ Ἄγγλοι βλέπετε κι' ἄλλοι οἱ Ἕλληνες. Γ. Θ. Π. Δημοσιεύουμε ὁλόκληρον τὴν ἐπιστολή σας γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά. Μᾶς γράφετε λοιπόν.

Μπουκέτο μου,

«Ἐρώτησα κάποιον φοιτητὴ φίλο μου ἂν στέλνει ποιήματα στὸ (Πανεπιστήμιο.)

— Σὲ ποιὸ πανεπιστήμιο;

ρωτάει.

—Στὸ Μπουκέτο καὶ στὴν Οἰκογένεια, τοῦ λέω.

— Ἔχεις δίκηο, μὲ εἶπε, νὰ τὰ ὀνομάζῃς ἔτσι, γιατὶ ἐμεῖς ποὺ εἴμεθα στὸ φιλολογικὸ κλάδο, διδασκόμεθα περισσότερο ἀπ' αὐτὰ τὰ περιοδικά, παρὰ ἀπ' ὅπου ἀλλοτε. Καὶ ἐτρόσθεσε. Ὁποιο γυμνασιόπαιδο ἔχει κολέντο στὴ φιλολογία πρέπει σὺν τοῖς ἄλλοις, νὰ διαβάζῃ καὶ ἀντιγράφῃ μὲ ζῆλο αὐτὰ τὰ φύλλα, γιὰ νὰ γίνῃ μέγας εἰς τὸ μέλλον.

Αὐτὰ μᾶς γράφετε. Καὶ μᾶς στέλνετε συγχρόνως καὶ τὸ μακροσκελέστατο ποίημά σας «Ὁ μαστρο-Πελτέκης.» Τὸ διαβάσαμε λοιπόν, παρουσίᾳ καὶ τοῦ κ. Πρυτάνεως τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καὶ δὲν τὸ βρήκαμε καλό. Μὰ τί θέλετε νὰ πῆτε;

Θέλεις φίλε μου Ἀλέκο
Φανταζὶ ἕνα γελέκο
Καὶ μοδάτο ἕνα φράκο
Νὸ σὲ κάμω λεβεντάκο κτλ.

Μὰ τὸν Ὕψιστον δὲν ἐνοοῦμαι γρῦ! Ε. Κ. Ὄχι ἐπιτυχὲς τὸ πεζογράφημά σας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τὸ «Μπουκέτο» ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς του κατέστη τὸ μοναδικὸν ἐντρύφημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, κυκλοφορῶν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας φύλλα καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐπιτύχῃ τὴν εὐρυτάτην διάδοσιν καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, χάριν τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν, ἀπεφάσισε νὰ ὁρίσῃ τὴν τιμὴν τῆς συνδρομῆς ἀντὶ μιᾶς λίρας Ἀγγλίας εἰς δραχ. 180 ἐτησίως, τιμὴν ἰσοδυναμοῦσαν—ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ταχυδρομικὰ—πρὸς τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἐσωτερικοῦ.

Κατόπιν τούτου οἱ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἕλληνες ὡς ἀπεύσουν νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰς συνδρομάς των εἰς δραχμὰς ἐπωφελούμενοι τῆς ἐκπτώσεως τῆς δραχμῆς διὰ νὰ τοὺς ἐγγράψωμεν καὶ οὕτω θὰ ἔχουν μὲ ἡμίσειαν περίπου ἀγγλικὴν λίραν, ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ «Μπουκέτο» νὰ τοὺς τέρπῃ καὶ νὰ τοὺς διασκεδάζῃ.

Ἂς ἐπωφεληθοῦν αὐτῆς τῆς μοναδικῆς εὐκαιρίας καὶ οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἐσωτερικοῦ γιὰ νὰ ἐγγράψουν συνδρομητὰς στὸ «Μπουκέτο» τοὺς ξενητευμένους συγγενεῖς των, προφέροντες ἔτσι σ' αὐτοὺς τὴν πιὸ εὐχάριστη, τὴν πιὸ τερπνή, τὴν πιὸ ὠφέλιμη πνευματικὴ ἀπόλαυση ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἕνας Ἕλλην εὑρισκόμενος μακρὰν τῆς πατρίδος του.

ΠΙΑΝΑ PULLMAN

Μὴν ἐκλέγετε τὸ πιάνο σας, χωρὶς νὰ ἔχετε ἐξετάσει τὰ πιάνα PULLMAN. Ἡ ἀπόκτησις ἑνὸς πιάνου PULLMAN σᾶς ἐξασφαλίζει ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΗΝ, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δαπάνης ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΗΝ. Συγκρίνατε ἀμεροληπτως. Μεγάλαι εὐκολίαι πληρωμῆς. Κατάλογοι δωρεάν.

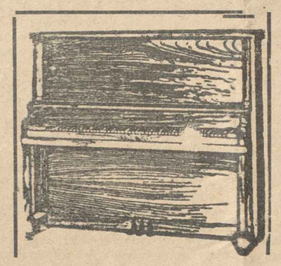

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ

12—Στοὰ Ἀρσακείου—12

ΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΜΑΡΚΑΣ

Agfa

ἐξόχου ποιότητος καὶ ἀποδόσεως

Ρόλφιλμς, Πάκ, πλάκας
Röntgenfilm, (δι' ἀκτινοσκοπήσεις)
Φωτογραφικαὶ μηχαναί,
Χαρτιὰ ἡμέρας καὶ νυκτός,
Δελτάρια καὶ χημικά.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ
ΦΩΤΟ-ΟΠΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΟΝΟΝ «ΤΟΥΔΩΡ" ΔΙΑ ΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ ΣΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4 καὶ 6 Βόλτ ὅλων τῶν ἀμπεράζ.

ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΙ ΥΨΗΛΗΣ ΤΑΣΕΩΣ 40, 60, 80, 120 Βόλτ.

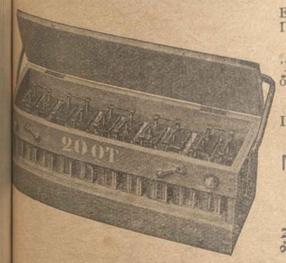

ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΑ — ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ.

Ἐπίσης Μπαταρίες δι' αὐτοκίνητα ὅλων τῶν τύπων εἰς τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος καὶ παραταθήκη:

ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΙΒΟΓΛΟΥ
Βερανζέρου 21
ΑΘΗΝΑΙ—(ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὰς Ἐπαρχίας.

Ζητοῦνται δύο δωμάτια καὶ κουζίνα. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΑΒΛΑΒΕΣ ΑΝΤΙ-ΙΔΡΩΤΙΚΟΝ

ODO-RO-NO

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

„NUTRICIA"

Ὁλλανδικὸν Γάλα εἰς κονιν ἀποβουτυρωμένον κατὰ τὸ τέταρτον. Ἡ μόνη ἀρίστη καὶ εὐθηνὴ τροφὴ διὰ τὰ Βρέφη. Ἡ «ΝΟΥΤΡΙΤΣΙΑ» συνιστᾶται ἀπὸ τοὺς Ἰατρούς. Ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω τροφῆς διὰ τὰ Βρέφη Ἡ Μεγάλη Ἑταιρία «NUTRICIA» παρέχει καὶ Γάλα τελείως ἀποβουτυρωμένον διὰ τὰς ἐντερικὰς παθήσεις ὡς καὶ τὸ φημισμένον αὐτῆς «FABEURRE» (condensed buttermilk).

Γραφεῖα Ἀντιπροσωπείας ΣΤΑΔΙΟΥ 24 (Στοά.

Διὰ τὴν τελείαν ἐξολόθρευσιν τῶν κατσαρίδων, κοριῶν, μυιῶν κ.λ.π. ἐπιβλαβῶν ἐντόμων χρησιμοποιήσατε τὸ θαυματουργὸν Ἰαπωνικὸν ἐντομοκτόνον,

"ΚΑΤΟΛ,,

Πωλεῖται παντοῦ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
Εὐριπίδου 4

Ι. ΛΟΥΓΖΙΔΗΣ

Χειροῦργος ὀδοντοϊατρὸς ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

Ἐπὶ τετραετίαν εἰς Παρισίους σπουδάσας. Ὀλιγοήμερος καὶ ἀνώδυνος θεραπεία παθήσεων στόματος καὶ ὀδόντων. Οὐλήτιδας, δυσοσμίαν καὶ Pyorrhée ταχέως. 51, Γ' Σεπτεμβρίου 51.

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς Ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην Ὁδὸς Κεφαλληνίας 15α.

Ὧραι 8—10 π.μ. καὶ 4—6 μ.μ.

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΣΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,

Τὸ ἐφάμιλλον τοῦ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ» ἀνάγνωσμα τοῦ δαιμονίου, τοῦ ἀφθάστου ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ, συγγραφέως τῆς «Κίτρινης Κάμαρης», καὶ τοῦ «Ἀρώματος τῆς Κυρίας μὲ τὰ Μαῦρα»

"Ο ΜΠΑΛΛΟΟ,,

Μυθιστόρημα πού θ' ἀφήσῃ ἐποχήν. Μυθιστόρημα ποὺ θὰ σᾶς κρατήσῃ. Μυθιστόρημα τρόμου καὶ φρίκης. Πλῆθος συγκινήσεων, ἀγωνίας, περιπετειῶν, μυστηρίου!! Πλουσίως ἐμπνευσμένον.

ΕΠΙΣΗΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΚΑΤ' ΑΥΤΑΣ ΣΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,

«Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ!...»

Τοῦ διασήμου Γάλλου συγγραφέως κόμητος ντὲ Σεμοά. Περιπαθέστερον, γλυκύτερον, ἐρωτικώτερον, πλέον παθητικὸν καὶ συγκινητικὸν μυθιστόρημα δὲν ἔχει γραφεῖ μέχρι σήμερα.

Πρόκειται περὶ μιᾶς ἱστορίας σπαραγμοῦ τῆς γυναικείας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνδρικῆς καρδιᾶς.

ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΖΩΝΑΙ ΕΛΑΣΤΙΚΑΙ ΚΟΡΣΕΔΕΣ - ΔΕΜΑΤΑ
Ν. ΧΙΟΝΗΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 17

ΚΛΕΠΙΔΕΣΜΟΙ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ Α. CLAVERIE
Ν. ΧΙΟΝΗΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 17

ΖΩΝΑΙ MAILLOT
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ Α. CLAVERIE
Ν. ΧΙΟΝΗΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 17

ΚΤΗΜΑΤΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

„ΕΡΜΗΣ"

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ (ΔΩΡΟΥ 5, ΠΑΤΩΜΑ Α'.)

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ — ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ : *Ἐν Πειραιεῖ—Αἰγίῳ—Θεσσαλονίκῃ—Πάτραις—Τριπόλει—Κορίνθῳ—Πύργῳ—Χαλκίδι— Κερκύρᾳ — Κύμῃ—Βόλῳ — Σύρῳ.*

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΟΥΣ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Ἰδιαίτερα Τμήματα Οἰκοδομῶν μὲ δόσεις ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΤΗΝ 1ΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ !!

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟ ΥΠΕΡΟΧΩΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Η

„ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ„

Ποτὲ μέχρι σήμερον δὲν ἐξεδόθη καλλιτεχνικώτερον, φιλολογικώτερον, ἐγκυκλοπαιδικώτερον, οἰκογενειακώτερον ἀλλὰ καὶ φθηνότερον περιοδικόν.

Ἕνα ὁλόκληρο βιβλίον μὲ θαυμάσιο πολύχρωμο ἐξώφυλλον, πολυτελέστατο χαρτί, καλλιτεχνικὲς εἰκόνες, σπάνιες παλαιὲς γκραβοῦρες, κατάλληλες ἀκόμη καὶ γιὰ κορνιζάρισμα, συνεργασίαν τῶν ἀρίστων ξένων καὶ ἑλλήνων λογογράφων, ἱστορικὰς μελέτας, παγκόσμια περίεργα, ἀνέκδοτα, ἀστεῖα, γελοιογραφίες, καμπάνιες ἐπὶ ἐπικαίρων ἑλληνικῶν ζητημάτων, ἀκτουαλιτὲ φιλολογικές, κοινωνικές, καλλιτεχνικές, θεατρικές, ἐπιστημονικές, διάλογοι, κωμῳδίες καὶ δράματα, ποιήματα, σάτυρες, παραμύθια, φύλλοι, συναρπαστικὰ μυθιστορήματα, φωτογραφίες ἀπὸ τὴν πανελλήνιον ζωήν, παρακολούθησις τῆς φιλολογικῆς, καλλιτεχνικῆς καὶ θεατρικῆς κινήσεως, ἀπομνημονεύματα μεγάλων ἀνδρῶν, συνεντεύξεις μὲ ἐξέχοντας ἕλληνας ἐπὶ πρωτοτύπων θεμάτων ποὺ θ' ἀφήσουν ἐποχήν, κινηματογραφικὴ κίνησις, ἠθογραφίας, λαογραφικὰ περίεργα, ἐγκυκλοπαίδεια, πρωτοτυπώτατοι διαγωνισμοί, κ.λ.π. κ.λ.π.

ΑΝΑΜΕΙΝΑΤΕ